

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH

**Ekonomická fakulta
Katedra obchodu a cestovního ruchu**

Studijní program: N6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Obchodně podnikatelský obor

Diplomová práce

**Předpoklady rozvoje komerčních služeb
ve vybrané oblasti – mikroregionu Dačicko**

Vedoucí diplomové práce

RNDr. Blažena Gehinová

Autorka

Bc. Eva Leupoldová

2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Eva LEUPOLDOVÁ**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Obchodní podnikání**

Název tématu: **Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti
- mikroregionu Dačice**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Provést situační analýzu mikroregionu. Provést SWOT analýzu mikroregionu. Vymezit strategické předpoklady rozvoje dané oblasti komerčních služeb. Práce je zahrnuta do řešení výzkumného záměru ZF JU MSM 600766 5806.

Metodický postup:

1. Studium odborné literatury a zjišťování dat ze sekundárních zdrojů
2. Marketingový výzkum
3. Situační analýza mikroregionu
4. SWOT analýza mikroregionu
5. Formulování strategických cílů rozvoje dané oblasti komerčních služeb

Rámcová osnova:

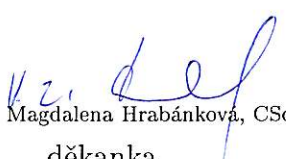
1. Úvod
2. Literární rešerše
3. Cíle a metodika
4. Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení
5. Situační analýza
6. SWOT analýza
7. Závěr
8. Seznam literatury
9. Přílohy

Rozsah grafických prací: dle potřeby
Rozsah pracovní zprávy: 60 - 80 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Čepelka, O. a kol.: Místní partnerství a rozvoj venkova (příprava na iniciativu LEADER). Liberec: Omega, 2004.
Hesková, M. a kol.: Kooperace II. Praha: Profess Consulting, 2006.
Horner, S., Swarbrooke, J.: Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času. Praha: Grada Publishing, 2003.
Palatková, M.: Marketingová strategie destinace cestovního ruchu. Praha: Grada Publishing, 2006.
Vlk, J. a kol.: Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů. Brno: Ústav územního rozvoje, 2004.
Vojtko, V.: Marketingový výzkum v kognitivních mapách. Zeleneč: Profess Consulting, 2008.

Vedoucí diplomové práce: **RNDr. Blažena Gehinová**
Katedra obchodu a cestovního ruchu
Konzultant diplomové práce: **doc. Ing. Marie Hesková, CSc.**
Datum zadání diplomové práce: **15. března 2008**
Termín odevzdání diplomové práce: **30. dubna 2009**

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.
děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (25)
370 05 České Budějovice

Ing. Kamil Pícha, Ph.D.
vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 15. prosince 2008

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti – mikroregionu Dačicko vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním diplomové práce v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejich internetových stránkách.

V Českých Budějovicích 23. 8. 2009

.....
Eva Leupoldová

Poděkování

V první řadě děkuji vedoucí práce RNDr. Blaženě Gehinové za její odborné vedení. Současně děkuji starostům obcí mikroregionu Dačicko za jejich spolupráci a také děkuji všem podnikatelským subjektům za vyplnění dotazníků.

1	Úvod	3
2	Cíle a metodika	4
2.1	Cíle	4
2.2	Metodika	4
3	Literární přehled	6
3.1	Definice mikroregionu	6
3.1.1	Vymezení pojmů mikroregion, město, venkov	6
3.1.2	Vazba na systém veřejné správy	7
3.2	Definice a členění komerčních služeb	10
3.2.1	Definice služeb	10
3.2.2	Členění služeb	12
3.2.3	Maloobchod	13
3.2.4	Komerční služby cestovního ruchu	14
3.2.5	Producenti služeb	17
3.2.6	Zákazníci služeb	18
3.2.7	CZ-NACE	19
3.3	Vztah komerčních služeb k rozvoji mikroregionu	19
3.3.1	Ekonomická teorie venkovského rozvoje	19
3.3.2	Nástroje rozvoje mikroregionu	21
3.4	Situační analýza obecně	24
3.4.1	Hledisko mikroregionu podle pojetí Ústavu územního rozvoje (ÚÚR)	24
3.4.2	Hledisko podniku v mikroregionu	27
4	Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení	29
4.1	Vymezení vybraného mikroregionu Dačicko	29
4.1.1	Svazek obcí mikroregionu	29
4.1.2	Geografické vymezení mikroregionu	29
4.1.3	Důvody vzniku	30
4.1.4	Cíle a strategie mikroregionu	30
4.1.5	Ekonomické prostředí	31
4.2	Zpracování primárních dat v mikroregionu Dačicko	31
4.2.1	Řízený rozhovor se starosty	31
4.2.2	Dotazníky u podnikatelů	34
4.2.3	Vlastní pozorování v mikroregionu	45
4.3	Zodpovězení hypotéz pro mikroregion Dačicko	46
4.4	Profil mikroregionu vzhledem k dané oblasti komerčních služeb	50
4.4.1	Nabídka	50
4.4.2	Poptávka místních obyvatel a pro cestovní ruch	51
5	Analytická část mikroregionu Dačicko	52
5.1	Situační analýza	52
5.1.1	Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha	52
5.1.2	Historický vývoj mikroregionu	54
5.1.3	Analýza složek a funkčních systémů mikroregionu	57

5.1.4 Ekonomická situace mikroregionu	73
5.1.5 Ekologická situace a ochrana životního prostředí ve správním území	76
5.1.6 Širší vztahy mikroregionu	78
5.1.7 Závěry situační analýzy – stručné shrnutí všech poznatků analýzy	80
5.2 SWOT analýza	81
5.2.1 Analýza SW (silných a slabých stránek)	81
5.2.2 Analýza OT (příležitostí a ohrožení)	82
5.2.3 Výsledky SWOT analýzy	83
6 Vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb v mikroregionu Dačicko	93
6.1.1 Úloha mikroregionu	93
6.1.2 Kooperace	93
6.1.3 Cestovní ruch a jeho využití	94
6.1.4 Demografické vlivy	95
7 Závěr	98
8 Summary	100
9 Použitá literatura	101
10 Přílohy	

1 Úvod

Malé a střední podniky hrají nezastupitelnou úlohu v ekonomice díky svému většinovému podílu v rámci všech podniků. Tyto podniky představují 99 % všech evropských podniků a přibližně 66 % pracovních míst v soukromém sektoru. Jakožto hnací síla podnikatelské sféry, růstu, inovací, konkurenceschopnosti a zaměstnanosti jsou srdcem evropského hospodářství. Jejich rozhodující úloha pro uskutečňování cílů nového partnerství pro růst a zaměstnanost je obecně uznávána. Je důležité brát zájmy malých a středních podniků v potaz v rámci Evropské unie i členských států a zlepšovat prostředí, v němž tyto podniky působí.

Malé a střední podniky výrazně přispívají ke stabilizaci politické situace v zemi, neboť se snaží vyvarovat jakékoliv výrazné změny a nestability, která může ohrozit jejich podnikání. Zároveň jsou často spjaty s konkrétním regionem díky místu bydliště podnikatele, takže reprezentují místní kapitál a efekty z podnikání zůstávají v daném regionu. V neposlední řadě představují pro fyzické osoby určitou svobodu – volbu zvolit si své uplatnění a realizovat myšlenky a touhy. Drobní podnikatelé také často dotvářejí města a vesnice, které ožívají.

Aby ale tyto podniky mohly vůbec existovat a dotvářet města a vesnice, je nezbytné, aby je někdo podporoval. Podporu podnikům mohou poskytnout například obce a svazky obcí tím, že mohou přilákat potenciální zákazníky komerčních služeb do dané oblasti nebo mohou poskytnout příznivé prostředí pro podnikatele. Pro vytvoření příznivého prostředí mohou obce a svazky obcí získat finanční prostředky prostřednictvím dotací z Evropské unie.

V současné době jsou komerční služby téměř nepostradatelné, zároveň preferované a neustále se rozvíjející v mnoha různých směrech. Podnikatelé a zároveň malé a střední podniky poskytující komerční služby jsou však zároveň velmi zranitelní. Zákazník, který kupuje službu, má často určitá očekávání, která však díky zvláštnímu charakteru služby, např. nehmotnosti, nedokáže přesně sdělit prodávajícímu.

2 Cíle a metodika

2.1 Cíle

Cílem diplomové práce je popsat vybraný svazek obcí se zaměřením na danou oblast komerčních služeb mikroregionu Dačicka. Provést situační analýzu. Vymezit předpoklady rozvoje dané oblasti komerčních služeb. Práce je zahrnuta do řešení výzkumného záměru ZF JU MSM 600766 5806.

Dílčí cíl

Potvrdit či vyvrátit stanovené hypotézy (tzv. hypotézy o stavu).

Hypotézy

- 1) Komerční služby jsou dostatečně dostupné pro obyvatele mikroregionu
- 2) Nezaměstnanost v mikroregionu Dačicko je větší než v Jihočeském kraji
- 3) Podle věkové struktury obyvatelstva dochází k demografickému stárnutí populace
- 4) Vlastnictví podniků v mikroregionu je převážně místní (tzn., že sídlo podniků se nachází v mikroregionu Dačicko)
- 5) V daném mikroregionu mezi poskytovateli komerčních služeb převládají neinstytucionalizované formy spolupráce

2.2 Metodika

Metodika diplomové práce byla vytvořena tak, aby umožnila naplnění stanovených cílů.

- 1) Základním kamenem diplomové práce je studium teoretických východisek prostřednictvím literatury vztahující se k danému tématu pro předpoklad rozvoje komerčních služeb. Poté je možné vytvořit literární rešerši.
- 2) Dalším krokem diplomové práce bude vlastní výzkum a jeho vyhodnocení. V této části budou využity některé nástroje marketingového výzkumu. Pro správné provedení marketingové výzkumu bude využita literatura „Marketingový výzkum v kognitivních mapách“ od Vojtka, V. Na základě provedeného marketingového výzkumu bude sestaven profil vybraného mikroregionu s ohledem na nabídku a poptávku komerčních služeb.

Marketingový výzkum poptávky a nabídky služeb

Bude proveden deskriptivní marketingový výzkum. Pro zjištění poptávky po komerčních službách budou využity primární zdroje dat. Nabídka služeb bude hodnocena na základě sekundárních dat.

- **Primární sběr dat**

Pro primární sběr dat je zvoleno osobní dotazování. Osobní dotazování bude probíhat prostřednictvím dotazníků a vhodně zvoleného kontaktu s nositelem informací – dotazovaným. Pro cíle marketingového výzkumu byl sestaven dotazník pro provozovatele komerčních služeb a zvolena metoda výběru reprezentativního vzorku. Pro výběr respondentů je využita metoda náhodného výběru v mikroregionu Dačicko.

Kromě dotazníku pro provozovatele komerčních služeb bude probíhat osobní dotazování na obecních úřadech formou řízeného rozhovoru se starosty obcí.

- **Sekundární sběr dat**

Pro zjištění nabídky bude využita metoda pozorování a sběr informací na internetových stránkách mikroregionu.

1) Následným krokem je vytvoření situační analýzy vybraného mikroregionu.

Při tvorbě situační analýzy bude postup koordinován prostřednictvím respektování literatury. Situační analýza bude provedena prostřednictvím nástroje SWOT analýzy.

2) Poslední krok bude spočívat ve vymezení předpokladů rozvoje dané oblasti komerčních služeb.

Na základě všech získaných informací o nabídce a poptávce komerčních služeb budou zpracovány předpoklady rozvoje dané oblasti komerčních služeb v návaznosti na situační analýzu.

3 Literární přehled

3.1 Definice mikroregionu

Tato kapitola obsahuje vymezení pojmů jako je mikroregion, město, venkov a je zde obsažena vazba na systém veřejné správy.

3.1.1 Vymezení pojmů mikroregion, město, venkov

V kapitole jsou vymezeny hlavní pojmy, které se úzce vztahují k pojmu mikroregion.

- **Mikroregion**

Mikroregiony lze charakterizovat jako územní celky, v jejichž rámci jsou relativně uzavřeny nejintenzivnější regionální procesy, tj. především dojížděka za prací a za základními druhy služeb. Můžeme zdůraznit relativně nejvyšší integritu těchto celků v rámci regionální struktury České republiky. Plošné rozsahy mikroregionů jsou značně diferencované. V České republice je v zásadě vyvinuta dvoustupňová mikroregionální organizace: mikroregion 1. a 2. stupně. Vzácně se objevují i tři stupně. Nicméně rozlišení mikroregionů do dvou-tří stupňů není absolutní, protože vyšší stupeň mikroregionů je dán zpravidla jen správní funkcí (okresní města). Vztahy mezi bydlištěm, pracovištěm a komplexem základních služeb jsou na mikroregionální úrovni zcela dominantní pro utváření příslušných celků (Kolektiv, 2001).

- **Obec a město**

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek. Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem (Hrabalová a kol, 2001).

Město se vyznačuje seskupením obyvatel, různá výrobní i nevýrobní pracoviště, výstavné i méně výstavné budovy. Ve městě je větší možnost společenských styků než na venkově, lepší a všestrannější uspokojování potřeb službami nejrůznějšího druhu. Společenský, politický, ekonomický i kulturní život je tam živější než na venkově. V malých městech jsou městské funkce v zárodku (Kolektiv, 2001).

Lednický (2003) zdůrazňuje, že pro existenci a vývoj obcí jsou rozhodující ekonomické podmínky, neboť místo roste a vyvíjí se podle toho, jaká je poptávka po výrobcích, zboží a

službách, které místo produkuje, resp. nabízí a zda může za takto získané prostředky uspokojit potřeby svých obyvatel.

- **Venkov**

Venkovský prostor je typický jedinečným způsobem svého užití a sociálního života. Charakterizuje ho nízká hustota obyvatel a zástavby, převaha přírodních prostorů a agro-leso-pastevní užití prostoru, užití rekreační a vodohospodářské, včetně rybářství. Způsob života lidí se odvíjí od příslušnosti k malým obcím a jedinečných vztahů k prostoru. Je zde vytvořena specifická identita a reprezentace prostřednictvím tzv. rolnické kultury (Hudečková, Lošťák, Ševčíková, 2007).

3.1.2 Vazba na systém veřejné správy

V této kapitole je pojednáno o Agendě 21, o Evropské unii a České republice ve vztahu k rozvoji obcí a regionů.

- **OSN – Agenda 21**

Agenda 21 je dokument OSN, který byl přijat na konferenci o životním prostředí v Rio de Janiero roku 1992 (na tzv. "Summitu Země"). Je programem pro 21. století, ukazuje cestu k udržitelnému rozvoji na naší planetě. Je komplexním návodem globálních akcí, které mohou poznamenat nebo ovlivnit přechod na udržitelný rozvoj.

Místní Agenda 21 je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě. Místní Agenda 21 je časově náročný proces, který prostřednictvím zkvalitňování správy věcí veřejných, strategického plánování, zapojováním veřejnosti a využíváním všech dosažených poznatků o udržitelném rozvoji zvyšuje kvalitu života ve všech jeho směrech a vede k zodpovědnosti občanů za jejich životy i životy ostatních. Jednotlivé činnosti musí být ovšem součástí dlouhodobé, jasně stanovené a veřejností přijaté strategie udržitelného rozvoje [9].

Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který budoucím generacím zachová možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů [75].

- **Evropská unie**

Fondy EU jsou nástrojem pro realizaci politiky hospodářské a sociální soudržnosti Evropské unie, která má za cíl snižování rozdílů mezi úrovní rozvoje regionů a členských států EU a míry zaostávání nejvíce znevýhodněných regionů. Česká republika se řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007-2013 může ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel čerpat z fondů EU přibližně 26,7 miliard €.

Jedním z nástrojů Evropské unie k vyrovnávání rozdílů v úrovni rozvoje různých regionů jsou strukturální fondy. Důležitým strukturálním fondem pro čerpání finančních prostředků pro regionální rozvoj je Evropský fond regionálního rozvoje – ERDF, který podporuje investiční (infrastrukturní) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, posilování spolupráce podnikatelů v příhraničních regionech, apod.

Své projekty pro získání dotací mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další [16].

- **Česká republika**

V České republice hraje důležitou úlohu ve vztahu k regionálnímu rozvoji Strategie regionálního rozvoje, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a dotační tituly pro mikroregiony.

Strategie regionálního rozvoje (SRR)

Strategie regionálního rozvoje České republiky tvoří základní dokument politiky regionálního rozvoje pro období 2007-2013 a plynule navazuje na SRR z roku 2000.

Cílem aktualizace SRR ČR je implikace nových nařízení EU v oblasti politiky hospodářské a sociální soudržnosti do strategie, priorit a opatření české regionální politiky. Cílem strategie je formulování témat a aspektů významných pro podporu regionálního rozvoje a zahrnutí regionální dimenze do těchto politik tam, kde je to účelné a potřebné. Strategie regionálního rozvoje tak představuje strategickou orientaci pro budoucí programy regionálního rozvoje na centrální i regionální úrovni [4a].

Protože regionální politika ČR na období 2007-2013 je zaměřená na maximální využití prostředků z fondů EU, počítá s implementací převážné části cílů prostřednictvím operačních programů, specifikovaných v Národním rozvojovém plánu a v Národním strategickém referenčním rámci pro dané období.

K zabezpečení strategie slouží následující procesy diversifikovaného rozvoje regionů:

- Mobilizace přírodního a kulturního potenciálu
- Šíření rozvojových inovací
- Využití komparativních výhod
- Prostorová soudržnost, rozvoj infrastruktury
- Diferencovaný rozvoj lidských zdrojů v regionech
- Přeshraniční a meziregionální spolupráce
- Zvýšení sociální soudržnosti regionů
- Stabilizace sídelní struktury regionů a revitalizace venkovského prostoru
- Kvalita a otevřenost veřejné správy v regionech
- Životní prostředí

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR je dle zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ústředním orgánem státní správy ve věcech regionální politiky a dalších odvětví jako např. bydlení, cestovního ruchu a územního plánování, která rovněž významně ovlivňují rozvoj regionů. Na základě toho formuluje zásady regionální politiky ČR a podniká základní koncepční a realizační kroky k jejich naplnění. Je centrálním koordinátorem pro využívání fondů EU v České republice [43].

Dotační tituly pro mikroregiony

Výhody mikroregionu

- mikroregion může získávat peníze na svůj rozvoj sdružením a sdílením prostředků (finančních i nefinančních) více obcí
- mikroregion může využívat i finančních zdrojů, které nemohou využívat obce samy
- obce budou mít výhodu při žádostech o dotace v rámci POV – jedna z výhod obce je, jestliže je začleněna do mikroregionu

Každá obec, podnikatel, nezisková organizace v mikroregionu profituje z rozvoje mikroregionu. Směry rozvoje a cíle rozvoje mikroregionu jsou dány dohodou mezi obcemi v mikroregionu.

Rozvoj mikroregionu nemůže vyřešit společný územní plán obcí v mikroregionu, ani společná urbanistická studie. Tyto dokumenty jsou velmi důležité a perfektně odpovídají na otázku - kde. Na další důležité otázky – proč, kdy, jak, s kým a hlavně za či peníze tyto dokumenty neodpovídají. Obce v mikroregionu se musí mezi sebou dohodnout, jaké jsou jejich společné zájmy, které jsou ty nejdůležitější, jak se budou na jejich realizaci podílet a kde na to vezmou peníze. Takovou dohodu mezi obcemi je možné vytvořit v podobě společné strategie rozvoje.

Výhody strategického plánu mikroregionu:

- určení směrů rozvoje mikroregionu a dosažení dohody mezi obcemi
- možnost sdružování prostředků (jak finančních, tak nemateriálních) obcí a dalších zainteresovaných subjektů na společných projektech mikroregionu
- při zapojení mnoha aktivních lidí (podnikatelů, neziskových organizací) v mikroregionu do přípravy strategie se na realizaci strategie rozvoje mikroregionu bude podílet více subjektů než obce samotné. Každý z těchto subjektů získává finanční prostředky z jiných zdrojů, takže do mikroregionu “přiteče” více peněz a jeho rozvoj je silnější
- vytvoření strategie rozvoje je zárukou stability oblasti a přiláká možné investory

Možnosti financování projektů mikroregionu jsou například tyto: Program obnovy venkova MMR, Program SAPARD, Palmif a další projekty [42].

3.2 Definice a členění komerčních služeb

Další důležitou oblastí teoretického vymezení je definování služeb, jejich vlastnosti, specifika, členění a zaměření se na maloobchodní služby a komerční služby pro cestovní ruch. Po tomto vymezení služeb následuje charakteristika producentů a zákazníků služeb a objasnění pojmu CZ-NACE.

3.2.1 Definice služeb

Služba je činnost, která v sobě má určitý prvek nehmateriálnosti a vyžaduje určitou interakci se zákazníkem nebo s jeho majetkem. Výsledkem služby není převod vlastnictví. Služba může vést ke změně podmínek a její produkce může či nemusí být úzce spojena s fyzickým produktem (Payne, 1996).

Autorka Vašítková (2008) uvádí stejnou definici služeb jako autoři Kotler a Armstrong (2004):

„Služba je jakákoliv činnost nebo výhoda, kterou jedna strana může nabídnout druhé straně, je v zásadě nehmotná a jejím výsledkem není vlastnictví. Produkce služby může, ale nemusí být spojena s hmotným produktem.“

Autoři Homburg, Krohmer (2006) uvádějí definici služeb na bázi konstitutivních vlastností. Definice vychází z toho, že služby jsou definovány vzhledem k jejich typickým vlastnostem, které ve srovnání s hmotnými produkty vykazují.

Vlastnosti služeb

Každá služba představuje určitou specifickou kombinaci pěti následujících vlastností. Lze však najít příklady služeb, které nějakou z uvedených vlastností postrádají. Rozpoznat míru zastoupení jednotlivých vlastností u dané služby je velmi důležité pro stanovení celkové koncepce marketingové politiky (Payne, 1996).

Nejčastěji udávané vlastnosti jsou následující:

- **Nehmotnost.** Služby jsou nehmotné, takže před jejich nákupem je nelze vnímat žádnými smysly. Bateson (1977) upřesnil pojem nehmotnosti služeb v tom smyslu, že se může týkat oblasti „nehmatatelnosti“, takže zákazník se jich nemůže fyzicky dotknout, ale také „duševní“ nehmotnosti, takže pro zákazníka může být nesnadné pochopit ideu služby.
- **Neoddělitelnost.** Pro služby je charakteristické překrývání produkce a provádění se spotřebou. Služba ve své nejčistší formě svádí poskytovatele a zákazníka tváří v tvář. To by teoreticky znamenalo, že realizace marketingu v odvětví služeb by měla být snadnější, zejména pokud se orientuje na zákazníka. Organizace služeb tedy mají výhodu osobního kontaktu s konečným zákazníkem.
- **Různorodost.** Je nesnadné provést službu úplně stejně při každé příležitosti její spotřeby. Lze to vysvětlit na příkladu jídla v restauraci. Když si tentýž host v téže restauraci při každé návštěvě objedná totéž jídlo, jeho zážitek bude odlišný v závislosti na době návštěvy, jeho náladě, práci personálu atd.
- **Dočasnost (netrvanlivost).** Služby jsou pomíjivé v čase, to znamená, pokud nejsou prodány, konkrétní obchodní případ nelze znovu obnovit. Čas, po který byly hotelový pokoj nebo sedadlo ve vlaku neobsazené, nemůžeme uskladnit pro pozdější spotřebu. Představují ztracený obchod a tím i ztracený zisk.
- **Neexistence vlastnictví.** Když si zákazník koupí službu, získá pouze přístup k nějaké činnosti nebo zařízení, ale na konci celé transakce nic nového nevlastní. Služby častěji

produkují uspokojení než nějakou hmotnou věc, kterou lze ukazovat ostatním (Horner, Swarbrooke, 2003).

Umístění vlastních i konkurenčních služeb s ohledem na dané vlastnosti určité služby je prvním předpokladem identifikace potenciálních konkurenčních výhod (Payne, 1996).

Specifika služeb

Autor Bednář (2002) se zmiňuje o jistých specifikách služeb. Jde o tato specifika: projeví se zvýšené vnímání rizika, zejména tam, kde je zákazník součástí procesu služby; zvýšený význam investic do personálu poskytujícího služby; nákladová výhoda je problematická; důležitou zásadou je jasné umístění služeb v konkurenčním prostředí; významná nejasná profilace výkonu vůči zákazníkům; větší důraz je kladen na proces, nejen na samotný výsledek; u jednotlivých nástrojů marketingového mixu vždy uvažujeme o podílu strategických a operativních komponentů, ale u doplňkových nástrojů (u služeb) má strategická složka vyšší význam; důležitá je identifikace poskytované služby ve škále typologie služeb.

3.2.2 Členění služeb

Existuje několik druhů členění služeb. Pro ilustraci byly vybrány pouze dva druhy členění.

Rozdělení služeb dle místa prodeje

- Tržní (komerční) služby - služby nabízené na trhu a podléhající tržním mechanismům
- Netržní služby - řídí se netržními mechanismy podle potřeb sociálního a ekonomického prostředí. U těchto služeb se můžeme setkat s bezplatným poskytováním či jsou ceny za tyto služby dotované státem (Parmová, 2004).

Rozdělení podle kategorií tržní nabídky

Tržní nabídka firmy zpravidla zahrnuje i určité služby. Služby mohou tvořit podstatnou, nebo relativně malou část celkové tržní nabídky firmy.

- Čistě hmotné zboží – nabídka sestává pouze z hmotného produktu (mýdlo)
- Hmotný produkt spolu se službou – hmotný produkt je nabízen spolu se službami, aby se zvýšila přitažlivost produktu pro spotřebitele
- Hybrid – nabídka se skládá ze dvou stejných dílů – zboží a služeb (restaurace)
- Služba spolu s malým podílem hmotného produktu – v nabídce převládá služba a spolu s ní je nabízen i malý doplněk ve formě zboží nebo další drobnější služba (cestování letadlem)

- Čistá služba – nabídka se skládá pouze ze služby (hlídání dětí, masáž)

3.2.3 Maloobchod

Podle novelizace č. 130/2008 Sb. živnostenského zákona [3] se maloobchodem rozumí nákup a prodej zboží za účelem jeho prodeje přímému spotřebiteli. Maloobchodem je:

Hostinská činnost

Jedná se o činnosti spočívající v přípravě a prodeji pokrmů a nápojů k bezprostřední spotřebě v provozovně, v níž jsou prodávány, vyjma podávání snídaní hostům ubytovaným v jiných kategoriích staveb dle zvláštního právního předpisu (bytových domech, rodinných domech, stavbách pro individuální rekreaci) s kapacitou do 10 lůžek. Činnost může být provozována buď samostatně, nebo společně s poskytováním ubytování (například hotel, motel, penzion).

V rámci živnosti je možno poskytovat ubytování v ostatních ubytovacích zařízeních (zejména v turistických ubytovnách, kempech, chatových osadách) a v jiných kategoriích staveb. Dále je zde zahrnut prodej pomocí automatů, doplňkový prodej, prodej pokrmů a nápojů přes ulici, půjčování novin a časopisů, půjčování stolních společenských her, provozování her.

Specializovaný maloobchod a maloobchod se smíšeným zbožím

Jsou to činnosti spojené s nákupem a prodejem užšího sortimentu zboží stejného nebo obdobného charakteru za účelem jeho dalšího prodeje přímému spotřebiteli a jeho prodej ve specializovaných prodejnách nebo nákup smíšeného zboží za účelem jeho dalšího prodeje přímému spotřebiteli a prodej tohoto zboží. Prodejem smíšeného zboží se rozumí prodej potravinářského a spotřebního zboží v obchodních domech a v prodejnách se širokým sortimentem zboží a dále v prodejnách zboží s převahou potravin, v nichž je doplňkově prodáváno další zboží (drogistické, papírenské, kosmetické a podobně).

Maloobchod motorovými vozidly a jejich příslušenstvím

Nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje přímému spotřebiteli a prodej veškerých motorových vozidel z výroby (dvoukolových, čtyřkolových a jiných vícekolových), ojetých motorových vozidel, přípojných vozidel, příslušenství těchto vozidel a součástek těchto vozidel, pomůcek k údržbě těchto vozidel a pomůcek pro motoristy.

Maloobchodní prodej a pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a jejich nenahraných nosičů

Nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje přímému spotřebiteli a prodej zvukových a zvukově-obrazových záznamů a prodej nenahraných nosičů těchto záznamů. Pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů.

Maloobchod provozovaný mimo řádné provozovny

Nákup zboží za účelem jeho dalšího prodeje přímému spotřebiteli a prodej provozovaný mimo stavby určené k tomuto účelu podléhající kolaudačnímu rozhodnutí. Jedná se zejména o zásilkový prodej zboží, stánkový prodej zboží na tržističích, v mobilních zařízeních a pojízdných prodejnách, podomní a pochůzkový prodej. Prodej zboží pomocí prodejních automatů umístěných mimo prodejny prodejce provozujícího prodejní automat. Nákup zboží za účelem dalšího prodeje a prodej zboží prostřednictvím internetu.

Maloobchod s použitým zbožím

Nákup použitého spotřebního zboží, antikvárních knih a dalších tiskovin a jiného použitého zboží za účelem jeho dalšího prodeje a prodej.

3.2.4 Komerční služby cestovního ruchu

Odvětví služeb se za posledních čtyřicet let stalo dominantní sférou v naší ekonomice. Míra spotřeby osobních služeb zaznamenala velkou konjunkturu. Lidé utrácí větší část svých příjmů za cestování, stravování v restauracích a další služby související s trávením volného času. Svět nabírá větší dynamiku, roste životní úroveň a mění se životní styl (Payne, 1996).

Definice cestovního ruchu

Obecně se cestovní ruch definuje jako krátkodobý přesun lidí na jiná místa, než jsou místa jejich obvyklého pobytu, za účelem pro ně příjemných činností. Definice zní jednoduše, ale není plně výstižná. Nezahrnuje například oblast služebních cest, kde hlavním smyslem cestování je práce, nikoli zábava. Mezi cestovním ruchem a cestováním nepochybně existuje silná spojitost.

Společně působící organizace v cestovním ruchu:

- prodejci zájezdů (agentury) a cestovní kanceláře (touroperátoři),
- dopravní organizace,
- komerční ubytovací služby,
- stravovací zařízení,

- návštěvnické atraktivity,
- zábavní parky

Evropský trh cestovního ruchu je ovlivněn relativně dobrou ekonomickou situací obyvatelstva v jednotlivých zemích.

Prodejci zájezdů - cestovní agentury

Cestovní agentur je zprostředkovatel, který provádí rezervace pro cestovní kanceláře, aerolinie a hotely. Odměnu dostává ve formě provizí (Horner, Swarbrooke, 2003).

Cestovní kanceláře - touroperátoři

Cestovní kanceláře působí rovněž jako zprostředkovatelé v distribučních kanálech. Ve značné míře se na ně spoléhají firmy nabízející ubytovací služby. Cestovní kanceláře mohou získat cennou zákaznickou základnu a přispět k vytvoření dostatečné poptávky, což je obzvláště významné pro organizace ubytovacích služeb v mimosezonních obdobích, ačkoli mnohé z nich jsou trvale zaměřené na trh cestovního ruchu.

Nové distribuční systémy

Distribuce a prodej produktů cestovního ruchu, služeb pro využití volného času, ubytovacích a stravovacích služeb prošla revolučním rozvojem díky rychlému nástupu elektronických databází, které lze využívat v telekomunikačních systémech. Nové distribuční systémy umožňují cestovním agenturám přístup k nejobsáhlejší nabídce produktů a služeb cestovního ruchu na světě.

Dopravní organizace

Způsobů dopravy existuje množství a všechny mají z pohledu zákazníka určité silné i slabé stránky. Patří k nim:

- letecká doprava – pravidelné a charterové lety;
- železniční doprava – moderní vlaky a historické parní soupravy;
- vodní doprava – zábavní plavby, trajekty, průplavní čluny;
- silniční doprava – soukromá a pronajatá auta, taxislužba, dálkové autobusy, místní autobusová doprava, kola, motocykly, kočáry tažené koňmi;
- doprava v terénu – koně, chůze, lanovka, lyžařský vleč.

Provozovatelé dopravy se ve stále větším měřítku snaží rozšířit svůj produkt dodatkovými službami, které přinášejí více příjmů a také uspokojují více potřeb zákazníků. Většina způsobů

dopravy jsou prostě způsoby cestování z jednoho místa na druhé, ale existují také formy dopravy, které jsou atrakcemi nebo dokonce turistickými destinacemi.

Ubytovací služby

Nepatří sem ubytování u přátel, příbuzných, v dalších vlastních bytech, domech, chalupách a chatách. Množství různých typů ubytování se obvykle dělí na tři skupiny podle toho, zda poskytuje plné, částečné nebo vůbec žádné služby. Umístění ubytovacího zařízení je rozhodující otázkou pro marketing ubytovacích služeb. Určuje jak pravděpodobný objem služeb, tak jejich cílové trhy. Jako umístění si můžeme uvést: centra měst, předměstí, oblasti okolo silnic a významných křižovatek, vesnice, venkovské krajiny, hory, pobřeží moře. Jedinečné umístění v atraktivní scénérii může ospravedlňovat vysokou cenu služeb (Horner, Swarbrooke, 2003).

Stravovací zařízení

Stravování je mohutné odvětví podnikání v celé Evropě. Hlavní činností je příprava jídel, která se konzumují buď v zařízeních provozovatele stravovacích služeb, nebo doma u zákazníků. Produkt se skládá z hmotných prvků, jimiž jsou jídla a nápoje, a z nehmotných služeb.

Návštěvnické atraktivity

Aktivity se dělí na čtyři hlavní typy:

- přírodní prvky krajiny, například pláže, jeskyně, lesy a řeky;
- člověkem vytvořené artefakty, které původně nesloužily jako návštěvnické atraktivity, ale nyní alespoň zčásti slouží, například katedrály, hrady a zámky;
- člověkem vytvořené artefakty, které byly vytvořeny speciálně jako návštěvnické atraktivity, například zábavní parky;
- speciální události a festivaly, které nemají fyzický ani trvalý charakter, ale přitahují návštěvníky k určitým lokalitám nebo různé modernější akce vytvořené za účelem přilákání turistů do míst, která by jinak nenavštívili.

Umění a zábava

V soukromém sektoru jsou umění a zábava silně zastoupeny například v oblasti filmu, televize a hudby.

Rekreace a sport

Torkildsen (1994) definuje rekreaci jako „činnosti a zážitky obvykle prováděné a získávané v rámci volného času a obvykle dobrovolně zvolené pro vlastní uspokojení, potěšení nebo tvůrčí

obohacení“. Pokračuje: „Může být též chápána jako proces aktivní spoluúčasti. Fyzická rekreace je těsně spojená se sportem“.

Nákupy ve volném čase

Kromě nákupů zboží denní potřeby zároveň však existují a vždy existovaly nákupy pro radost, nákupy věcí, které nejsou nezbytné. Teprve v posledních letech však vznikl sektor cestovního ruchu, služeb pro využití volného času a ubytovacích a stravovacích služeb, který je zaměřený výhradně na tyto nákupy jako na aktivitu pro volný čas (Horner, Swarbrooke, 2003).

Obchodní cestovní ruch

Obchodní cestovní ruch je značně odlišný od většiny sektorů. Nejde při nich o zábavu ve volném čase, ale o pracovní aktivity, které se odehrávají v pracovní době. Většinu rozhodnutí o nákupu těchto služeb obvykle nečiní jejich konečný spotřebitel, ale jeho zaměstnavatel, který je proto skutečným zákazníkem. Obchodní cesty zahrnují řadu aktivit jako například: individuální obchodní cesty, účast na schůzích, školeních a konferencích, návštěvy a organizování veletrhů a výstav, uvádění nových produktů na trh, pobídkové cestování. Obchodní cesty představují největší kupní sílu v cestovním ruchu (Horner, Swarbrooke, 2003).

Rozvoj služeb cestovního ruchu narazil v regionech na bariéry v podobě:

- Nedostatek potřebných odborníků;
- Absence marketingových koncepcí rozvoje;
- Nedostatečné a nekvalitní infrastruktury cestovního ruchu;
- Nevyhovujícího legislativního a daňového systému;
- Omezených finančních prostředků pro rozvoj podnikání;
- Nedostatek finančních prostředků na údržbu a obnovu kulturního dědictví.

Odstranění těchto bariér si vyžádá spolupráci všech zainteresovaných orgánů a sociálních partnerů (Vaško, 2002).

3.2.5 Producenti služeb

Většina producentů služeb tvoří malé firmy. Jsou také mnohem více rozprostřené po celé zemi, než je tomu u výrobních koncernů. Závody jsou často umístěny tam, kde jsou dobré dopravní možnosti, kde jsou dostupné suroviny a kde je méně nákladné vyrábět zboží ve velkém. Naopak služby musí být obvykle blízko svým zákazníkům (McCarthy, Perreault, 1995).

Producenty, kteří se zajímají především o co nejlepší pozici na trhu zboží a služeb a o ziskovost svých aktivit, lze označit jako:

- Místní podniky služeb (např. regionální televize, rádio, noviny, kulturní a jiná zařízení, poskytovatelé různých služeb od vzdělávání po cestovní ruch),
- Místní výrobci (zemědělská družstva a podniky, další výrobní a odbytová družstva, jednotlivě hospodařící farmáři, místní průmyslové, zejména malé a střední podniky, řemeslníci a další živnostníci, jejich hospodářské komory, asociace a cechy),
- Finanční sektor (banky, leasingové společnosti) (Čepelka a kol., 2004).

Nejatraktivnější pro podnikání a nejvhodnější pro služby je nejlépe dostupné místo ve městě; v tradičním uspořádání evropského města je to jeho střed nebo centrum. Se vzdáleností od centra atraktivita klesá. Tedy všechny služby, obchody a pracovní příležitosti jsou soustředěny do středu města (Maier, Čtyrský, 2000).

Poskytovatelé služeb se snaží „řídit očekávání“. To znamená, že se snaží překlenout rozdíl mezi službami, které zákazník očekává, a službami, které mu byly podle jeho názoru poskytnuty. Zákazník neočekává pouze určité služby, ale také poskytnutí vedlejších pomocných služeb.

Základní služba je ten nejdůležitější důvod, proč zákazník vyhledává kontakt s poskytovatelem služby. Jedná se např. o přepravu člověka z Prahy do Brna. Pomocné služby jsou např. toalety v autobusu, občerstvení, hlídání dětí a venčení psů během zastávky [7].

3.2.6 Zákazníci služeb

Současní zákazníci jsou důležitým prvkem mikroprostředí organizací cestovního ruchu, služeb pro využití volného času, ubytovacích a stravovacích služeb, protože organizace je může ovlivňovat způsoby, které pomohou zvýšit účinnost její marketingové aktivity. K těmto způsobům patří:

- Zapůsobit na návštěvníky, kteří jsou poprvé například v zábavním parku, kvalitou nabízených produktů a služeb, aby v budoucnu chtěli park navštívit znovu.
- Povzbuzovat spokojené současné zákazníky, aby doporučovali svým přátelům a příbuzným návštěvu například určitého hotelu nebo rekreačního střediska atd.
- S pomocí pobídkových programů povzbuzovat současné zákazníky, aby ve zvýšené míře používali produkty organizace. To je základem všech „programů častých letů“ leteckých společností a sezónních vstupenek nabízených některými návštěvníckými atraktivitami.

- Získat cenné údaje o charakteru trhu od současných zákazníků a použít je pro zlepšení produktu nebo jeho marketingu, případně obojího.

Vztah mezi organizací a jejími zákazníky je oboustranný a obě strany se navzájem ovlivňují. Neschopnost „řídít“ současné zákazníky může organizaci způsobit problémy. Význam spokojenosti zákazníků lze doložit často citovaným odhadem, že spokojený zákazník poví o produktu pěti lidem, ale nespokojený o něm poví dvaceti pěti (Horner, Swarbrooke, 2003)!

3.2.7 CZ-NACE

Zkratka NACE je odvozena z francouzského názvu „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes“ a představuje akronym¹ pro statistickou klasifikaci ekonomických činností, kterou používá Evropská unie od r. 1970. Statistiky za použití klasifikace NACE jsou srovnatelné v celé EU a s nižší mírou podrobnosti je možné srovnání i se světovými statistikami. Používání NACE je povinné pro všechny členské státy EU. V příloze 1 se nachází seznam CZ-NACE [11].

Od 1. ledna 2009 začala platit nová klasifikace NACE Rev. 2 (CZ-NACE). Důvodem jejího vzniku je to, že změny ve struktuře hospodářství, ve struktuře organizací, technologický a technický vývoj pomohly vzniku nových ekonomických činností, které mohou nahradit některé staré činnosti a výrobky. Takovéto změny si žádají změny i v klasifikacích ekonomických činností. Celkový charakter NACE zůstal ale nezměněn [14].

3.3 Vztah komerčních služeb k rozvoji mikroregionu

Tato kapitola se opírá o ekonomickou teorii venkovského rozvoje a jsou zde uvedeny některé nástroje pomáhající rozvoji mikroregionu.

3.3.1 Ekonomická teorie venkovského rozvoje

Venkovské oblasti nejen v EU můžeme charakterizovat jako oblasti zaostávající za městskými oblastmi z hlediska vývoje příjmů a zaměstnanosti; často se jedná o oblasti, které mají hodnotu z environmentálního pohledu. Venkovské oblasti můžeme také často charakterizovat jako oblasti s nízkou hustotou obyvatel, oblasti s migračním deficitem mladých a odborně

¹ Akronym znamená zkratkové slovo složené z počátečních hlásek nebo slabik více slov (pramen: *Slovník cizích slov*. [on-line]. [21.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/akronym-akronymum>>)

kvalifikovaných lidí. Často uváděným důvodem zaostávání venkovských oblastí je nízký aglomerační potenciál, nedostatek lidského kapitálu a nízká vybavenost infrastrukturou. Venkovské oblasti můžeme charakterizovat jedinečnými kulturními, hospodářskými a sociálními vazbami, zvláštními řemeslnými aktivitami, krajinnou rozmanitostí – to vše určuje kapacitu pro další rozvoj.

Obecným cílem politiky rozvoje venkova EU by mělo zejména být zamezení vysídlování venkovských oblastí, boj proti chudobě, podpora zaměstnanosti a rovných příležitostí, zlepšení životních a pracovních podmínek venkovské populace, ochrana životního prostředí a zvýšení blahobytu. Politika venkovského rozvoje se zaměřuje na změny v zemědělském sektoru, diverzifikaci ekonomických činností zejména ve smyslu podpory malých a středních podniků a venkovských služeb, zvýšení přírodních funkcí, propagace kultury, turismu a rekreace, aj. (Pělucha a kol., 2006).

Základní představy ekonomického růstu

K obecnému definování představy ekonomického růstu existuje řada přístupů, které jsou výslednicí určitých úvah. Zpravidla se vychází z těchto předpokladů: Ekonomika roste, když roste výstup (důchod) na základě zvětšení masy výrobních faktorů, nebo roste výstup na jednotku vstupu při neměnném objemu vstupu. Nejobecněji lze definovat růst jako změnu reálného důchodu na osobu mezi jednotlivými časovými etapami (Varadzin a kol., 2004).

Vliv podniků na rozvoj

Podnikání, obchod a průmysl, včetně nadnárodních korporací, hraje klíčově důležitou úlohu při sociálním a ekonomickém rozvoji států. Na růstu prosperity, který je hlavním cílem rozvoje, se v první řadě podílejí činnosti podnikání, obchodu a průmyslu. Podnikatelské a obchodní společnosti, velké i malé, formální i neformální vytvářejí většinu pracovních a obchodních příležitostí i příležitostí pro zajištění obživy [1].

Úloha služeb

Terciární sektor je z velké části orientován na lokální či regionální trhy. Rozvoj významné části terciárního sektoru, zejména tzv. produktivních služeb, je navíc determinován rozvojem sekundárního a v menší míře i primárního sektoru (Hrabalová a kol., 2001).

Strategické dokumenty

Zpracování strategických dokumentů nemá jednoznačnou podporu v zákonech nebo jiných právních předpisech. Strategické dokumenty jsou rámcově legislativně upraveny v zákoně č.

248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Zákon definuje Strategii regionálního rozvoje ČR, ale nezmiňuje se o strategických dokumentech na jiných úrovních území veřejné správy, tedy např. na úrovni mikroregionu [34].

3.3.2 Nástroje rozvoje mikroregionu

Z teoretického hlediska je možné k rozvoji mikroregionu přispět například prostřednictvím kooperací a marketingových aliancí v destinacích, kulturními destinacemi, vytvořením klastrů, odpovídajícím vzděláním obyvatel, portály internetových služeb pro malé a střední podnikatele a financováním z EU.

- **Kooperace a marketingové aliance v destinacích**

Marketingové aliance v destinacích představují jednu z vývojových fází spolupráce organizací působících v cestovním ruchu. Jejich nespornou výhodou je umožnění externího růstu malých a středních podniků, a to díky spolupráci pro dosažení společného cíle s případným časovým ohraničením, ale při zachování vlastní nezávislosti na rozdíl od integrace. Aliance vznikají s cílem zvýšení přidané hodnoty nabízeného produktu nebo snížení nákladů konečného produktu. Charakter marketingových aliancí vykazuje určité odlišnosti v závislosti na destinaci, z nichž nejvýznamnější představuje umístění aliance v rámci privátně-veřejného sektoru.

Za důvod vytváření marketingových privátně-veřejných aliancí je označována možnost dodatečného příjmu pro místní úřad, dosažení sociálních cílů, zlepšení image oblasti nebo podporu investic více či méně spjatých s turismem. Marketingové aliance privátních a státních subjektů mohou vést dokonce k tvorbě produktu i v oblastech považovaných dříve za neatraktivní (Palatková, 2006).

Vedle důvodů pro kooperaci (vstup na nové trhy, získání státních příspěvků) existují však rovněž důvody proti ní. Jde o zvýšení nákladů pro jednotlivé subjekty v počáteční fázi (příspěvky na promotion, tvorbu rezervačního systému), ale zejména o skutečnost, že z kooperace, resp. úspěšné prezentace destinace na mezinárodním trhu profitují i subjekty, které se vůbec nezapojily (Hesková a kol, 2006).

- **Kulturní destinace**

Kulturní destinaci tvoří soubor kulturních subjektů v podobě: muzeí, galerií, hradů, památkových objektů skanzenů, vědecko-zábavních center, výstav, měst nebo krajiny. Destinací

se rozumí místo prožitku cestujícího, destinací pak můžeme rozumět soubor produktů a služeb, které jsou návštěvníky konzumovány pod integrující značkou dané destinace.

Nejrozšířenější formou je jednosektorová aliance (např. pohostinství, ubytovací služby), zahrnující jeden produkt, úzkou oblast trhu, specifickou oblast marketingového komunikačního mixu (např. reklama) nebo velmi malé geografické území. Právní forma aliancí může nabývat podoby volného sdružení přes joint venture (dva nebo více členů pracujících na konkrétním projektu, např. víceúčelová konferenční centra, kam vstupuje vlastník nemovitosti, hoteliéři, touroperátoři, místní úřady veřejné správy) až po právně a finančně provázaná seskupení.

Kulturní cestovní ruch zaujímá důležité místo v systému a struktuře turistického průmyslu. Představuje specifickou formu cestovního ruchu, který svou dynamikou v mnohých destinacích může představovat hybnou sílu rozvoje regionu (Hesková a kol, 2006).

- **Klastr jako nástroj rozvoje regionů**

V tržním prostředí se aktuálně zvyšuje důležitost základních požadavků na podniky, jako subjekty této činnosti, a to na jejich konkurenceschopnost na trzích a ekonomický růst. Tyto požadavky mohou být podrobněji vyjádřeny nezbytností dosažení kritických hodnot procesu volby a dosažení zdrojů, transformace veškerých zdrojů do produktu a realizace produktu na trhu, které umožní podnikům účinně vstoupit do globální konkurence. Jsou to zejména množství, efektivnost, kvalita, rychlost, flexibilita a inovativnost. Zároveň je nezbytné dosáhnout určité úrovně kvality vnitřního prostředí, podnikové kultury a jejího odrazu v kultuře vztahů ke všem subjektům provázaných s podnikem. Vycházíme-li ze zkušeností získaných ve světě, lze tyto požadavky splnit, kromě jiných, zejména podporou rozvoje týmové spolupráce podniků na lokální úrovni, tedy vytvářením klastrů.

Definice a typologie klastru

Klastr je skupina podniků, většinou geograficky blízkých, které dlouhodoběji spolupracují v některých oblastech za účelem posílení vlastní konkurenceschopnosti vůči okolí. Základ klastru většinou tvoří podniky z jednoho sektoru. Přestože v určitých oblastech spolupracují, stále zůstávají na trhu jako vzájemní konkurenti a jako samostatné podnikatelské subjekty.

Společné znaky klastru

- Geografická blízkost firem, tj. podmínku, aby firmy fyzicky existovaly v jednom regionu

- Široké vymezení průmyslového oboru, na který je klastr zaměřen (tj. zahrnuje např. navazující činnosti, obslužné činnosti a další)
- Plyne z něj konkurenční výhoda
- Zdůrazňuje spolupráci mezi podniky, či alespoň existenci vazeb mezi podniky v regionu (Tomášková, Palatová, Blažek, Vágner, Weber, 2006).

Klastry mají i na území České republiky dlouholetou tradici. Na počátku 20. století existovaly zvláštní případy sítí podniků. Klastry jsou moderním přístupem k podnikání a zároveň příležitostí pro zapojení nejrozličnějších podnikatelských subjektů. Při vytváření klastrů je třeba uplatnit iniciativu zdola i shora tj. vyvinout podnikatelskou iniciativu a vytvořit a uplatnit potřebnou legislativu. Současně je třeba posílit oblast vzdělávání a výchovy. Společnost znalostí to vyžaduje. Stejně jako pro všechny síťové organizace vystupuje do popředí otázka vzájemné důvěry mezi členy klastru. Významnou složkou činnosti klastrů v nich začleněných subjektů je ochrana životního prostředí (Parmová, Wytrzens, 2004).

Vytváření klastrů v posledním desetiletí přitahuje velkou pozornost státní správy a jejích regionálních institucí, zejména jako prostředek ke zvýšení konkurenceschopnosti regionů.

- **Vzdělání jako podstatný fenomén trvalého rozvoje regionu**

Mezi faktory, které nepochybně ovlivňují trvalý rozvoj regionu, patří zaměstnanost jeho obyvatel. Tato skutečnost je však podmíněná dalšími faktory, mezi které celkem určitě patří vhodné vzdělání obyvatel regionu, které podmiňuje příchod investorů (spolu s dalšími faktory – daňové prázdny investorů, finanční dotace ze strany státu apod.). Z tohoto důvodu je nutné zaměřit se na problematiku vzdělávání jako klíčového faktoru snižování nezaměstnanosti regionu (Tomášková, Palatová, Blažek, Vágner, Weber, 2006).

- **Portály internetových služeb pro malé a střední podniky**

Podle článku v časopisu Moderní obchod je patrné, že jako podpora malých a středních podnikatelů mohou sloužit internetové portály služeb. Tyto portály oslovují jak začínající podniky, menší a střední firmy, tak i zavedené podniky. Podnikatele zde mají možnost získat aktuality a informace pro podnikání, bankovní a zpravodajské servisy, nabídku vzdělávacích kurzů. Jsou zde tvořeny konkrétní zóny. Například jde o informační a podnikové zóny, e-commerce, obchod a jeho podpora, telekomunikace, služby podnikům a další, ve kterých se uživatel rychle a jednoduše zorientuje. Strategickými záměry těchto portálů je vytvořit komunitu podnikatelských subjektů, které budou portál využívat a zároveň jej budou

obohacovat o své produkty a služby. Cílem je vytvoření bohaté internetové základny podnikatelských informací a pracovních nástrojů [6].

- **Financování z EU**

Program LEADER je jednou z iniciativ Evropské unie financovaných ze strukturálních fondů. Jeho cílem je motivovat a podporovat místní subjekty tak, aby uvažovaly o dlouhodobých perspektivách svého regionu. K nejdůležitějším prvkům programu patří integrované strategie rozvoje a důraz na spolupráci.

Program LEADER zahrnuje tři skupiny aktivit:

- Integrovaný rozvoj venkova se v letech 2004-6 zaměřil na několik oblastí života ve venkovských oblastech, kterým budou odpovídat témata MRS:
 - a) zvýšení kvality života ve venkovských oblastech
 - b) co zlepši využití místních přírodních a kulturních zdrojů
 - c) zhodnocení místní produkce zejména usnadněním přístupu na trh společnými akcemi malých výrobců
 - d) využití know-how a nových technologií pro zajištění konkurenceschopnosti místních výrobků a služeb
- Spolupráce mezi venkovskými oblastmi
- Vytváření sítí venkovských oblastí s propojením na ostatní země EU

Místní rozvojové strategie pro LEADER mohou vycházet z dosavadních rozvojových strategií venkovských mikroregionů (Čepelka a kol., 2004).

3.4 Situační analýza obecně

Situační analýza lze provést nejen pro podnik, ale i pro celý mikroregion.

3.4.1 Hledisko mikroregionu podle pojetí Ústavu územního rozvoje (ÚÚR)

Strategický rozvojový dokument mikroregionu (SRD mikroregionu) je koncepčním dokumentem, který napomáhá systematicky řídit a organizovat změny v území. Je dokumentem, který vychází ze znalosti daného území a jeho potenciálu.

Situační analýza, která charakterizuje profil regionu, je podkladem a hlavním faktografickým materiálem pro všechny další kroky procesu zpracování Strategického rozvojového dokumentu mikroregionu. Fakta a poznatky získané při zpracování situační analýzy mikroregionu jsou

východiskem a hlavním podkladem pro zpracování SWOT analýzy. Situační analýza vede k nalezení charakteristických rysů místní ekonomiky, místních zvláštností a zhodnocení vývojových trendů na pozadí obecných trendů vývoje na regionální a národní úrovni.

Struktura situační analýzy mikroregionu

Podle autorů Vlk a kol. (2004) je vhodné analytické informace charakterizující mikroregion strukturovat do následujících kapitol.

A. Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha (včetně stručné charakteristiky jednotlivých obcí)

B. Historický vývoj mikroregionu

C. Analýza složek a funkčních systémů mikroregionu

- a) demografická situace,
- b) sídla a bydlení,
- c) komerční služby a maloobchodní sféra,
- d) školství,
- e) zdravotnictví,
- f) sociální péče a veřejně prospěšné služby,
- g) ostatní občanská vybavenost,
- h) rozvojové plochy pro bydlení,
- i) těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví,
- j) zemědělství a lesnictví,
- k) řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity,
- l) rozvojové plochy pro podnikání, nevyužívané průmyslové areály a neprůmyslové deprimující zóny,
- m) trh práce,
- n) doprava,
- o) technická infrastruktura (elektroenergetika, plynárenství, teplárenství, dálkovody, telekomunikace, vodovody a kanalizace pro veřejnou potřebu, odpadové hospodářství, vodní hospodářství, ochrana před povodněmi,
- p) kultura a ochrana kulturních památek,
- q) rekreace a cestovní ruch,
- r) společenské a sportovní aktivity.

D. Ekonomická situace mikroregionu

- a) struktura ekonomiky mikroregionu,
- b) veřejné finance a majetek,
- c) rozpočtová situace mikroregionu a jeho jednotlivých obcí,
- d) podnikatelské aktivity v mikroregionu, drobné, malé a střední podnikání.

E. Ekologická situace a ochrana životního prostředí ve správním území mikroregionu

- a) ovzduší,
- b) voda (vodní plochy, vodoteče, víceúčelové nádrže),
- c) půda,
- d) péče o krajinu (chráněná území, ÚSES),
- e) území narušená lidskou činností.

F. Širší vztahy mikroregionu

- a) regionální kontext,
- b) nadregionální kontext,
- c) vnější vazby mikroregionu.

G. Závěry situační analýzy – stručné shrnutí všech poznatků analýzy.

Každá z uvedených částí A-F by měla mít zpracovaný dílčí závěr v bodech, neboť právě závěry z jednotlivých částí situační analýzy budou podkladem pro zpracování SWOT analýzy [73].

SWOT analýza

SWOT analýza představuje ucelený přístup, který spojuje analýzu makroprostředí, mikroprostředí a podnik. Její výhodou je jednoduchost a integrace (Homburg, Krohmer, 2006).

Tato analýza obsahuje souhrnné hodnocení silných stránek (Strong point) a slabých stránek (Weak point), příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats) pro realizaci rozvoje mikroregionu. Představuje základ pro formulaci strategických cílů, priorit a rozvojových aktivit. SWOT analýza je rovněž nezbytná pro identifikaci negativních tendencí rozvoje a stanovení disparit (nerovností) v území.

Vnitřní analýza - silné a slabé stránky

Vnitřní analýza vychází z posouzení vnitřní situace regionu. Pro účely mikroregionu jsou jako silné a slabé stránky vybrány vnitřní faktory sociální a hospodářské soudržnosti mikroregionu,

které je možné potenciálně ovlivnit rozvojovými aktivitami a intervencemi mikroregionu. Silné stránky přitom zahrnují jakékoliv konkurenční výhody regionu pro jakékoliv typy rozvojových aktivit. Slabé stránky jsou veškeré faktory, které uvnitř mikroregionu limitují nebo ohrožují tyto aktivity.

Vnější analýza - příležitosti a ohrožení

Příležitosti a ohrožení vycházejí z vnějšího prostředí a vztahují se k procesům a trendům, které se vyskytují mimo oblast sociální a hospodářské soudržnosti mikroregionu. Patří sem například: změny zákonů, hospodářské a finanční změny na národní a mezinárodní úrovni, sociální a politické změny, demografické změny, infrastruktura na národní a mezinárodní úrovni, živelné pohromy [34].

Výběr strategie

Výsledky SWOT analýzy lze zacílit například do Ansoffovy matice. Igor Ansoff vytvořil ve své matici tři různé strategie růstu. Jedná se o strategii pronikání současných produktů na současné trhy, o strategii vývoje produktu, tedy nové produkty na současné trhy, a nakonec jde o strategii vývoje trhu, tedy současné produkty na nové trhy. Čtvrtá Ansoffova strategie nabízí ještě možnost vyvíjet nové produkty pro nové trhy, tedy strategie diverzifikace [54].

3.4.2 Hledisko podniku v mikroregionu

Situační analýza podle Horákové (2003) je prostředek, který na základě analytického zhodnocení minulého vývoje a současného stavu a na základě kvalifikovaného odhadu pravděpodobného budoucího vývoje ve strategickém období může pomoci při formulování budoucí tržní pozice podniku. Šetří vnitřní situaci organizace (schopnosti, dovednosti, jedinečnosti, zdroje) především vzhledem k trhům a konkurenci a zkoumá komplexně vliv faktorů vnějšího prostředí na organizaci.

Situační analýza obsahuje část analytickou a část prognostickou. Část analytická zahrnuje analýzu faktorů vnějšího prostředí, analýzu konkurence, analýzu trhu a analýzu prodejů. Část prognostická představuje prognózy tržního podílu, prognózy prodejů a prognózy zisku.

Analýza se uskutečňuje ve třech časových horizontech. Jde o:

- Dosavadní vývoj (kde se podnik nacházel v minulosti)
- Současný stav (pozice podniku v současnosti – analýza prodejů, analýza trhu, analýza nákladů, analýza konkurence, analýza faktorů vnějšího prostředí)

- Odhad možného budoucího vývoje (kam chce podnik dospět v budoucnosti – jde o prognózy) (Horáková, 2003).

Úspěšná aplikace vhodné marketingové strategie je závislá na tom, jak firma dokáže zhodnotit na jedné straně své silné a slabé stránky a jednak jak dokáže identifikovat vhodné příležitosti a hrozby (Vašítková, 2008).

4 Vlastní výzkum a jeho vyhodnocení

4.1 Vymezení vybraného mikroregionu Dačicko

Informace této kapitoly byly převážně čerpány ze sekundárních dat z webových stránek mikroregionu Dačicka [40a].

4.1.1 Svazek obcí mikroregionu

Mikroregion Dačicko je vymezen územím 21 obcí a dvou měst Dačice a Slavonice. Zaujímá plochu 471,89 km² a k 1. květnu 2009 zde žilo 20 042 obyvatel. Na základě výpočtu lze uvést, že mikroregion zaujímá svou rozlohou přibližně 4,7 % Jihočeského kraje. Hustota zalidnění tak činila ke stejnému datu 43 obyvatel na 1 km². Z právního hlediska jde o zájmové sdružení obcí podle zákona č. 128/2000 Sb. o obcích a §20, odst. 2 a 3 zák. č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku. Řešené území je územím pověřené obce III. stupně Dačice, které leží na území okresu Jindřichův Hradec a hraničí s kraji Vysočina a Jihomoravským. V příloze 2 je zobrazena mapa mikroregionu [40h]. Seznam obcí mikroregionu Dačicko a jejich stručná charakteristika jsou uvedeny v kapitole 5.1.1 Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha.

4.1.2 Geografické vymezení mikroregionu

Mikroregion Dačicko se nachází v okrese Jindřichův Hradec, který je v současnosti řídce zalidněn a sousedí s Jindřichohradeckým mikroregionem. Jižní hranici mikroregionu tvoří státní hranice ČR se zemí Dolní Rakousko. Území mikroregionu je charakterizováno intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou s menším podílem lesů. Dačicko se spíše než velkým množstvím kulturních a historických památek vyznačuje přítomností přírodních zajímavostí a krás. Ovšem v Dačicích a Slavonicích se nachází kulturní a historické památky. Většinu území tvoří plochá pahorkatina s výškovým rozmezím od 400 do 700 m.n.m a krajina je mírně zvlněná. Z hlediska krajinného a přírodního jde o cenné území na přechodu mezi Českomoravskou vrchovinou a Českou Kanadou a úrodnými nížinami Jihomoravského kraje. Krajina zde přechází ve značně rozčleněnou pahorkatinu Dačickou protékanou po celé délce Moravskou Dyjí.

Území mikroregionu je hodnocené z hlediska geologie jako jednoduché. Z hlediska geomorfologie patří území do podsoustavy Českomoravská vrchovina. Větší část regionu je pokryta žulami a granodiority. Mikroregion se nachází v mírně teplé a vlhké vrchovinné oblasti. Průměrné roční teploty kolísají mezi 5 – 7 °C. Průměrný roční úhrn srážek činí 600 – 750 mm.

Na území převládají hnědé půdy. Podíl orné půdy na celkové výměře činí přes 47 %. Půdy jsou vesměs zkulturněné a využívány k zemědělským účelům. Na Dačicku není existence rybníků tak výrazná, což je zapříčiněno kopcovitým charakterem krajiny. Západně od hranic mikroregionu se nachází hlavní evropské rozvodí a území na západ od něho patří Vltavě a Labi, východním směrem pak sbírá své přítoky řeka Moravská Dyje. Celé území Dačicka patří do úmoří Černého moře [40i].

4.1.3 Důvody vzniku

Důvodem vzniku mikroregionu je ochrana společných zájmů a zmnožení sil a prostředků při prosazování záměrů přesahujících svým rozsahem a významem účastnickou obec [55].

4.1.4 Cíle a strategie mikroregionu

Mikroregion má výrazně okrajovou polohu v rámci Jihočeského kraje. Vzhledem k této poloze ho míjejí všechny hlavní dopravní tahy, což má za následek malý zájem investorů a vysokou nezaměstnanost. Cílem je snížit nezaměstnanost na míru obvyklou v ostatních částech Jihočeského kraje, zajistit pro mikroregion stálou podporu ze strany Ministerstva pro místní rozvoj a Jihočeského kraje, založit struktury spolupráce, které by rozvoj mikroregionu plánovaly, řídily a zajistily implementaci Programu rozvoje.

Vize a strategie vyjadřují komplex dlouhodobých úkolů. Jsou formulovány po jednotlivých prioritních oblastech, kterými jsou:

- Identita mikroregionu – Region zapojený do organizačních struktur kraje, státu a sjednocené Evropy, rozvíjející partnerské vztahy s okolními regiony.
- Infrastruktura a životní prostředí - Region s rozvinutou dopravní, energetickou a vodohospodářskou infrastrukturou, zajišťující základní životní potřeby obyvatel a podnikatelů i v malých obcích, chránící své přírodní bohatství, kulturní a historické památky a klidné venkovské prostředí.
- Podnikání a cestovní ruch - Region navazující na bohaté přírodní, kulturní a historické dědictví, využívající vlastní turistický potenciál, se širokou nabídkou služeb pro rekreaci návštěvníků a odpočinek místních obyvatel.
- Zemědělství, lesnictví a rozvoj venkova - Region s dostatkem pracovních příležitostí, podporující malé a střední podnikání, trvale udržitelné hospodaření v zemědělství a lesnictví, které je v souladu s ochranou životního prostředí.

- Kvalita života - Region podporující zdravý a kvalitní život všech obyvatel, spokojené bydlení zejména mladých rodin s dětmi, dostupné zdravotní a sociální služby i pro seniory, rozvoj vzdělanosti, školství, kultury a sportu [63f].

4.1.5 Ekonomické prostředí

Vzhledem k výrazně okrajové poloze mikroregionu Dačicka v Jihočeském kraji ho míjejí hlavní dopravní tahy. Tato skutečnost je doložena malým zájmem investorů a vysokou nezaměstnaností. Podobná okrajová území v České republice dostávají podporu ze státního rozpočtu jako hospodářsky slabé regiony. Míra nezaměstnanosti a další ekonomičtí ukazatelé zařazují Dačicko do hospodářsky slabých regionů vhodných k podpoře v rámci opatření SROP - Podpora podnikání ve vybraných regionech. Je důležité tlak ze strany mikroregionu na nadřízené stupně samosprávy a státní správy zesílit a získat stabilní přísun prostředků pro realizaci rozvojových záměrů obcí. Další informace jsou uvedeny v kapitole 5.1.4 Ekonomická situace mikroregionu [63b].

4.2 Zpracování primárních dat v mikroregionu Dačicko

Primární data byla čerpána z řízených rozhovorů se starosty obcí, z dotazníkového šetření podnikatelských subjektů a z vlastního pozorování v mikroregionu Dačicko.

4.2.1 Řízený rozhovor se starosty

V mikroregionu Dačicko se nachází 23 obcí. Se všemi starosty obce byl navázán kontakt k uskutečnění rozhovoru nebo jim byla nabídnuta jiná forma komunikace pro zodpovězení určitých otázek. Pro ty starosty, kteří se nechtěli nebo nemohli zúčastnit osobního rozhovoru, byl vytvořen dotazník s otevřenými otázkami a byl zaslán pomocí poštovních služeb, e-mailem, nebo oběma formami. Jiní starostové odpovídali pomocí rozhovoru po telefonu. I přes snahu vyjít všem starostům vstříc, nebylo možno získat všechny rozhovory. Z 23 dotázaných starostů odpovědělo 17 starostů. Rozhovory popřípadě dotazníky obsahovaly následující otázky.

Otázka 1

V čem je přínosné zapojení obce do mikroregionu Dačicka?

Téměř všichni dotázaní starostové se shodli na tom, že zapojení obce do mikroregionu Dačicka je přínosné v oblasti umožnění přístupu k dotacím z Evropské unie. Tyto dotace slouží pro společné projekty, například slouží k rekonstrukci chodníků, hřišť, dotace pro získání mobiliáře, služby v oblasti školení jsou při hromadné žádosti levnější. Existují ale kritéria využití

programu na dotace. Jde například o kritérium počtu obyvatel, souhra všech obcí pro danou věc, granty, využití mobiliáře. Finance se dělí dle provázanosti regionu. Dalším přínosem zapojení obce do mikroregionu může být lepší přístup k informacím, zapojení samospráv, možnost společného řešení problémů, hájení zájmů, společnými silami se snaží o rozvoj a řešení úkolů v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury a cestovního ruchu, sportu, ochrany životního prostředí, podpory podnikání apod.

Otázka 2

Je obec ochotna svou spolupráci s ostatními obcemi v rámci mikroregionu posílit?

Většina dotázaných obcí je ochotna svou spolupráci posílit. Většinou zde ale je stanovisko od starostů, že rádi posílí spolupráci, když to bude přínosné. Někteří starostové ale nevidí důvod posilování spolupráci. Spolupráce na současné úrovni obcím postačuje. Ovšem dvě malé obce nechtějí spolupráci v rámci mikroregionu posílit.

Otázka 3

Jaké jsou důvody?

Jaké jsou důvody pro posílení spolupráce? Starostové odpovídali například tak, že když se sloučí více obyvatel, je větší šance na dotace. Dalším důvodem je získat finance pro rozvoj celého mikroregionu, pro rozvoj v turistice, pro kapacity pro nová místa, rychlejší rozvoj aktivit a zvýšení povědomí o obci. Důvodem je udržovat partnerské vztahy – sousedské, pozemkové, vztahy při rozvoji území. Aby byly obce ochotny posílit spolupráci, musí to mít určitý přínos či užitek.

Jaké jsou důvody, proč spolupráci neposílit? Někteří starostové uvedli, že spolupráce je rivalita mezi obcemi, a tedy tyto obce zkouší raději jiný způsob, jak získat peníze. V některých případech pro řešení určitého problému je výhodnější využít jiné organizace či sdružení zaměřené na tyto účely např. skládka, vodovody.

Otázka 4

Jaký potenciál pro sebe obec vidí v oblasti cestovního ruchu?

Centrum mikroregionu Dačicko vidí potenciál v oblasti kulturní a přírodní atraktivity, v rozvíjejících se službách cestovního ruchu, jejichž kvantita a kvalita má vzrůstající tendenci (ubytování, stravování, wellnes). Druhá důležitá obec Slavonice vidí potenciál v památkách. Slavonice jsou historickým městem s barokními a renesančními domy. Nedaleko Slavonic se nachází hrad Landštejn a další tvrze. Ostatní obce vidí potenciál také v přírodě, a to zejména

v cyklostezkách, naučných stezkách, lyžařských stezkách. Naopak je tu problém se špatnou propagací nabídek a informovaností. Někde chybí rekreační zařízení. Většina malých obcí vidí v oblasti cestovního ruchu malý nebo žádný potenciál.

Otázka 5

Co obci chybí, aby mohla cestovní ruch více rozvíjet?

Hlavním problémem je nevýhodná poloha mikroregionu. Mikroregion je umístěn v zapadlém koutě Jihočeského kraje a je zde velká vzdálenost od hlavních center. Dále je zde problém se špatnou dostupností. Je zde nedostatečná frekvence veřejné dopravy a nekvalitní silnice. Dalším problémem je sezónnost cestovního ruchu a nedostatek nabídky volnočasových aktivit. Chybí zde sportovní zařízení nebo jejich nedostatečná kapacita. Přímo v Dačicích chybí krytý bazén, zimní stadion, sauna. Problémem je to, že někde chybí zařízení, služby a hlavně peníze. Převážně malé obce mikroregionu nemají téměř důvod věnovat se rozvíjení cestovního ruchu.

Otázka 6

Na jaké problémy narážejí místní podnikatelé?

Nevhodné umístění mikroregionu je problém, na který místní podnikatelé narážejí. Jedná se o zapomenutý kraj v pohraničí. Je tu problém s udržení turistů v této oblasti. Dalším problémem je to, že se jedná o zemědělskou oblast. Jsou zde finanční problémy například kvůli nízkým výkupním cenám u dřevovýroby. V současné době podnikatelé narážejí na problém nedostatku práce a na konkurenci velkých obchodů, nedostatek zakázek. Problémy jsou v nedostatečné podpoře malých podnikatelů a jejich přístupu k penězům. Dalším problémem jsou menší příjmy než v jiných oblastech. Žije zde méně lidí, je zde větší nezaměstnanost a malá kupní síla občanů. V malých obcích se příliš mnoho podnikatelů nevyskytuje.

Otázka 7

Co chybí občanům dané obce v oblasti nabídky komerčních služeb?

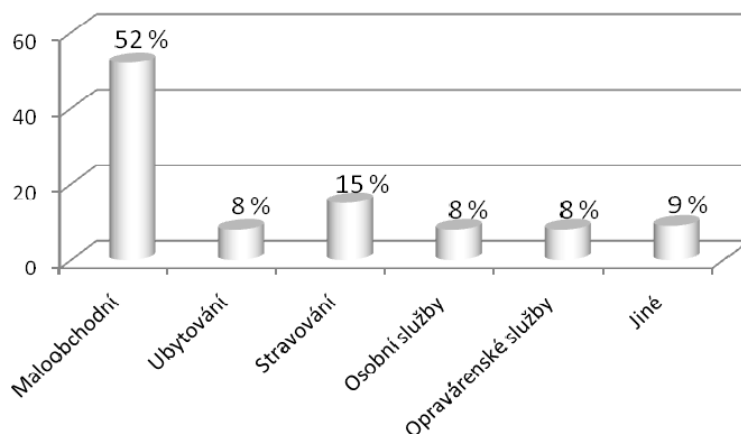
V Dačicích a ve Slavonicích je úroveň komerčních služeb na slušné úrovni. V těchto obcích jsou nedostatečné pouze služby pro lepší využití volného času. Jedná se například o služby sportovních zařízení. Naopak v ostatních malých obcích se komerční služby nacházejí buď zřídka, nebo vůbec. V některých menších obcích existují pouze některé základní služby, jako je obchod s potravinami. V malých obcích se nenacházejí žádné služby a dojíždějí sem pojízdne prodejny, jejichž služby nejsou tak kvalitní. Podnikatelé se v této oblasti těžko užíví a některým občanům chybí odvaha podnikat. Jedná se o území se zvyšující se nezaměstnaností a s málo obyvateli. Občanům malých obcí chybí kvalitní zimní údržba komunikací.

4.2.2 Dotazníky u podnikatelů

Pro zjištění stavu podnikatelů, jejich kapacit a konkurenceschopnosti byl vytvořen dotazník, který se nachází v příloze 25. Celkem bylo zodpovězeno od respondentů 60 dotazníků. Důležité výsledky získané dotazníkem jsou zobrazeny v následujících grafech a tabulkách.

Otázka 1

Graf 1: Jaké služby svým zákazníkům poskytujete?

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

První otázka v prvním grafu zachycuje podnikatele nabízející určité služby. Tento graf neukazuje procento podnikatelů v mikroregionu, nýbrž ukazuje podnikatele poskytující určité služby, kteří na dotazník odpovídali. Nejvíce dotazníků, tedy 52 %, bylo zodpovězeno od podnikatelů maloobchodníků. 15 % respondentů bylo vybráno z podnikatelů poskytujících stravování. 9 % podnikatelů poskytuje jiné služby. Mezi tyto služby patří projekce a projekční práce ve výstavbě, sázení a kurové sázky, reklamní činnost, půjčování kol a parkoviště. 8 % dotazovaných podniká v oblasti ubytovacích, opravářských a osobních služeb. Osobní služby mohou být chápány jako služby kadeřnické, kosmetické a masérské. Na daný dotazník neodpovídal žádný podnikatel zaměřující se na kulturní či sportovní služby.

Otázka 2

Druhá otázka dotazníku zkoumá, který typ ubytování podnikatelé nabízejí. Respondenti uvedli, že poskytují ubytovací služby typu: hotel, penzion, chaty a chalupy v soukromí.

Otázka 3

Třetí otázkou bylo zjištěno, kolik je v průměru nabízeno lůžek v ubytovacích službách.

Respondenti ubytovávající své hosty v hotelu nabízí od 34 do 59 lůžek. Respondenti nabízející ubytování v penzionu poskytují lůžka v rozmezí od 8 do 13.

Otázka 4

Tabulka 1: Nejčastější formy stravování

Restaurace
Bufet
Občerstvení, kiosek
Denní bar (gril bar, pizzerie, snack bar)
Noční bar
Vinárna
Kavárna a cukrárna

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Pomocí čtvrté otázky je možno ukázat, kterou formu stravování respondenti nabízejí. Dotázaní respondenti nabízejí nejčastěji formy stravování v podobě restaurace, bufet, občerstvení či kiosek, denní bar, noční bar, vinárna, kavárna a cukrárna.

Otázka 5

Tabulka 2: Využití kapacit respondentů

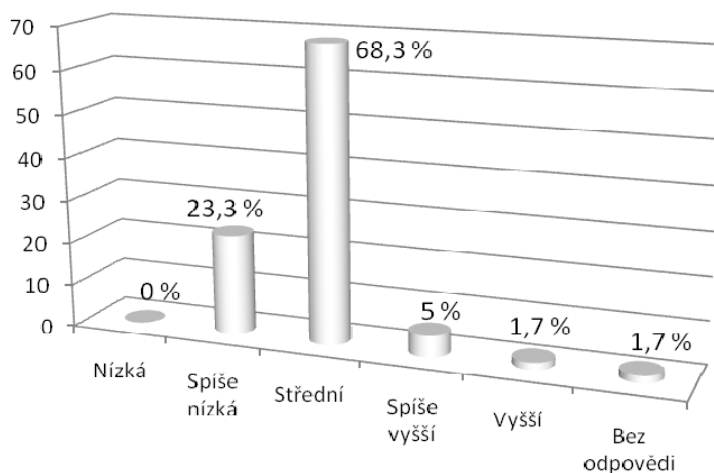
Období	Využití kapacit
Leden - Březen	Nedostatečné
Duben - Červen	Dostatečné
Červenec - Zář	Maximální
Říjen - Prosinec	Dostatečné

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Pátá otázka zní: Jak byste ohodnotili celkové využití svých kapacit během jednotlivých čtvrtletí? Tabulka zobrazuje využití kapacit respondentů. Maximální využití kapacit bylo respondenty označeno v období od července do září. Jako dostatečné kapacity byly hodnoceny pro období duben až červen a říjen až prosinec. Nedostatečné kapacity jsou podle dotázaných od ledna do března. Využitím kapacit respondentů je myšleno využití kapacit v oblasti stravovacích a ubytovacích služeb.

Otázka 6

Graf 2: Srovnání cenové úrovně respondenta s konkurencí

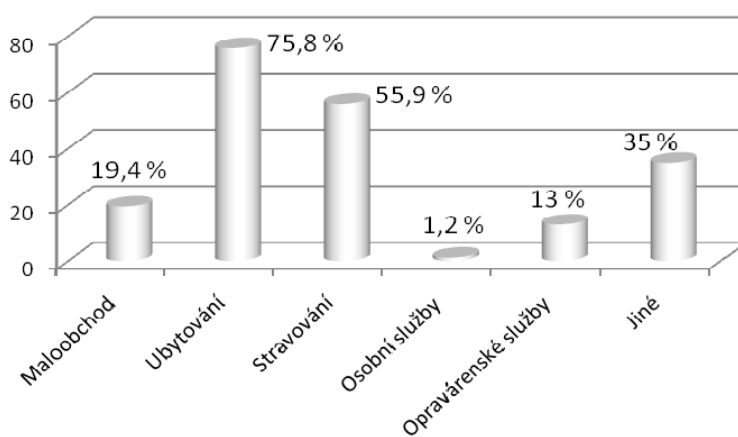

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Šestá otázka vypovídá o ohodnocení cenové úrovně služeb respondenta ve srovnání s cenami konkurence. Respondenti ohodnotili své ceny jako střední z největší části, a to 68,3 %. 23,3 % dotázaných hodnotí cenovou úroveň svých služeb jako spíše nízkou. Nepatrný podíl pěti procent dotázaných hodnotí cenovou úroveň jako spíše vyšší. 1,7 % dotázaných vidí své ceny jako vyšší. Stejně procento danou otázku nezodpovědělo

Otázka 7

Graf 3: Průměrný podíl turistů mezi zákazníky (v %)

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Sedmá otázka zjišťuje, jaký je podíl turistů mezi zákazníky dotazovaného. Z uvedeného grafu je patrné, že největší podíl turistů mezi zákazníky je v ubytovacích službách, a to 75,8 %. Další výrazný podíl turistů označili respondenti ve stravovacích službách s 55,9 %. Menší podíl turistů je v oblasti ostatních služeb, maloobchodních a opravárenských služeb. Nejmenší podíl turistů je pak v osobních službách, a sice 1,2 %. Kulturní a sportovní služby zde nejsou zobrazeny, protože žádný respondent tyto služby neposkytuje.

Otázka 8

Osmá otázka: Je mezi vašimi zákazníky významný podíl turistů ze zahraničí? Respondenti přibližně z 20% odpověděli, že mezi jejich zákazníky patří významný podíl turistů ze zahraničí.

Otázka 9

Tabulka 3: Přizpůsobení nabídky turistům

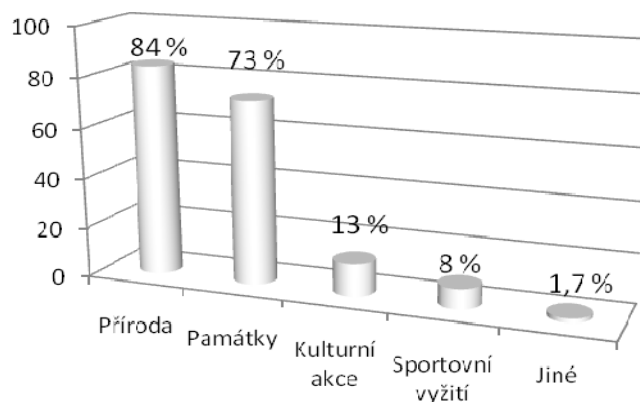
Procento turistů	Přizpůsobení nabídky
0 % - 19 %	Ne, vůbec
20 % - 39 %	Ano, částečně
40 % a více	Ano, významně

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Devátá otázka řeší to, zda respondenti přizpůsobují svou nabídku turistům. Z tabulky je patrné, že respondenti nabízející služby svým zákazníkům, kteří jsou zároveň turisty dané destinace, významně přizpůsobují svou nabídku služeb jen tehdy, činí-li procento těchto turistů 40 % a více. Částečně pak přizpůsobují nabídku ti respondenti, jejichž podíl turistů činí mezi 20 % až 39 % z celkových zákazníků. Svou nabídku nepřizpůsobují vůbec dotazovaní, jejichž služby kupuje 0 % až 19 % turistů ze všech zákazníků.

Otázka 10

Graf 4: Co láká turisty do dané oblasti?

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Desátá otázka: Co podle vás nejvíce láká turisty do vaší oblasti? Respondenti zde měli možnost určit více možností toho, co láká turisty do jejich oblasti. Proto nejsou hodnoty vyjádřeny v procentech, ale pouze jakousi plochou. Z grafu je vidět, že podle názoru respondentů nejvíce turisty láká příroda a dále pak památky. Menší měrou jsou turisté do této oblasti přitahováni kulturními akcemi a ještě menší měrou sportovním vyžitím. Jen velmi málo respondentů zvolilo variantu, že by turisty do zdejšího kraje přitahovalo něco jiného.

Otázka 11

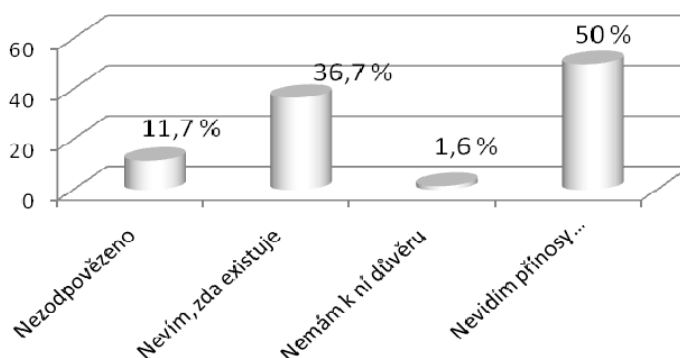
Jedenáctá otázka zkoumá názor respondentů na to, zda by měl podle nich někdo podporovat další příliv turistů do dané oblasti. Podle názoru dotazovaných by příliv turistů měl být na 100 % podporován, a to z 95 % především obcí a krajem. Pouze 5 % dotázaných si myslí, že by příliv turistů měl být podpořen především podnikateli.

Otázka 12

Tato otázka odpovídá na to, zda jsou respondenti zapojeni do nějaké organizované formy spolupráce. Pouze 5 % dotázaných je prý zapojeno do nějaké formy spolupráce. Tito dotázaní jsou buď členy Jednoty spotřebního družstva, či jsou součástí řetězce soukromých potravinářských prodejen Flop.

Otázka 13

Graf 5: Důvody, proč se respondenti neúčastní spolupráce

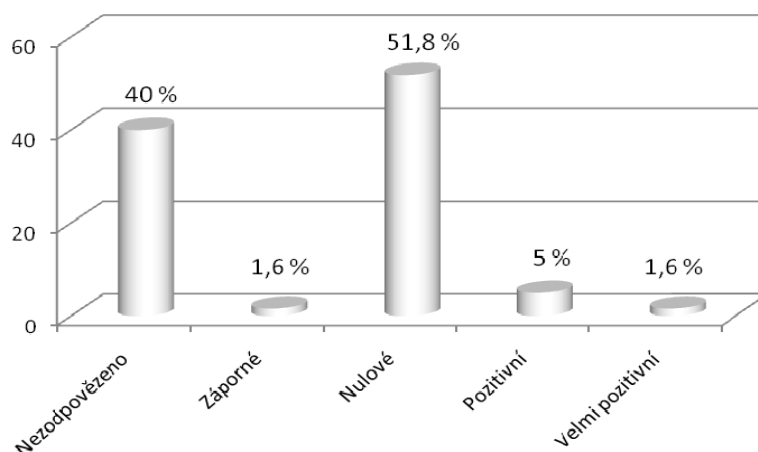

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Třináctá otázka zní takto: Jaký je důvod, že se žádné organizované formy spolupráce neúčastníte? Na tuto otázku 11,7 % respondentů neodpovědělo. 50 % dotázaných nevidí přínosy organizované formy spolupráce pro svůj podnik. Důležitým zjištěním je, že poměrně velké procento dotázaných - 36,7 % vůbec neví, že nějaké organizované formy spolupráce existují. Pouze 1,6 % dotázaných nemá k organizované formě spolupráce důvěru.

Otázka 14

Graf 6: Přínosy spolupráce pro respondenty

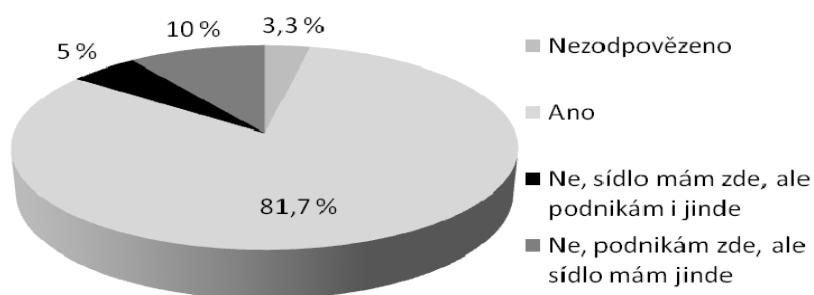
Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Čtrnáctá otázka zní: Jak hodnotíte přínosy uvedených forem spolupráce? Téměř 52 % respondentů vidí formy spolupráce podniků jako nulové. 40 % respondentů neodpovědělo na danou otázku. Možným důvodem nezodpovězení otázky je to, že dotázaní nevědí, zda nějaká

spolupráce vůbec existuje, tedy důvodem je nedostatečná informovanost podnikatelů. Poměrně malé procento dotazovaných si myslí, že formy spolupráce mohou být pozitivní 5 %, velmi pozitivní 1,6% a záporné 1,6%.

Otázka 15

Graf 7: Místo, kde respondenti podnikají

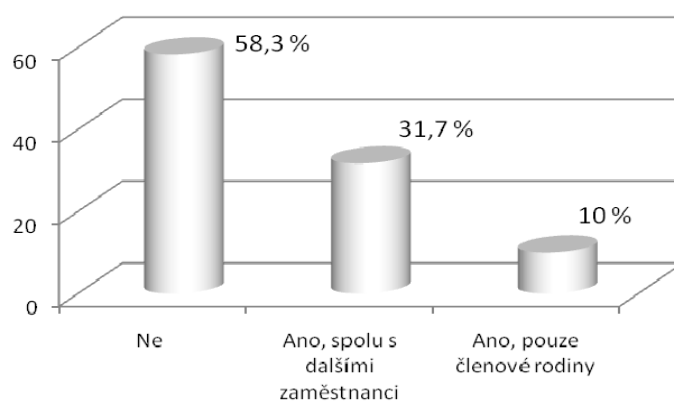

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Patnáctá otázka zobrazuje oblast podnikání respondentů a táže se jich, zda podnikají pouze v rámci tohoto mikroregionu. Podle grafu je vidět, že převážná většina dotazovaných podniká pouze v rámci mikroregionu Dačicko. Jedná se o téměř 82 %. Malé procento – 10 % - dotázaných podniká v mikroregionu, ale sídlo má jinde. Pouze 5 % dotázaných má sídlo v mikroregionu, ale podniká i jinde. 3,3 % dotázaných na danou otázku neodpovědělo.

Otázka 16

Graf 8: Pracují v podniku i členové rodiny?

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Šestnáctá otázka odpovídá na to, zda spolu s respondenty v podniku pracují ještě další členové jejich rodiny. Téměř u 60 % dotázaných žádní členové rodiny nepracují. Okolo 32 % dotázaných uvedlo, že v jejich podniku pracují členové rodiny spolu s dalšími zaměstnanci. U 10 % dotázaných pracují pouze členové rodiny.

Otázka 17

Tabulka 4: Zaměstnanci respondenta

Zaměstnanci	Procento zaměstnanců
0	35,60%
1 až 5	49,20%
6 až 10	10,20%
11 až 20	3,40%
Více jak 20	1,60%

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

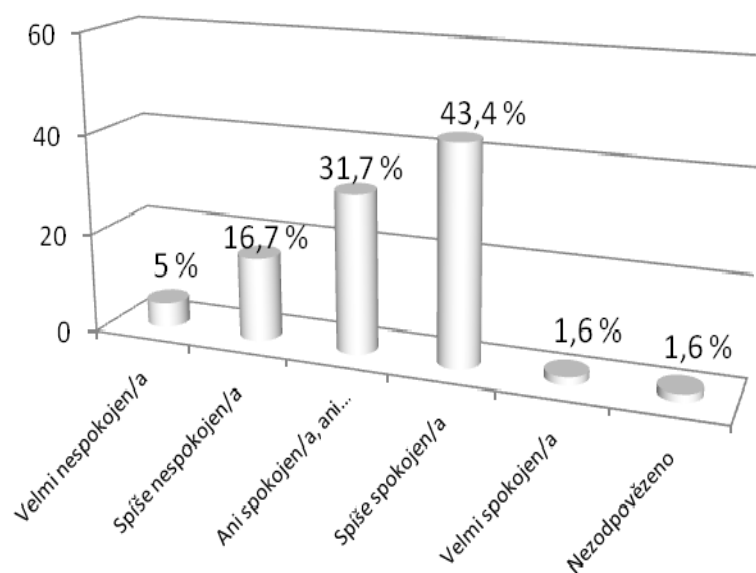
Sedmnáctá otázka šetří, kolik má respondent zaměstnanců. Tabulka zobrazuje zaměstnance respondenta. Téměř 50 % respondentů má mezi 1 až 5 zaměstnanci. Kolem 36 % dotázaných nemá žádného zaměstnance. Dotázaní z 10 % mají mezi 6 až 10 zaměstnanci. 11 až 20 zaměstnanců se vyskytuje přibližně u 3 % dotázaných. Více jak 20 zaměstnanců zaměstnává nepatrné procento dotázaných.

Otázka 18

Osmnáctá otázka zkoumá platovou úroveň zaměstnanců oproti běžným platům. Graf zobrazuje úroveň platů zaměstnanců respondenta. Respondent si myslí, že ze 43,3 % je platová úroveň jeho zaměstnanců obdobná oproti běžným platům. 35 % respondentů na tuto otázku neodpovědělo. 21, 7 % dotázaných si myslí, že platová úroveň je nižší. Žádný dotázaný si nemyslí, že by platová úroveň jeho zaměstnanců byla vyšší, než jsou běžné platy.

Otázka 19

Graf 9: Spokojenost respondentů se ziskovostí podniku

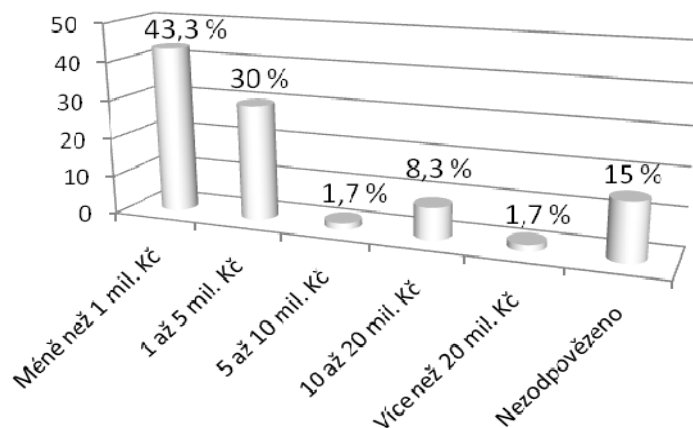

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Devatenáctá otázka zobrazuje spokojenost dotazovaných se ziskovostí svého podniku. Podle grafu vyplývá převážně pozitivní trend ziskovosti, že přibližně 43 % dotázaných je spíše spokojeno se ziskovostí podniku. Následuje téměř 32 % respondentů, kteří nejsou ani spokojeni a ani nespokojeni se ziskovostí. 16,7 % dotázaných je spíše nespokojeno a 5 % je velmi nespokojeno. Velmi spokojených dotázaných je velmi málo, pouze 1,6 %. Stejné procento dotázaných na danou otázku neodpovědělo.

Otázka 20

Graf 10: Tržby respondentů za loňský hospodářský rok

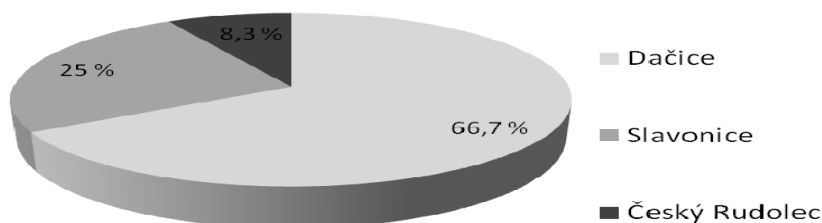

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Dvacátá otázka zkoumá tržby za loňský hospodářský rok. Tato otázka byla pro dotazované zčásti choulostivá a ne všichni byli ochotní odpovědět. Podle grafu většina dotazovaných dosahovala ročních tržeb do jednoho milionu Kč. Jedná se o 43,3 %. 30 % respondentů vyčíslilo své poslední roční tržby mezi 1 až 5 miliony Kč. 8,3 % respondentů zaznamenalo tržby mezi 10 až 20 miliony Kč. 5 až 10 milionů Kč z tržeb dosáhlo pouze 1,7 % dotázaných. Stejně procento dosáhlo tržeb přes 20 milionů Kč. 15 % dotázaných na tuto otázku neodpovědělo.

Otázka 21

Graf 11: Umístění provozovny respondentů

Zdroj: Vlastní šetření, 2009

Poslední otázka dotazníkového šetření vypovídá o umístění provozovny dotazovaných. Dotazníky byly rovnoměrně rozmístěny podle počtu obyvatel do třech větších oblastí, a sice do

Dačic, Slavonic a do Českého Rudolce. Do Dačic bylo umístěno 66,7 % dotazníků, protože obec Dačice k roku 2005 zaznamenala 7 947 obyvatel. Do Slavonic bylo umístěno 25 % dotazníků. Slavonice ke stejnému datu zaznamenaly 2 701 obyvatel. Do Českého Rudolce bylo umístěno 8,3 % dotazníků. Český Rudolec má pouze 670 obyvatel.

Míra nezodpovězení dotazníků

Nutno závěrem k dotazníkovému šetření dodat míru nezodpovězení dotazníků. Na dotazníky nebylo ochotno odpovědět přibližně 9 % oslovených podnikatelů. Tito oslovení pocházeli z Dačic. Naopak ve Slavonicích a v Českém Rudolci byli podnikatelé velmi ochotní a vstřícní a odpověděli na všechny dotazníky. Tedy celkově bylo zodpovězeno 91 % dotazníků.

Shrnutí hlavních výsledků dotazování

Dotázaní podnikatelé nejčastěji nabízejí jako ubytování hotel, penzion, chaty a chalupy v soukromí. Jejich nabídka lůžek se v hotelu pohybuje od 34 do 59. Formou ubytování v penzionu nabízejí lůžka v rozmezí od 8 do 13. Mezi nejčastější formu stravování uváděli respondenti restauraci, bufet, občerstvení či kiosek, denní bar, noční bar, vinárna, kavárna a cukrárna. Maximální využití kapacit pak respondenti označili v období od července do září. Dostatečné vytižené kapacity lze nalézt v období duben až červen a říjen až prosinec. Dotázaní podnikatelé ohodnotili cenovou úroveň svých služeb jako střední či nižší. Největší podíl turistů mezi zákazníky se vyskytuje v ubytovacích službách a dále ve stravovacích službách. Turisté ze zahraničí podle analýzy zahrnují 20 % všech turistů v dané oblasti. Svou nabídku služeb výrazně přizpůsobují turistům pouze ti dotázaní podnikatelé, jejichž zákazníci jsou turisté v míře vyšší než 40 %. Ti dotázaní, kteří mají mezi svými zákazníky 20 % až 39 % podíl turistů, přizpůsobují svoji nabídku pouze částečně. Podle dotázaných nejvíce láká turisty do jejich oblasti v první řadě příroda a v druhé řadě památky. Podle dotázaných by měl být další příliv turistů podporován především obcí a krajem. Dotázaní podnikatelé se převážně neúčastní žádné formy spolupráce firem. Buď nevidí přínosy spolupráce pro svůj podnik, nebo neví, že nějaké organizované formy spolupráce existují. Převážná většina dotázaných podniká pouze v rámci mikroregionu Dačicko. S dotázanými podnikateli převážně nepracují žádní členové jejich rodiny. Většina respondentů zaměstnává mezi 1 až 5 zaměstnanci, nebo nemá žádného zaměstnance. Podle názoru dotázaných dosahují jejich zaměstnanci obdobné platové úrovně oproti běžným platům. Spokojenost dotázaných se ziskovostí svého podniku je převážně pozitivní. Nejvíce dotázaných dosahuje ročních tržeb do 1 milionu Kč.

4.2.3 Vlastní pozorování v mikroregionu

Metoda pozorování zde představuje doplnění poznatků k řízeným rozhovorům a dotazování.

Slavonice

Ve Slavonicích jsou vstřícní lidé. Při zadávání dotazníků podnikatelům ani jeden podnikatel neodmítl spolupráci. Lidé zde žijí v klidnější atmosféře než lidé ve větších městech. Ve Slavonicích není příliš lákavá nabídka služeb přímo v historickém jádru města. Přímo na náměstí je místo tradičních českých řemesel a služeb k nalezení 7 asijských prodejen s textilním zbožím, ale českých textilních výrobků je zde pomálu.

Dačice

Přestože jsou Dačice centrálním místem mikroregionu, mohou podle mého názoru poskytnout obyvatelům mikroregionu pouze služby představující nižší životní úroveň. Na základě provedeného pozorování poskytují Dačice dobré služby v maloobchodní oblasti prodeje potravin. Nachází se zde cca šest diskontních prodejen potravin, jako jsou např. Penny Market, Lidl, Norma, Flop. Je zde mnoho restaurací a poměrně i dobrá možnost ubytovacích služeb. Jako nevyhovující ale shledávám ostatní obchody s oblečením. Jsou zde asijské prodejny, prodejny s obnošenými oděvy, prodejny s neznámými značkami za střední a nižší ceny, nebo prodejny moderních oděvů ve vysokých cenových relacích. Stejný problém pokládám i u obchodů s obuví. Existují tu pouze dva obchody. Člověk zde nakoupí jen obtížně moderní oblečení či obuv. Podle mého názoru obyvatel mikroregionu nemá velkou možnost oblékat se moderně za příznivé ceny, jak je to například možné ve větších městech v nákupních centrech. Podle mého názoru mikroregion Dačicko svými komerčními službami uspokojuje základní potřeby obyvatel, nikoli však vyšší potřeby.

4.3 Zodpovězení hypotéz pro mikroregion Dačicko

Bylo sestaveno pět hypotéz zkoumajících dostupnost služeb pro obyvatele, nezaměstnanost, věkovou strukturu obyvatel, vlastnictví podniků a existenci institucionalizovaných forem spolupráce podniků.

Hypotéza 1

Komerční služby jsou dostatečně dostupné pro obyvatele mikroregionu.

Tuto *hypotézu potvrzují* na základě následující analýzy.

Podle statistik žije v mikroregionu 20 042 obyvatel. Spádovým centrem nabídky komerčních služeb je město Dačice, kde žije okolo osmi tisíc obyvatel. Dalšími městy, ve kterých existuje nabídka komerčních služeb, jsou Slavonice a Studená.

Obrázek 1: Kruhová metoda územní analýzy

Zdroj: Vlastní zpracování podle [52, 40], 2009

Pro zodpovězení této hypotézy jsem použila jednu z metod územní analýzy podle [52], a sice kruhovou metodu. Pomocí této metody jsem určila možnou dosažitelnou vzdálenost menších obcí mikroregionu k centru nabídky komerčních služeb – Dačice, Slavonice, Studená.

Na obrázku 1 jsou vidět tři červené kruhy a tři červeně podtržená města. Uprostřed každého červeného kruhu stojí město s nabídkou komerčních služeb, kam mohou obyvatelé menších, přilehlých obcí dojíždět. Poloměr kruhu představuje dojezdovou vzdálenost do 15 minut. Znamená to tedy, že na příklad občan obce Budeč (vpravo uprostřed) se dopraví dopravním prostředkem do města Dačice do 15 minut. Mým předpokladem je, že 15 minutová dostupnost služeb pomocí automobilu či autobusu představuje možnost pro obyvatele přilehlých obcí využívat služby (v Dačicích, Slavonicích, Studené) v intervalu denním až týdenním.

Z obrázku 1 je vidět, že město Dačice dokáže díky svému umístění přitáhnout nejvíce přilehlých obcí. Slavonice dokážou přilákat 8 přilehlých obcí. Studenou mohou nejčastěji navštěvovat čtyři přilehlé obce. Je patrné, že pouze jedna obec – Dešná – se nachází nejdále od center nabídky komerčních služeb a pro tamější obyvatele je náročnější využívat služeb ve třech centrálních městech. Podle této kruhové metody potvrzují hypotézu, že pro obyvatele mikroregionu Dačicko je dostatečná dostupnost komerčních služeb.

Hypotéza 2

Nezaměstnanost v mikroregionu Dačicko je větší než v Jihočeském kraji.

Hypotézu potvrzují na základě přílohy 9.

V příloze 9 - Míra nezaměstnanosti podle správních obvodů ORP JK – je patrné, že od roku 2000 až po rok 2008 je míra nezaměstnanosti mikroregionu Dačicko pořád vyšší než v celém Jihočeském kraji.

Hypotéza 3

Podle věkové struktury obyvatelstva dochází k demografickému stárnutí populace.

Hypotézu potvrzují prostřednictvím následujícího rozboru.

Podle ČSÚ se v dřívějších letech pohyboval průměrný věk obyvatel kolem 39 let a největší zastoupení zaujímal věková skupina 15 – 59 let. K 1. 1. 2009 činí podle ČSÚ průměrný věk v mikroregionu Dačicko 40,2 let. V Jihočeském kraji je zaznamenán ke stejnému datu průměrný věk 40,5 let. Znamená to tedy, že v mikroregionu Dačicko je nepatrně nižší průměrný věk obyvatel než v Jihočeském kraji.

Tabulka 5: Rozdělení obyvatel mikroregionu podle věkových skupin

Věková skupina	Obyvatelé Dačicka
0-14	14,7%
15-64	70,8%
65 +	14,4%
Celkem	100%

Zdroj: Autorka, 2009 + data z ČSÚ

Z hlediska složení obyvatel podle pohlaví zastupují muži 49,9 % a ženy 50,1 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu ke konci roku 2008. Ke stejnému datu v mikroregionu Dačicko podle tabulky 5 dosahovala věková skupina 0-14 let 14,7 % obyvatel, věková skupina 15-64 let zaujímala 70,8 % obyvatel a skupina nad 65 let představovala 14,4 % obyvatel.

Podle přílohy 15 je patrné, že věková struktura mikroregionu je regresivního charakteru. Znamená to tedy, že dětská složka nepředstavuje postreprodukční zastoupení, a tedy dochází ke snižování početního stavu populace a k demografickému stárnutí populace.

Věková struktura každé populace je výslednicí předcházejícího vývoje úrovně porodnosti, úmrtnosti a migrací zhruba minulých sta let. Podle demografie ČR má většina evropských populací, včetně České republiky, v současnosti značně nepravidelnou věkovou strukturu, odrážející vliv událostí z průběhu celého 20. století. V důsledku dlouhodobě nízké úrovně plodnosti a rostoucí naděje dožití při narození dochází k demografickému stárnutí populace, při kterém se mění relativní zastoupení hlavních věkových skupin.

Hypotéza 4

Vlastnictví podniků v mikroregionu je převážně místní (tzn., že sídlo podniků se nachází v mikroregionu Dačicko)

Hypotézu potvrzují na základě odpovědí dotazníkového šetření.

Podle dotazníkového šetření zobrazuje patnáctá otázka oblast podnikání respondentů. Z výsledků vyplývá, že převážná většina dotazovaných (téměř 82 %) podniká pouze v rámci mikroregionu Dačicko, kde má také sídlo. Pouze malá část (10 %) dotázaných podniká v mikroregionu, ale sídlo má jinde. Nízké procento (5 %) dotázaných má sídlo v mikroregionu, ale podniká i jinde.

Hypotéza 5

V daném mikroregionu mezi poskytovateli komerčních služeb převládají neinstitutionalizované formy spolupráce

Hypotézu potvrzují na základě odpovědí dotazníkového šetření.

Na základě dvanácté otázky dotazníkového šetření ukazují výsledky, že 95 % dotázaných není zapojeno do žádné organizované formy spolupráce s jinými podnikateli. To znamená, že opravdu v mikroregionu Dačicko mezi poskytovateli komerčních služeb převládají neinstitutionalizované formy spolupráce.

4.4 Profil mikroregionu vzhledem k dané oblasti komerčních služeb

Profil mikroregionu vzhledem k dané oblasti komerčních služeb je hodnocen z hlediska nabídky a poptávky komerčních služeb.

4.4.1 Nabídka

Nabídku komerčních služeb bych ohodnotila jako dostatečně uspokojivou v oblasti základních služeb. Město Dačice slouží jako centrální místo obstarání všech základních služeb jako jsou například obchody s potravinami, s oblečením, lékárny, zdravotnická péče, základní specializované obchody, osobní služby, ubytovací kapacity, restaurační služby a další jiné. Jak je již uvedeno v předchozí části diplomové práce – vlastní pozorování v mikroregionu – obchody s textilním zbožím shledávám jako nevyhovující. Chybí zde nabídka moderních oděvů za příznivé ceny. V Dačicích se nachází poměrně vysoké zastoupení autoservisů, kterých je zde 10. Jsou zde v menší míře zastoupeny i sportovní služby jako například fitness, posilovna a nekrytý bazén. Kulturní akce město také nabízí, jde například o koncerty. Existuje zde kino, muzeum, zámek. Nicméně bych doporučovala toto město oživit dalšími sportovními a kulturními akcemi pro mladé, pro děti a pro seniory a hlavně posílit informovanost o akcích.

Město Slavonice nabízí také základní vybavenost službami, ale nižší než v Dačicích. Nutno říci, že toto malé město poskytuje velmi pestrou nabídku komerčních služeb pro turisty v oblasti ubytování a stravování.

Další městečko se nazývá Studená. I zde se nacházejí jisté základní služby, které mohou občané Studené a přilehlých obcí využívat.

V některých dalších malých obcích se nachází jeden potravinový ochod. Nevýhodou pro občany bývá to, že zboží v těchto obchodech bývá značně předraženo a pečivo na objednávku. Obce, ve kterých se nenachází žádný obchod, bývají obsluhovány pojízdnou prodejnou s potravinami. Zboží v těchto pojízdných prodejnách je ale ovšem také dražší a pečivo většinou na objednávku. Obyvatelé z těchto obcí mikroregionu musejí převážně dojíždět za základními službami do některých větších měst. Malým obcím by se nevyplatilo zřizovat nové služby, které by zde pravděpodobně pro malý počet zákazníků neprosperovaly.

Co se týče nabídky služeb pro turisty, myslím si, že mají dobrou možnost ubytování a stravování. Existuje zde nabídka sportovního vyžití, ale je třeba ji nadále prohlubovat a nabízet

více příležitostí. Turisté jsou přitahováni do zkoumané oblasti především přírodou a památkami. Tedy existuje potenciál oblasti, který dokáže přilákat turisty. Tento potenciál je nutné udržet a zlepšovat, tzn. starat se o přírodu (krajinu) a památky. Aby bylo možné turisty stimulovat k prodloužení návštěvy mikroregionu, bylo by dobré vytvořit další nabídku kulturních akcí. Podle dotazníkového šetření dotázaní poskytovatelé komerčních služeb upravují významně svou nabídku služeb v případě, že jejich služby využívá 40 % a více turistů. Částečně upravují svou nabídku služeb ti poskytovatelé, jejichž podíl turistických zákazníků se pohybuje mezi 20 až 39 %.

Podle [39] si obyvatelé Dačicka nejvíce stěžují na nedostatečnou nabídku volnočasových aktivit. Mezi další problémy patří nedostatek bezbariérových přístupů. Obec Slavonice se snažila prosadit projekt Bezpečně do školy.

4.4.2 Poptávka místních obyvatel a pro cestovní ruch

Poptávka je rozlišena na poptávku obyvatel a na poptávku po cestovním ruchu.

- **Poptávka místních obyvatel**

Vzhledem k tomu, že obyvatelé mikroregionu dosahují nižších příjmů, stoupá nezaměstnanost a je zde méně obyvatel nežli v jiných oblastech, je poptávka zaměřena hlavně na uspokojování základních potřeb. Protože se zkoumaná oblast nachází v nevýhodné poloze a v „zapomenutém“ pohraničním kraji, chybí občanům malých obcí kvalitní zimní údržba komunikací.

- **Poptávka turistů**

Zkoumaná oblast je situována v příhraniční oblasti. Znamená to tedy, že potenciálními turisty kromě Čechů mohou být i Rakušané. Podle dotazování poskytovatelů služeb je podíl turistů ze zahraničí zhruba 20 %. Na základně zodpovězených dotazníků bylo zjištěno, že turisty nejvíce do dané oblasti lákají příroda a památky. Podle mého názoru by bylo dobré zvýšit poptávku turistů. Mikroregion podniká kroky ke zvýšení turismu prostřednictvím tvorby v dnešní době hojně oblíbených cyklistických tras. Například také příhraniční město Slavonice a okolní obce jsou zapojeny do přeshraniční spolupráce obcí a podnikatelů s rakouským mikroregionem Thayaland.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že největší poptávka turistů je zaznamenána v oblasti ubytovacích a stravovacích služeb. Nutno podotknout, že právě nabídka kapacit ubytovacích a stravovacích zařízení by se dala ohodnotit jako dostatečná a tedy vyhovující.

5 Analytická část mikroregionu Dačicko

5.1 Situační analýza

Mým záměrem bylo provést situační analýzu, která zahrnuje zkoumané úseky podle metodiky autora Vlka a kolektivu (2004). Jako podklady pro získání dat situační analýzy posloužily například Územně analytické podklady správního obvodu ORP Dačice, dokumenty na webu mikroregionu Dačicko, dokumenty na webu Jihočeského kraje, Komunitní plán rozvoje sociálních služeb města Dačice, Územní plán města Dačice a další dokumenty uvedené v seznamu literatury.

5.1.1 Základní geografická charakteristika mikroregionu a poloha

Základní geografická charakteristika mikroregionu je uvedena v části diplomové práce 4.1.1 Svazek obcí mikroregionu Dačicko a 4.1.2 Geografické vymezení mikroregionu. Na základě těchto údajů lze vytvořit následující stručné závěry.

Oblast se nachází v řídce zalidněném okrese ČR, a sice okresu Jindřichův Hradec. Oblast je ohraničena z jihu státní hranicí mezi ČR a Dolním Rakouskem. Území je charakterizováno intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou, což představuje hrozbu půdní eroze. Mimo dvou měst, kde se nacházejí kulturní památky (Dačice, Slavonice), je území vyznačováno přítomností přírodních zajímavostí a krás. Krajina je mírně zvlněná, většinu území tvoří plochá pahorkatina. Jde o území na přechodu mezi Českomoravskou vrchovinou a Českou Kanadou a protéká zde Moravská Dyje. Území je geologicky hodnocené jako jednoduché, které pokrývá žula a granodiority, a nachází se v mírně teplé a vlhké vrchovinné oblasti. Půdy jsou vesměs zkulturněné a využívané k zemědělským účelům. Je zde nevýrazná existence rybníků, která je dána kopcovitým charakterem krajiny. Byla nalezena příležitost příhraniční polohy oblasti k rozšíření podnikatelských aktivit a k přilákání turistů z Rakouska.

Stručná charakteristika obcí

Pro stručnou charakteristiku obcí byla zpracována tabulka 6, která obsahuje název obce, části obce, počet adres, PSČ, počet obyvatel, počet mužů, žen, chlapců a dívek.

Tabulka 6: Stručná charakteristika obcí

Obec	Části obce	Počet adres	PSČ	Počet obyvatel	Muži	Ženy	Chlapci	Dívky
Báňovice		35	380 01	105	45	45	10	5
Budeč	Borová, Budeč	109	380 01	236	96	101	23	16
Budiškovice	Budiškovice, Manešovice, Ostojkovice, Vesce	246	380 01	805	347	337	66	55
Cizkrajov	Cizkrajov, Dolní Bolíkov, Holešice, Mutná	252	380 01	547	234	223	52	38
Červený Hrádek		100	380 01	211	96	82	17	16
Český Rudolec	Český Rudolec, Horní Radíkov, Lipnice, Markvarec, Matějovec, Nová Ves, Nový Svět, Radíkov, Rožnov, Stojecín	520	380 01	957	413	416	65	63
Dačice	Bílkov, Borek, Dačice I, Dačice II, Dačice III, Dačice IV, Dačice V, Dolní Němčice, Hostkovice, Hradištko, Chlumec, Lipolec, Malý Pěčín, Prostřední Vydří, Toužín, Velký Pěčín.	2060	380 01	7793	3316	3456	528	493
Dešná	Bělčovice, Dančovice, Dešná, Hluboká, Chvalkovice, Plačovice, Rancířov	280	380 01	674	295	272	54	53
Dobrohošť		15	380 01	48	22	22	3	1
Heřmaněč		48	380 01	93	34	34	13	12
Horní Meziříčko		47	380 01	112	49	48	12	3
Horní Němčice		48	380 01	93	40	39	5	9
Horní Slatina		69	380 01	159	65	66	14	14
Hříšice	Hříšice, Jersice	112	380 01	323	121	136	37	29
Kostelní Vydří		69	380 01	164	80	68	9	7
Peč	Lidéřovice, Peč, Urbaneč	211	380 01	403	179	162	41	21
Písečné	Chvaletín, Marketa, Modletice, Nové Sady, Písečné, Slavětín, Václavov	295	380 01	572	223	238	57	54
Slavonice	Kadolec, Maříž, Mutišov, Rubašov, Slavonice, Stálkov, Vlastkovec	779	380 01	2681	1151	1133	205	192
Staré Hobzí	Janov, Nové Dvory, Nové Hobzí, Staré Hobzí, Vnorovice	292	380 01	560	236	236	43	45
Studená	Domašín, Horní Bolíkov, Horní Pole, Maršov, Olšany, Skřýchov, Studená, Sumrakov, Světlá a Velký Jeníkov	940	380 01	2428	1032	1050	167	179
Třebětice		82	380 01	304	124	126	31	23
Volpřív	Brandlín, Lipová, Poldovka, Radlice, Řečice, Šach, Velká Lhota, Volpřív	390	380 01	717	293	295	78	51
Županovice		20	380 01	57	17	28	5	7

Zdroj: Vlastní zpracování dle [40a], 2009

Podle tabulky 6 jsou většími obcemi (od 1 000 do 9 999 obyvatel) tyto 4 obce: Dačice, Slavonice, Studená a Český Rudolec, který dosahuje téměř 1000 obyvatel. Mezi střední obce

(od 500 do 999 obyvatel) se řadí Volfřív, Budiškovice, Cizkrajov, Staré Hobzí, Písečné a Dešná – 6 obcí. Zbytek obcí, tedy 13 obcí, představuje malé obce (do 499 obyvatel).

5.1.2 Historický vývoj mikroregionu

Mikroregion Dačicko byl vytvořen roku 2004. Na přelomu roku 2004/2005 byl zpracován na objednávku Svazku obcí Dačicka dokument „Program rozvoje mikroregionu Dačicko“. Podklady historie obcí byly získány z webových stránek obcí [63a].

Dačice

První zmínky osady byly v r. 1183 a v polovině 14. stol. vzniklo městečko. Největšího rozmachu dosáhlo za Krajířů z Krajku (1459–1600) kdy byly italskými staviteli vybudovány dva zámky. Slibný rozvoj přerušila 30letá válka. Dvojnásobné vyplenění města v 17. stol. a řada požárů měnila tvář města, zmizela řada renesančních a barokních domů, pouze některé na dolním náměstí si uchovaly původní vzhled s mázhou. V pol. 19. stol. se Dačice staly centrem okresu až do r. 1960, kdy byly přičleněny do okresu Jindřichův Hradec. V Dačicích se nachází řada domů s renesančním jádrem, starý zámek, bývalá renesanční radnice, gotický kostel sv. Vavřínce, původně ale románský, renesanční věž, novobarokní a secesní Nový zámek, Městské muzeum, františkánský klášter s kostelem sv. Antonína Paduánského. V r. 1841 se ve zdejším cukrovaru vyrobil první kostkový cukr na světě. Od r. 1843 byly kostky běžně v prodeji a rozšířily se do celého světa. Kostka cukru má dokonce svůj pomník v parčíku u kostela [27a].

Báňovice

První zmínka o vsi je z r. 1327, kdy byly Báňovice uvedeny v listině, kterou Jan Lucemburský rozmnožil Jemnici její práva a majetek [61a].

Budeč

V Budči vnikla r. 1520 středověká tvrz. Postupem byla postavena kaple a raně barokní zámek. Nachází se zde gotický jednolodní kostel Zvěstování P. Marie ze 14. stol., socha sv. Jana Nepomuckého, barokní kaplička a pomník padlým ve 2. světové válce z r. 1922 [61c].

Budiškovice

První zmínky se udávají k 14. stol. V 15. stol. drželi ves páni z Hradce jako zeměpanské léno. Teprve král Vladislav II. osvobodil Budiškovice z panství r. 1492 Jindřichovi z Hradce [61d].

Cizkrajov

První zmínka v kronice je z roku 1301. Ze zástavby domů tvořící širokou ulici se sochami sv.

Josefa a sv. Floriána uprostřed je patrný záměr pro vznik města. V několika desetiletích byl zdejší kraj zgermanizován. Obec měla v 18. stol. značný pozemkový majetek. Mimo rolníků se v obci rozvíjela i řemesla. Byl založen spořitelní, hasičský a hospodářský spolek. Význam obce se zmenšuje vysídlením Němců a odchodem obyvatel do měst [61e].

Červený Hrádek

Podle Hrádku se psal rod z Hrádku, z něhož je první uváděn v pramenech v letech 1233-1251 Markvart z Hrádku [61f].

Český Rudolec

Ves byla vždy sídlem panství až do r. 1849. Připomíná se v pramenech v r. 1343, kdy tu byl již farní kostel. R. 1351 se uvádí Pešík z Rudolce, který koupil zdejší tvrz [61g].

Dobrohošť

Ves Dobrohošť je poprvé zmínována v pramenech k r. 1399, kdy ji Heřman z Hradce prodal s bílkovským zbožím Janovi z Kravař [61h].

Heřmaněč

První zmínka o obci pochází z r. 1243. V r. 1350 zde měli spolek vladykové z Heřmanče, na konci 14. stol. náležela část obce pánům z Hradce. Jindřich z Hradce je roku 1392 daruje katolickému špitálu ve Slavonicích. V roce 1638 náležela k Dačickému panství [61i].

Horní Meziříčko

Podle první písemné zprávy mělo Horní Meziříčko svoji tvrz a dvůr a bývalo středem samostatného statečku. Připomíná se jako součást panství Hradeckého [61j].

Horní Němčice

Horní Němčice se uvádějí již v roce 1358. Ve 20. stol. byla postavena jednotřídní škola, po dokončení pátého ročníku chodili žáci do školy ve Studené [61k].

Horní Slatina

Obec vznikla při založení kostela sv. Jiljí a datuje se do 13. stol. V minulosti ves vlastnili různí pánové z okolních panství. Od r. 1990 je obec opět samostatná. Po zrušení školy v roce 1972 navštěvovali žáci školu v Budči a nyní dojíždí převážně do Dačic [61l].

Hříšice

První písemná zmínka o obci je z r. 1353, kdy byl majitelem Bohuněk z Volfířova a po něm Martin z Mutic. Jednotřídní škola byla založena v r. 1793, od r. 1870 byla samostatná [61m].

Jilem

Ves náležela původně pánům z Hradce a poprvé se připomíná v písemných pramenech roku 1358, když Mikuláš Kadolt z Hradce prodal ves Děpoldovi z Jilma [61n].

Kostelní Vydří

V r. 1694 koupil zdejší panství nový majitel Gerhard Jindřich Butz z Rolsbergů. Byl zde vystavěn klášter při poutním kostele P. Marie Karmelské v 18. Stol. [61o].

Peč

První zmínky jsou ze 14. Století [61p].

Písečné

Písečné bylo součástí velikého panství pánů z Hradce. Roku 1366 bylo prodáno Heřmanem z Hradce Oldřichu ze Želetavy, od nějž je r. 1368 odkoupil Závěš z Písečného [61q].

Slavonice

Vznik města se datuje kolem 12. století. Původně se jednalo o osadu, později o trhovou ves, která patřila pánům z Hradce. Od 13. století také zřejmě vznikl propracovaný podzemní systém, který sloužil nejen jako odvodňovací, ale zároveň i jako obranný systém města. Ve Slavonicích se nachází kostel Nanebevzetí Panny Marie. Je možné shlédnout domy na náměstí se sklípkovými klenbami a typickými štíty z italské renesance a se sgrafitovou výzdobou, cechovní místnosti s nástěnnými malbami. Těžké doby zažilo město za třicetileté války, kdy byly domy vypálené nebo pusté. Poté zdecimoval Slavonice mor. V roce 1902 bylo vybudováno železniční spojení na lokální dráze s Telčí. Pro svou ojedinělost bylo město roku 1961 prohlášeno městskou památkovou rezervací [61b].

Staré Hobzí

První písemné zmínky o obci Staré Hobzí jsou z roku 1190. Ke Starému Hobzí náleží bývalý lovecký zámek, rekreační středisko Janov, hospodářský dvůr Veselíčko a Hejnice. Samoty - Loucký mlýn, bývalý mlýn u Oulehlů [61r].

Studená

Začátky osidlování Studené se datují do 14. století. Studená patřila původně pánům z Hradce, od kterých ji v r. 1365 koupil Děťich z Obratan a postavil tu tvrz. V r. 1558 si koupili městečko s tvrzí, dvorem, sladovnou, pivovarem a mlýnem páni z Hradce [61f].

Třebětice

Poprvé se připomínají r. 1356. R. 1547 sdílely obec osudy dačického panství [61s].

Volfířov

Ve 14. stol. se mluví o tvrzi a svobodném dvoře. Od r. 1419 patřila obec k panství Jana z Hradce. Škola byla založena farností v r. 1712. V r. 1776 celá obec vyhořela [61t].

Županovice

Poprvé se připomíná r. 1320 jako osada s lenním statkem olomouckého biskupství. Později byla rozdělena na dvě části. Od r. 1990 je samostatnou obcí [61u].

Závěr

- Vznik Mikroregionu Dačicko v r. 2004
- Dačice se proslavily první kostkou cukru
- Ve větších obcích se nacházejí historické kulturní památky
- Vznik většiny obcí se datuje do 13.-15. stol., znamená to, že obce mají bohatou historii

5.1.3 Analýza složek a funkčních systémů mikroregionu

Tato část zkoumá situaci v mikroregionu Dačicko z hlediska demografie, sídel a bydlení, komerčních služeb a maloobchodní sféry, školství, zdravotnictví, sociální péče a veřejně prospěšných služeb, ostatní občanské vybavenosti, rozvojových ploch pro bydlení, těžby nerostných surovin, průmyslové výroby a stavebnictví, zemědělství a lesnictví, řemesel a jiných drobných podnikatelských aktivit, rozvojových ploch pro podnikání, nevyužívaných průmyslových areálů a neprůmyslových deprimujících zón, trhu práce, dopravy, technické infrastruktury, kultury a ochrany kulturních památek, rekreace a cestovního ruchu a z hlediska společenských a sportovních aktivit.

a) demografická situace

Důležitým ukazatelem demografické situace je počet obyvatel. Ke konci roku 2006 bylo zaznamenáno 20 039 obyvatel. Ke konci roku 2008 z hlediska složení obyvatel podle pohlaví

zastupují muži 49,9 % a ženy 50,1 % z celkového počtu obyvatel mikroregionu a je zde evidováno 19 985 obyvatel k trvalému pobytu. Zatímco data k 1. květnu 2009 uvádějí, že je zde přihlášeno již 20 042 obyvatel, a sice 50,1 % mužů a 49,9 % žen. Mladiství do 15 let představují 15 % (8 % chlapců a 7 % dívek) z celkového počtu obyvatel. Tedy do roku 2009 bylo po několik let zaznamenáno pouze snižování počtu obyvatel, avšak k 1. květnu 2009 počet obyvatel stoupl. Je otázka, zda tento vzestup se prokáže i v příštích letech, nebo zda šlo pouze o výkyv. Na základě jednoho výkyvu není možné tvrdit, že jde o růst počtu obyvatel. Tedy problémem dnešní doby je klesající počet obyvatel, se kterým souvisí zhoršující se věková struktura.

Průměrný věk obyvatel činí 40,2 let a největší zastoupení zaujímá věková skupina 15 – 64 let. Více informací se nachází v kapitole 4.3 – hypotéza 3.

b) sídla a bydlení

Podle MVČR [44] představují Dačice obec s rozšířenou působností spadající pod Jihočeský Kraj a okres Jindřichův Hradec. V obci s rozšířenou působností je evidováno 23 obcí, 85 částí obcí, 151 ulic a 7019 adres. Adresy v správní oblasti mají PSČ v rozsahu 378 81 až 380 01.

Bydlení

Kvalita bydlení se zlepšuje. Počet trvale obydlených bytů na 1 000 obyvatel má vzrůstající tendenci a také se zvětšuje plocha bytů i počet m² obytné plochy na osobu. Jedna obytná místnost připadá na jednu osobu. Díky tomu, že na Dačicku je vysázeno dostačující množství veřejné zeleně a převažují zástavby rodinných domů, je možné charakterizovat území jako území s kvalitním životním prostředím nabízející pohodu pro bydlení. Vzhledem k venkovskému charakteru a kvalitě životního prostředí oblasti roste zájem o rekreační bydlení. Problémem v této oblasti může být hluk podél silnic 2. a 3. třídy procházejících zastavěným územím. Největší koncentrace bytů je v Dačicích a Slavonicích (na sídlišti Červený vrch v Dačicích je 51% všech bytů na území města Dačice) [68].

Osídlení

Sídla území patří velikostí k menším a mají venkovský charakter, který je dán jejich polohou v krajině. Osídlení mikroregionu je poměrně nevyrovnané. Tato skutečnost je dána především přítomností města Dačice, které tvoří podstatnou část obyvatelstva mikroregionu. Zde se také projevuje charakteristický jev silné vazby ostatních členských obcí na přirozené centrum této oblasti. Vazba přirozeného centra se projevuje z dojíždění obyvatel za prací, za zdravotnickými

a sociálními službami i propojením po stránce kultury, sportu a dalších oblastí lidského života. Dalším největším sídlem je město Slavonice a po ní obec Studená. Nejmenšími obcemi mikroregionu jsou Dobrohošť a Županovice [41]. Přibližný počet obyvatel některých obcí je možno vidět v příloze 13 - Obecně-geografická mapa.

Hustota osídlení činí na 1 km² kolem 43 obyvatel. Znamená to tedy, že je zde nízká hustota osídlení, protože průměrná hustota osídlení v Jihočeském kraji činí 62 obyvatel na 1 km² a v ČR 130 obyvatel na 1 km².

c) komerční služby a maloobchodní sféra

Terciální sektor se nejvíce rozvíjí v komerční sféře v oblasti obchodu a služeb obyvatelstvu. Rozvoj služeb je ale třeba do budoucna urychlit. Rozvoj terciálního sektoru vytváří podmínky na přetváření města z průmyslového na město služeb, inovačních technologií a vzdělání. Pro Dačicko jsou také důležité služby cestovního ruchu, jejichž význam je zatím pro městskou ekonomiku Dačicka nedoceněn [68].

Komerční služby a maloobchodní sféra se vyskytuje zpravidla ve větších obcích, a sice v Dačicích, Slavonicích, ve Studené a v Českém Rudolci. V těchto obcích se nachází největší koncentrace komerčních služeb převážně v centrech na náměstích. V ostatních menších obcích je jen omezený počet poskytovatelů komerčních služeb. V obchodu podniká podle ČSÚ 1 139 podnikatelských subjektů, jak lze vyčíst z přílohy 11.

Pro budoucí rozvoj komerčních služeb a podnikatelských aktivit jsou vymezeny stavební parcely v Dačicích na Nivách. Díky poměrně vysokému počtu turistických atraktivit lze rovněž předpokládat, že rozvoj v oblasti podnikání bude spojen také s cestovním ruchem.

d) školství

Pro tuto oblast situační analýzy je dobré zaměřit se na zjištění stavu narozených dětí a na situaci vzdělávacích zařízení od mateřských škol přes základní, střední až po vysokoškolská zařízení.

Počet narozených dětí

V Jihočeském kraji došlo v letech 1991 až 1996 k postupnému poklesu počtu narozených dětí (z 8000 na 5500). Dalších pět let se ustálil počet narozených na 5,6 tisíc. Od roku 2002 počet živě narozených stoupá až k 7 tisícům. Zvýšená porodnost je ovlivněna především odkládaným rodičovstvím silných populačních ročníků 70. let minulého století.

Vzdělávací zařízení

Podle přílohy 17 porovnávající vzdělanost Dačicka, Jihočeského kraje a ČR je patrné, že příslušné ukazatele Dačicka zůstávají pod republikovým i krajským průměrem. Index vzdělání počítaný jako počet obyvatel s úplným středoškolským a vysokoškolským vzděláním připadajícím na 100 obyvatel starších 25 let je na velmi nízké úrovni. Tento jev je zapříčiněn nedostatkem středoškolských vzdělávacích zařízení a migrací vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do jiných regionů, protože je zde snižena poptávka po kvalifikovaných odbornících. Potřeby regionu v ohledu na vzdělávací infrastrukturu jsou uspokojeny jen částečně.

Mateřské a základní školy

Mateřských školek se v mikroregionu Dačicko nacházelo v roce 2007 celkem 7, navštěvovalo je 635 dětí ve 29 třídách. V daném mikroregionu je také nejméně dětí na jednu třídu na základě srovnání všech obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje. Tři základní školy 1. až 5. ročníku a 8 základních škol 1. až 9. ročníku bylo otevřeno v předešlých letech. Lze tedy konstatovat, že vybavenost mikroregionu je v oblasti předškolní péče a základního školství dostačující. Snahou mikroregionu je udržet si síť mateřských škol i v malých obcích. U základních škol dochází ke koncentraci žáků do větších škol a v malých obcích jsou postupně rušeny 2. stupně. Důsledek je stěhování mladých rodin do velkých měst za lepší dostupností služeb a možných pracovních příležitostí. I přes současný celorepublikový nárůst porodnosti zůstává i nadále trendem dalších let ubývajícím počet dětí, který bude pokračovat. Je pravděpodobné, že některá zařízení budou zavřena vzhledem k nízkému počtu žáků a nerentabilitě provozu.

Střední a vysokoškolská zařízení

V mikroregionu působí jedno gymnázium (kapacita 315 žáků), dvě střední odborné učiliště (kapacita 503 žáků), odborné učiliště a pomocná škola (kapacita 57 žáků) a jedna střední odborná škola (kapacita 109 žáků). Další specializované formy vzdělávání, jakými jsou jazyková nebo umělecko-průmyslová škola, na území regionu zcela chybí. Za dalšími možnostmi vzdělávání musejí studenti dojíždět do sousedních krajů (Vysočina) nebo správních obvodů (Jindřichův Hradec, Třeboň, České Budějovice). Vyšší odborné školy nebo vysoké školy ve zvažovaném území taktéž nepůsobí. Nejbližší vysokou školou je VŠE Praha v Jindřichově Hradci a Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích. V mikroregionu se nachází Dům dětí a mládeže, a 2 základní umělecké školy [29].

e) zdravotnictví

Podle přílohy 11 lze nalézt v mikroregionu ve čtyřech obcích určité zdravotnické zařízení sídlící v Dačicích, Slavonicích, ve Studené a v Cizkrajově.

V Dačicích je znovu otevřena nemocnice, která prozatím nabízí oddělení cévní chirurgie, RDG (Rentgen), OKB (Oddělení klinické biochemie) a lékárna. Do budoucna se ale plánuje otevření dalších oddělení. Dále [59] se zde nachází samostatná ordinace praktického lékaře pro dospělé, pro děti a dorost, stomatolog, gynekolog, lékař specialista, ostatní samostatná zařízení, pracoviště záchranné služby a lékárny.

Obyvatelé Slavonic mají možnost navštěvovat samostatnou ordinaci praktického lékaře – pro dospělé, pro děti a dorost, stomatologa a nachází se také lékárna.

Obec Studená disponuje samostatnou ordinací praktického lékaře pro dospělé, pro děti a dorost, stomatolog, ostatní samostatná zařízení a lékárna.

V Cizkrajově lze nalézt ostatní samostatná zařízení.

f) sociální péče a veřejně prospěšné služby

Podle ČSÚ žije v ČR 10 % lidí se zdravotním postižením. Osoby se zdravotním postižením mají v porovnání s celkovou populací ČR nižší úroveň vzdělání a výrazně převládá to základní. Mezi nejčastější typy postižení patří choroby vnitřních orgánů a nemoci pohybového ústrojí [46].

Podle dostupných statistik je pravděpodobné, že počet zdravotně postižených osob není doposud vyčíslen za jednotlivé kraje či obce. Mohu tedy pouze odhadovat na základě toho, že v ČR žije 10 % lidí se zdravotním postižením. Pokud by bylo 10 % obyvatel mikroregionu Dačicko právě se zdravotním postižením, znamenalo by to, že by zde žilo kolem 2 000 zdravotně postižených obyvatel.

Nabídka sociální péče

Sociální služby lze na Dačicku rozdělit na registrované podle zákona o sociálních službách a na neregistrované subjekty poskytující sociální služby. Na Dačicku se nachází podle Komunitního plánu rozvoje sociálních služeb města Dačice registrovaný poskytovatel sociálních služeb, a sice jde o Domov důchodců Budíškovice určený pro seniory a zdravotně postižené, Pečovatelská služba Dačice určená také pro seniory, osoby se zdravotním postižením a navíc i pro rodiny s dětmi. Dalším registrovaným poskytovatelem sociálních služeb je Centrum denních služeb –

Domovinka. Toto Centrum má pobočku v Dačicích a mohou ho využívat osoby se zdravotním znevýhodněním, senioři a rodiče s dětmi. Posledním registrovaným poskytovatelem je Terapeutická komunita Podcestný Mlýn nacházející se v Kostelním Vydří. Právě tato komunita byla zřízena za účelem léčby osob ohrožených závislostí nebo závislých na návykových látkách. Mezi neregistrované subjekty lze zařadit například Klub důchodců – Dačice, Domácí zdravotní péče, Svaz tělesně postižených v ČR – Dačice, Dům dětí a mládeže, Prevcentrum Dačice a jiné.

Poptávka sociální péče

Z dotazníkového šetření [29] bylo zjištěno, který sociální problém nejvíce zatěžuje respondenty. Podle grafu v příloze 14 největší sociální problém představuje nedostatek pracovních příležitostí. Dalšími většími problémy jsou informovanost občanů o poskytovaných službách, nedostatek bytů pro mladé rodiny a bezbariérové byty, nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny. Mezi další problémy menšího rozsahu se řadí problematičké chování mládeže, péče o starší občany, neexistence bezbariérových přístupů k lékařům, na instituce a další, začlenění zdravotně postižených (kroužky, sportovní akce, pomoc při uplatnění na trhu práce). Nejmenší sociální problém byl označen jako kriminalita, drogy, nepřizpůsobiví příslušníci etnických menšin. Stejně tak podle tohoto dotazníkového šetření byla zjištěna skutečnost, že rodinám s dětmi a osobám se zdravotním postižením (20 % odpovědí respondentů) je věnována nedostatečná péče. Za nimi se řadí nedostatečná péče o seniory, děti, mládež a osoby v krizi [27g].

g) ostatní občanská vybavenost

Mezi ostatní občanskou vybavenost lze zařadit například ostatní zájmové činnosti, mezi které patří myslivost, rybářství a ochrana přírody. Pro tyto oblasti poskytuje mikroregion dobré podmínky, protože je zde pestrá škála přírodních společenství a existují zde podmínky pro rekreační a zájmová vyžití spojená s přírodou. V každé obci je zřízen sbor tamějších dobrovolných hasičů. Dalšími občanskými sdruženími a spolky jsou zájmové spolky duchovního či zdravotnického směru [40b].

h) rozvojové plochy pro bydlení

Podle Územního plánu města Dačice jsou rozvojové plochy pro výstavbu rodinných domů Dačic navrženy Na Nivách v lokalitě 3, tedy v oblasti směrem na Dolní Němčice a rezervní navržené plochy směrem na Toužín. Další možnosti výstavby směrem na Jemnici. Daná lokalita představuje plochy pro výstavbu rodinných domků, rezervní plochy a plochy pro komerční

aktivity. Část tohoto území je možno využít jako rekreační území a pro sportovní plochy [69a]. Ne všechny obce mají zpracovaný územní plán, který by byl dostupný na internetu.

i) těžba nerostných surovin, průmyslová výroba a stavebnictví

Pro tuto oblast není mikroregion Dačicko významným producentem.

Těžba nerostných surovin

Jihočeský kraj není příliš bohatý na nerostné suroviny. Převažuje těžba štěrkopísků, stavebního kamene, cihlářských hlín a v omezené míře keramických jílů, vápence a grafitu. Významným přírodním bohatstvím jsou lesy, které zaujímají více než třetinu plochy kraje [27b].

Převážnou část mikroregionu Dačicko pokrývají žuly a granodiority. V mikroregionu se nachází čtyři kamenolomy. Jde o kamenolom Dačice a kamenolom Horní Němčice. Těžbu kamene provozuje společnost KAMENOLOMY ČR, s.r.o.. V dalším lomu se nachází ložisko granodioritu ve Studené. Provoz zajišťuje GEKOL, a.s.. Lom, ve kterém se těží žula, se nachází v Sumkrakově, který spadá pod obec Studenou. Tento lom je provozován firmou SATES ČECHY s.r.o..

Průmyslová výroba

Průmyslová výroba je v Jihočeském kraji koncentrována především v českobudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice. Převažuje zpracovatelský průmysl, a sice výroba potravin a nápojů, dopravních prostředků, strojů a zařízení, textilní a oděvní [27b].

Podniky v Dačicích jsou zaměřeny především na průmysl a stavebnictví [40c]. Podniky zaměstnávající více jak 5 zaměstnanců jsou umístěny spíše ve městech Dačicích, Slavonicích, případně v některých dalších větších sídlech mikroregionu. Mezi důležité průmyslové podniky mikroregionu Dačicko patří například TRW-DAS, a.s., Centropen a.s., Frigomont, s.r.o. a jiné.

Stavebnictví

Mezi důležité stavební podniky patří PKD, s.r.o., Agrostaving, s.r.o., Stavcent, a.s., Staving, s.r.o., a další. V příloze 4 je patrné, že ve větších obcích převládá průmysl. Naopak v menších obcích převládá stavebnictví a v těch nejmenších je dominantnější opět průmysl.

Tabulka v příloze 3 zobrazuje množství podnikatelských subjektů nacházejících se v určitých obcích. Je vidět, že nejvíce podnikatelských subjektů v průmyslu se nachází v Dačicích, a sice jde o počet mezi 211 až 215. Dále pak větší počet subjektů v tomto odvětví se nachází ve

Studené a Slavonicích. Od 11 do 20 podnikatelských subjektů lze nalézt pouze ve 3 obcích – Budiškovice, Český Rudolec, Volfířov. Největší zastoupení průmyslových podniků v 17 obcích představuje počet podnikatelských subjektů do 10. Od 28 do 150 podnikatelských subjektů podniká v oblasti stavebnictví ve 4 obcích – Dačice, Slavonice, Český Rudolec, Studená. V 6 dalších obcích se nachází 11 až 20 podnikatelských subjektů. V dalších 13 obcích lze nalézt 0 až 10 podnikatelských subjektů.

j) zemědělství a lesnictví

Zemědělství a lesnictví se řadí na území mikroregionu k tradičním odvětvím. Je zde kladen důraz na údržbu a tvorbu krajiny, protože se jedná o takzvanou lesozemědělskou a zemědělskou krajinu. V současné době je trendem snižování kvantity a posilování kvality zemědělské činnosti. V mikroregionu je pro zemědělské účely využito téměř 60 % celkové rozlohy území. Pro celý mikroregion je typická přítomnost velkých a malých zemědělských družstev a samostatně hospodařících rolníků. Z živočišné výroby mikroregionu je nejvíce zastoupen chov prasat a skotu stejně jako v celém Jihočeském kraji. V rostlinné výrobě mikroregionu se pěstují obiloviny, brambory a zelenina. V Jihočeském kraji jsou v rostlinné výrobě mimo artikly mikroregionu navíc pěstovány olejnin. V rámci restrukturalizace zemědělství v České republice dochází i na Dačicku k poklesu zemědělské výroby a současně i ke snižování pracovních příležitostí. Dotační politika vůči zemědělcům také není dostačující a více dotovaná zahraniční konkurence má oproti tradičním českým výrobcům často značnou výhodu.

Rybníkářství

V oblasti mikroregionu leží několik spíše malých a menších rybníků či drobných rybníčních soustav oproti Jihočeskému kraji, ve kterém hraje rybníkářství významnou tradici a chov ryb činí polovinu produkce v rámci celé ČR.

Lesní porosty

Lesní porosty zabírají téměř třetinu území mikroregionu. Největší lesní plochu má na svém katastrálním území obec Český Rudolec. Dalšími obcemi disponujícími s lesní plochou větší než 1 000 ha jsou obce Cizkrajov, Dačice, Slavonice, Studená a Volfířov [40d]. Lesní plochy z hlediska cestovního ruchu nabízejí místo pro houbaření a relaxaci.

k) řemesla a jiné drobné podnikatelské aktivity

Drobní podnikatelé do 5 zaměstnanců se vyskytují v každé obci mikroregionu. Jedná se především o živnostníky podnikající ve službách a obchodu, kteří vytvářejí přes 300 pracovních

míst [40c]. Problémem malého a středního podnikání však je to, že vážne komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost.

Podle [69b] se nachází nové navrhované plochy pro drobnou výrobu a služby na okraji Dačic směrem na Bílkov.

Existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívá k jejich trvalému rozvoji a prosperitě. Na daném území je možné nalézt řemeslnické aktivity, jako jsou například kovářství, truhlářství, restaurátorské práce, klempířství, elektrikářství, tesařství, zednictví, obkladačství, sklenářství a další. Příležitosti, které by měly být využity, jsou tyto: podpora místních produktů a tradičních výrob, podpořit rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem, podpořit přípravu a rozvoj ploch vyčleněných pro podnikání, využít možnosti financování podnikatelských aktivit ze strany státu a EU, podpořit rozvoj přeshraniční podnikatelské a institucionální spolupráce, vybudování databáze nevyužitých nemovitostí na území mikroregionu (hospodářská komora, euroregion) [63c].

l) rozvojové plochy pro podnikání, nevyužívané průmyslové areály a neprůmyslové deprimující zóny

Největší navržená plocha k příležitosti k podnikání je v Dačicích v lokalitě Bílkov. V menších obcích jsou stávající rozvojové plochy spojeny většinou s nevyužitými zemědělskými areály (brownfields) nebo s ojedinělými místními podniky.

Mezi nevyužité lokality Dačicka typu „brownfield“ patří

Borek u Dačic	-	zemědělský areál (EZ)
Budeč	-	škola na zámku skončila provoz, nevyužitá fara (NZ)
Český Rudolec	-	chátrající zámek (NZ)
Horní Meziříčko	-	textilní továrna (NZ)
Staré Hobzí	-	statek Hejnice pro zemědělskou výrobu, (EZ)

Legenda: EZ = je zde předpoklad ekologické zátěže
NZ = není zde předpoklad ekologické zátěže [30].

m) trh práce

Důležitým ukazatelem na trhu práce je míra nezaměstnanosti a průměrná mzda.

Míra nezaměstnanosti

V mikroregionu Dačicko se nachází značný počet zemědělských podniků, které byly vytvořeny na základě zemědělské tradice. Není lehké porovnávat číselné hodnoty míry nezaměstnanosti, protože každý zdroj udává převážně jiná čísla, což může být zapříčiněno jinou metodikou pro měření nezaměstnanosti. Podle údajů z ČSÚ průměrná míra nezaměstnanosti v České republice pro rok 2008 činila 4,56 %, v Jihočeském kraji byla ve výši 4,8 % a v mikroregionu Dačicko 4,9%. Okrajové oblasti mikroregionu, tedy příhraničí s Dolním Rakouskem, dosahují míru nezaměstnanosti přes 20 %. Největší míra nezaměstnanosti za rok 2008 podle přílohy 10 - Vybrané ukazatele ORP Dačice za rok 2008 - byla zaznamenána v Županovicích (42,9 %), v Heřmanči (29,7 %), v Dešné (16,3 %), v Horních Němčicích (12,5 %) a v Písečné (11,4 %).

Podle jiné metodiky ČSÚ v příloze 9 je patrné, že od roku 2000 až po rok 2008 je míra nezaměstnanosti mikroregionu Dačicko pořád vyšší než v celém Jihočeském kraji. Například míra nezaměstnanosti mikroregionu se v roce 2008 pohybovala na 6,71 % a v Jihočeském kraji na 5,14 %. Podle grafu uvedeného v příloze 5 je patrné, že v mikroregionu Dačicko je nezaměstnanost trvale vyšší než na Jindřichohradecku či na Třeboňsku. Podle přílohy 7 je patrné, že Dačicko patří k oblastem, kde převládá vyšší míra nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných [12].

V roce 2009 se prohlubuje nezaměstnanost díky celosvětové finanční krizi. Stejně tak i mikroregion Dačicko pociťuje růst nezaměstnanosti, která se v prvním čtvrtletí roku 2009 vyšplhala podle Jindřichohradeckého deníku až na 10,1 %.

Příležitostmi mohou být například zajištění stálé podpory ze strany MMR (zdroje ze státního rozpočtu) a Jihočeského kraje a založit struktury spolupráce [63b]. Další možností, jak snížit nezaměstnanost je vybudovat průmyslové zóny v Dačicích a dát tak možnost nabídky nových pracovních míst.

Průměrná mzda

Podle tabulky v příloze 6 se pohybovala průměrná mzda v roce 2008 v České republice na 23 542 Kč. V Jihočeském kraji byla zaznamenána průměrná mzda ve výši 20 389, tedy cca o 3 tisíce Kč nižší než průměrná mzda v ČR. Příznivý vývoj ukazatelů trhu práce však začaly přerušovat první náznaky problémů plynoucích z nastupující světové finanční a ekonomické krize a jejich prvotních projevů i v české ekonomice. Průměrná mzda Dačicka je nižší než průměrná mzda Jihočeského kraje. Část obyvatel musí dojíždět za prací.

n) doprava

V této oblasti je řešena silniční, železniční, autobusová doprava a cyklodoprava.

Silniční doprava

Z přílohy 13 je vidět, že na území mikroregionu Dačicko převládají silnice 2. a 3. třídy. Silnice 1. třídy prochází pouze obcí Studená. Dálnice a rychlostní komunikace přes území nevedou.

Stav komunikací mikroregionu vykazuje značné rozdíly, což je dáno polohou obcí na dopravních tazích celokrajného významu a okrajových obcí nemajících význam pro dopravu. V nejlepším stavu se nachází komunikace 1. třídy, která prochází pouze obcí Studená. Komunikace 2. třídy se vyskytují v rovněž v poměrně dobrém stavu, kromě úseku Peč – Dolní Bolíkov, u kterých se předpokládá rekonstrukce. Nejhorší situace je u místních komunikací, které jsou majetkem obcí. 50 až 80 % těchto cest vyžaduje určitý stupeň rekonstrukce, na které chybí finanční prostředky. Je tu problém osázení krajnic komunikací vyšší zelení v zájmu zachování venkovského charakteru krajiny [63d].

Železniční doprava

Dále je možné z obrázku v příloze 13 vyčíst, že zde existuje železniční spojení, které vede přes Dačice, Cizkrajov, Peč do Slavonic. Celkem je zde podle přílohy 12 – Dopravní obslužnost mikroregionu Dačicko - 8 zastávek. Znamená to tedy, že železnicí může cestovat do svých domovů jen velmi omezený počet obyvatel mikroregionu. Železniční doprava by získala na významu, pokud by došlo k plánovanému propojení do Dolního Rakouska ve směru Fratres – Waldkirchen. Trať se pak může stát významnou tepnou osobní i nákladní dopravy, která by mohla posílit zaměstnanost a podnikání v mikroregionu.

Autobusová doprava

Situace s autobusovou dopravou vypadá mnohem lépe než s železniční dopravou. V každé obci mikroregionu existuje autobusová obslužnost. Více spojů (10 a více spojů denně) se nachází ve 13 obcích: Staré Hobzí, Cizkrajov, Horní Slatina, Dešná, Županovice, Český Rudolec, Volfířov, Peč, Dobrohošť, Studená, Slavonice, Dačice, Písečné. V ostatních obcích je menší autobusová obslužnost. Především v odpolední době a o víkendech je v těchto obcích počet spojů skutečně velmi malý a je nutné řešit tuto situaci použitím vlastního vozidla. Jedná se však pouze o výjimečné případy.

Cyklodoprava

Dačicko má vzhledem k charakteru území poměrně vhodné podmínky pro rozvoj cyklodopravy. Předpoklady pro rozvoj cykloturistiky představují hustá síť pozemních komunikací, atraktivní příroda s množstvím zajímavostí a kulturních památek a pahorkatinná oblast s nepříliš velkým převýšením, optimální vzdálenosti mezi obcemi a centrem oblasti – Dačice [63d].

o) technická infrastruktura

Tabulka v příloze 11 zobrazuje vybavenost obcí mikroregionu vodovodem, kanalizací a plynofikací.

Energetická infrastruktura (elektrická energie, plyn)

Základní postavení poskytovatele elektrické energie má firma JČE (Jihočeská energetika a.s.) a v mikroregionu nejsou žádné větší problémy při zásobování obcí elektrickou energií. Obce mikroregionu jsou jen z 30 % vybaveny plynofikací. V 7 obcích mohou domácnosti využívat plyn jako palivo. Obce, ve kterých není zabudován plyn: Dešná, Dobrohošť, Heřmanečť, Horní Němčice, Hříšice, Kostelní Vydří, Písečné, Staré Hobzí, Volříšov, Županovice. V obcích Budeč, Budiškovice, Horní Slatina se plynovod buduje. Veškeré plynovody jsou ve správě společnosti Jihočeská Plynárenská a.s., Jihomoravské plynárny Brno a Jihomoravské plynárenské, Třebíč.

Vodovody

Mikroregion Dačicko je vybaven z 87 % vodovodem. Zdrojem pitné kvalitní vody obcí je často Vodovod Landštejn nebo prameniště. Znamená to tedy, že z 23 obcí je ve 20 obcích zbudován vodovod. Ve třech zbývajících obcích (Báňovice, Dobrohošť, Županovice) musí obyvatelé čerpat vodu ze svých zdrojů respektive studen. Jedná se o velmi malé obce, ve kterých žije maximálně kolem 100 obyvatel.

Množství vody v domovních studních v Báňovicích je nedostatečné a kvalita vody není dobrá. Nevyhovuje požadavkům Vyhlášky 376/2000Sb. z hlediska množství dusičnanů a bakteriologie. Zdrojem požární vody v obci je požární nádrž. Obec Báňovice připravuje výstavbu vodovodu v obci, je vypracován projekt a je již vydáno stavební povolení. Jako zdroj pitné vody je využit vrt, který se nachází v okrese Třebíč, Jihomoravský kraj a je ve vlastnictví obce.

Obec Dobrohošť a Županovice nemají vybudovaný vodovod pro veřejnou potřebu. Obyvatelé jsou zásobováni vodou z vlastních studní, jejichž kvalita není známa. Zdrojem požární vody jsou tamější rybníky. Záměrem obcí bez vodovodu v budoucnu je výstavba vodovodu, výtlačného a zásobovacího vodovodu a zajistit maximální pokrytí sídel mikroregionu kvalitní

vodou ze zdroje Landštejn. Obecně je možné říci, že ve většině případů pokrývá veřejný vodovod potřeby obyvatel obcí mikroregionu [53].

Kanalizace

Na Dačicku se nachází 48 % obcí s kanalizací pro veřejnou potřebu a s čističkou odpadních vod. To znamená, že 11 obcí z 23, tedy téměř polovina, disponuje veřejnou kanalizací s čističkou odpadních vod. Následující obce jsou vybaveny kanalizací, ale nejsou vybaveny čističkou odpadních vod a lze u nich předpokládat, že u nich dochází ke znečišťování prostředí: Bářovice, Budeč, Cizkrajov, Červený Hrádek, Dešná, Dobrohošť, Heřmaně, Horní Meziříčko, Horní Němčice, Horní Slatina, Volfřov, Županovice. Obec Dobrohošť má v současnosti zřejmě nekompletní kanalizační síť, jejíž dokumentace není k dispozici.

Do budoucna (tedy do roku 2015) se plánuje zřídit čističky odpadních vod v obcích mikroregionu, kde dosud nebyly zřízeny, a zřídit přivaděče na čističky odpadních vod. Dalším plánem je rekonstrukce rozvodů kanalizací, které jsou zastaralé a nevyhovující.

V oblasti kanalizace a čištění odpadních vod na území mikroregionu není situace kromě větších sídel ideální. Převážná většina menších obcí není napojena na veřejnou kanalizaci a funguje zde jen odvod odpadních vod do jímek na vyvážení. Nedostatečně jsou řešeny malé zdroje znečištění, respektive obce s počtem obyvatel menším než 1 000, kde se uskutečňuje individuální čištění odpadních vod, nebo je odkanalizována jen část obce. Situaci je proto třeba řešit a zavádět kanalizaci i do menších obcí. Problémem v tomto směru jsou limitující finanční prostředky [63d].

Telekomunikační infrastruktura

Telekomunikační sítě jsou v dané oblasti zavedeny do všech obcí. Kromě Heřmaně a Županovic má většina obcí veřejnou telefonní stanici. Přestože je na území mikroregionu dostatečné množství vysílačů, existují v některých oblastech mikroregionu problémy s dosahem signálu poskytovatelů mobilních telefonních služeb, což může být způsobeno charakterem krajiny. Procento domácností v obcích, které mají zavedenou pevnou telefonní linku, se pohybuje od 8 do 100 %. Naproti tomu u internetového připojení je situace zcela jiná. Obecní úřady většiny obcí mikroregionu mají možnost připojení na internet. Jeho kvalita je ale různá. Procento domácností, které mohou využívat internetového připojení je v rozmezí od 2 % do 80 %. Je tedy možné říci, že jde o nedostatečný stav, v porovnání se zeměmi EU [63d].

Odpadové hospodářství

Na území Jihočeského kraje se sbírají tyto druhy odpadů: papír, plasty, sklo, kovy, nebezpečné složky komunálních odpadů, bioodpady, objemné odpady, elektroodpady a použítá elektrozařízení. Sklo se v některých místech sbírá dvousložkově, tedy bílé a barevné zvlášť. Systém třídění odpadů je zaveden ve většině obcí Jihočeského kraje. Do systému EKO-KOM bylo r. 2005 zapojeno 409 obcí. Přesto však v kraji existuje 63 obcí, které nemají na svém území umístěny kontejnery na tříděný sběr nebo se nestarají o jejich vyvážení – 13,5 tisíce obyvatel kraje nemá možnost své odpady pravidelně třídit. Odpadní železo je možné odevzdávat ve sběrnách. Školy organizují pro žáky soutěže ve sběru papíru. Ve srovnání s ostatními kraji v rámci republiky patří Jihočeský kraj k průměrným [27c].

Hlavním svozcem odpadu v mikroregionu Dačicko je firma A.S.A. se sídlem v Dačicích, která také zabezpečuje svoz nebezpečného odpadu. Dalšími firmami, které zajišťují svoz odpadu, jsou TS Moravské Budějovice, Technické služby Telč, Tesco Jindřichův Hradec, s. r. o., Čech – odpady. Podle údajů uvedených na webových stránkách mikroregionu lze říct, že situace v oblasti odpadového hospodářství je na dobré úrovni [63d].

Ochrana před povodněmi

Mikroregionem Dačicko protéká pouze řeka Dyje. Obyvatelé mikroregionu se nemusejí převážně znepokojovat hrozbou povodně, protože řeka Dyje na území mikroregionu nepředstavuje nebezpečí. Obyvatelé Dačicka se ale mohou také seznámit s dokumentem „Ochrana před povodněmi v ČR“ dostupným na webových stránkách Dačicka.

Oblast, kde je možné očekávat menší záplavy je v části Slavonic. Slavonicemi protéká Slavonický potok, Černý potok s přítokem Jezerního potoka a bezejmenný vodní tok. Jezerní potok ohrožuje sídliště S. Čecha záplavou cca do 0,5 m. Málokapacitní zatrubnění Černého potoka často kolabuje a záplav ze sídliště stéká k severní části městského centra. Tedy severní fronta nemovitostí centra je tak ohrožována záplavou díky nekapacitnímu zatrubnění toku. Bezejmenný vodní tok nemá nad trati kapacitní koryto a při přetížení vzniká záplava oblasti nad násypem trati. Slavonický potok zahrnuje málokapacitní koryto i nekapacitní příčné objekty mostů či lávek [31].

V dokumentu [31] jsou navrhována opatření, jak povodni Slavonicka předejít. Aby bylo zamezeno hrozbě povodní, byla by zapotřebí výstavba protipovodňových hrází a nádrží,

odbahnění rybníků, zpevnění jejich hrází a břehů vodotečí, podpora hasičským sborům v obcích a obnova veřejného rozhlasu jako součást varovného systému obyvatel [63e].

p) kultura a ochrana kulturních památek

V Jihočeském kraji je vyhlášeno 28 národních kulturních památek, do nichž jsou zařazení právě i Dačice. Dále je v Jihočeském kraji sedm městských památkových rezervací, do nichž patří město Slavonice, a 25 vyhlášených městských památkových zón, do nichž spadají opět Dačice. V kraji se nachází 16 vesnických památkových rezervací, 55 vyhlášených vesnických památkových zón a jedna archeologická památková rezervace. Cenná architektura se objevuje ve většině jihočeských sídle, a tedy i v Budči, Budíškovcích, Dačicích, Cizkrajově, Červeném Hrádku, Českém Rudolci, Horní Slatině, Kostelním Vydří, Slavonicích, Studené, Třeběticích, Volfřově.

V mikroregionu Dačicko se nachází množství architektonicky cenných objektů a souborů. Dačický zámek je národní kulturní památkou, Slavonice jsou pro svou unikátní dochovanost urbanistické struktury i architektonické formy prohlášeny městskou památkovou rezervací, Dačice městskou památkovou zónou (zámek, klášter, kostel). Kromě toho se zde vyskytuje řada dalších památek, kostelů, kaplí, záměčků či tvrzí. Písečné a Studená mají charakter charakteristického krajinného prostoru.

Podle Studie vyhodnocení krajinného rázu Jihočeského kraje patří do ochrany kulturních památek Dačicka tyto oblasti:

- ochrana výraznosti a nenarušenosti významnějších terénních horizontů
- ochrana a obnova vegetačních prvků nelesní zeleně podél vodních toků a vodních ploch
- omezení v cenných lokalitách možnosti stavebních záměrů měnících harmonický soulad zástavby a krajinného rámce
- ochrana harmonického zapojení vesnických sídel do krajinného rámce, v cenných lokalitách zachovávat tradiční architektury
- ochrana vizuálního významu drobných kulturních dominant
- ochrana nenarušenosti scenérií kulturní krajiny zejména ve vyšších polohách (př. Kostelní Vydří) [27d].

q) rekreace a cestovní ruch

V Jihočeském kraji je z hlediska významu jednotlivých ORP z hlediska letního cestovního ruchu těchto 6 oblastí Vimperk, Prachatice, Český Krumlov, České Budějovice, Třeboň a

Jindřichův Hradec hodnocených jako velmi významné. Mikroregion Dačicko představuje významnou oblast spolu s 5 oblastmi Trhové Sviny, Kaplice, Tábor, Milevsko, Písek. Posledních 5 oblastí jako je Blatná, Strakonice, Vodňany, Týn nad Vltavou a Soběslav se jeví jako méně významné. Situace je znázorněna v příloze 18.

V mikroregionu Dačicko je zaznamenáno od 1 do 5 naučných stezek, a sice ve Slavonicích. Bohužel se zde nenachází oblasti s nejvyšší koncentrací turistických stezek. Také je zde chybějící komplexní propagace jednotných propagačních materiálů [27e].

Díky kvalitě životního prostředí a malebnosti krajiny Dačicka roste zájem o rekreační bydlení, rekreační a sportovní aktivity. Cestovní ruch představuje pravděpodobně největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu. Důležitou obcí z hlediska cestovního ruchu jsou Slavonice. Význam této obce spočívá v atraktivitě a přitažlivosti historických kulturních památek a několik sídel perspektivních pro budoucí rozvoj a posílení sídelní struktury území, jde např. o Studenou, Český Rudolec, Staré Hobzí.

Existují ještě značné rezervy pro rekreační využití přírodního potenciálu města a jeho atraktivního okolí Javořické vrchoviny, které lze nalézt ve zlepšení služeb a materiálně technického vybavení pro cestovní ruch. Služby a turistická infrastruktura nejsou dostatečně využívány pro cestovní ruch [68]. Pro rozvoj příhraničního cestovního ruchu je důležité odstranit jazykové bariéry.

r) společenské a sportovní aktivity

V každé obci lze nalézt sportovní areál, hřiště, nebo místo, kde lze provozovat sportovní aktivity, ale jinak v Dačicích nebo Slavonicích není sport příliš dominantní.

Podle [68] jsou zařízení pro širokou škálu sportovních aktivit a většina areálu stabilizována. Mikroregion by měl využít možnosti rozšířit sportovní aktivity, jako jsou například skatepark, basebal, tenisová hala, zimní sportovní kluziště nebo hala. Na území Dačicka chybí areál soustředěných pohybových aktivit a wellness, které by byly provozovány na komerční bázi. Mezi hrozby patří nedostatek nových ploch pro rozvoj sportu.

5.1.4 Ekonomická situace mikroregionu

Mikroregion Dačicko je zde analyzován na základě struktury ekonomiky, veřejných financí a majetku, rozpočtové situace a podnikatelské aktivity v mikroregionu.

a) struktura ekonomiky mikroregionu

Struktura ekonomické základny je následující: nejvíce podnikatelských subjektů podniká ve službách, a sice 69 %, v průmyslu podniká 14 %, ve stavebnictví téměř 10% a nakonec v zemědělství podniká necelých 7 % podnikatelských subjektů.

Podnikatelské prostředí je ve srovnání s českou ekonomikou průměrné. Mezi podnikatelské klady mikroregionu patří zejména podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně ve městě, kvalifikovaná pracovní síla a vzdělanostní úroveň obyvatelstva. K záporům podnikatelského prostředí jsou zařazeny absence napojení na dálnici, image příhraničního regionu v jižní části republiky, nedostatek kvalifikované pracovní síly v některých oborech [68]. Další důležité informace jsou uvedeny v předešlé kapitole 4.1.5 Ekonomické prostředí.

b) veřejné finance a majetek

Obce mohou využít veřejné nebo soukromé zdroje financování. Pokud využijí veřejné financování, bude se jednat o využití programů EU, nebo o využití státního rozpočtu popřípadě se může jednat o financování regionálními zdroji kraje, města, obce. Obce by měly využít možnosti získání plošných dotačních trvalých zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj či zdrojů Jihočeského kraje pro zlepšení situace mikroregionu zařazeného do hospodářsky slabých regionů. Další příležitostí pro zlepšení finanční situace je založení rozvojového fondu mikroregionu.

Na základě [74] byly získány informace o navrhovaných dotacích pro uvedené roky 2005 až 2009. Jedná se o plánované dotace v těchto oblastech: doprava, vodovodní hospodářství, školství, kultura, sport, zdravotnictví, bydlení a komunální rozvoj, životní prostředí, vnitřní správa. Plánovaný návrh nákladů pro roky 2005 až 2009 činí 353 700 tis. Kč pro město Dačice a místní části. Žádosti o dotace by měly pokrýt 56,35 % plánovaného návrhu nákladů. Tabulka v příloze 20 zobrazuje výši nákladů, které hodlá město Dačice pokrýt z veřejných financí formou žádostí o dotaci z fondů EU či ze státního rozpočtu. Formou dotací v plné výši nákladů hodlá město pokrýt oblast nákladů na životní prostředí a sport. Žádosti o dotace na životní prostředí spadají na úpravu parku, sadu, revitalizaci rybníků a žádosti o dotaci na sport se týkají zastřešení

tribuny sportovního stadionu, sportovní haly, venkovního koupaliště, veřejného sportoviště. V oblasti školství má město v úmyslu žádat o dotace pro základní školy na šatny, učebny, venkovní sportoviště a tělocvičny ze státního rozpočtu ve výši cca 82 % celkových nákladů na školství. Žádosti o dotace na dopravu by měly činit téměř 67 % celkových plánovaných nákladů na dopravu. Tyto náklady se vztahují na opravy komunikací. V oblasti vodního hospodářství by měly dotace pokrýt téměř 27 % celkových nákladů vodního hospodářství a tyto náklady by se měly vztahovat na odbahnění rybníků a na výstavbu a rekonstrukci vodovodů. Obec by ráda zažádala o dotaci pro zdravotnictví v poměru 6,45 % nákladů na zdravotnictví. V oblasti kultury, bydlení a komunálního rozvoje, vnitřní správy město nebude žádat o dotace.

c) rozpočtová situace mikroregionu a jeho jednotlivých obcí

Pro znázornění rozpočtové situace mikroregionu Dačicko jsou níže znázorněny návrhy rozpočtů některých obcí návrh rozpočtu mikroregionu Dačicko.

Rozpočet mikroregionu Dačicko

Podle návrhu rozpočtu mikroregionu Dačicko pro rok 2009 by měl vyjít nulový výsledek hospodaření. Příjmy jsou rozpočítány ve výši 95 000 Kč stejně tak i výdaje. Příjmy jsou složeny z neinvestičních dotací od obcí a příjmy z úroků. Výdaje představují běžné výdaje. V příloze 19 je uveden návrh rozpočtu.

Dačice

Obec vykazuje schodkový rozpočet ve výši 35 081 400 Kč pro rok 2009. Příjmy činí 134 874 810 Kč, které jsou tvořeny daněmi a poplatky, příjmy z prodejů, kapitálovými příjmy, přijatými dotacemi, převody hospodářských činností. Výdaje činí 169 956 210 Kč a jsou tvořeny běžnými výdaji – školství, kultura, doprava a další, a kapitálovými výdaji [56a].

Slavonice

Výdaje obce převyšují příjmy, a sice jde o částku výdajů 45 459 040 Kč a u příjmu 56 327 663 Kč. Schodkový rozpočet je vyjádřen ve výši 10 868 623 Kč [56b].

Studená

Obec dosahuje příjmů ve výši 30 181 087 Kč. Výdaje činí 44 636 270 a znamená to tedy, že i tato obec vykazuje schodkového rozpočtu ve výši 14 455 183 Kč [56c].

Český Rudolec

Obec bude zřejmě dosahovat podle návrhu rozpočtu schodkového rozpočtu, a sice jde o částku 919 870 Kč. Příjmy pro r. činí 13 124 830 Kč a výdaje 14 044 700 Kč [56d].

Jilem

Podle návrhu rozpočtu by se mohly příjmy i výdaje vyšplhat ke stejné částce 1 402 000 Kč. Tím by vznikl nulový přebytek respektive schodek [56e].

Budeč

Obci Budči by podle návrhu pro rok 2009 vznikl schodkový rozpočet ve výši 500 000 Kč. Příjmy by dosahovaly 2 354 250 Kč a výdaje 2 854 250 Kč [56f].

Cizkrajov

Podle schváleného návrhu rozpočtu r. 2009 by příjmy dosahovaly výše 6 306 000 Kč a výdaje 6 126 000 Kč. Vznikl by tedy přebytkový rozpočet ve výši 180 000 Kč [56g].

Hříšice

Příjmy a výdaje nebyly na webových stránkách nalezeny, bylo ale zjištěno, že výsledek hospodaření obce činil za rok 2008 ve výši 4 576 517 Kč [56h].

Staré Hobzí

Rozpočtový výhled pro roky 2008 a 2009 představují tyto částky: příjmy a výdaje ve stejné výši 15 160 000 Kč, a tedy nulový hospodářský výsledek [56i].

Třebětice

Rozpočet obce pro rok 2009 činí z hlediska výdajů 4 780 000 Kč a z hlediska příjmů 2 744 000 Kč. Tedy výsledek hospodaření by měl být záporný, a sice 2 036 000 Kč [56j].

Volfířov

Návrh rozpočtu roku 2009 představuje příjmy ve výši 6 468 800 Kč a výdaje ve výši 5 968 800 Kč. Výsledek hospodaření je záporný ve výši 500 000 Kč [56k].

Rozpočty těchto obcí Báňovice, Budiškovice, Červený Hrádek, Dobrohošť, Heřmaněč, Horní Meziříčko, Horní Němčice, Horní Slatina, Kostelní Vydří, Peč, Písečné, Županovice nebyly nalezeny na internetových stránkách.

d) podnikatelské aktivity v mikroregionu, drobné, malé a střední podnikání

Ve srovnání s ORP Jihočeského kraje jsou podnikatelské aktivity nejnižší. Mezi hodnoty Dačicka patří i mimo výrobní, průmyslové a zemědělské areály také drobné provozovny. Drobní podnikatelé jsou zpravidla představováni živnostníky podnikající ve službách a obchodu. Problémy, na které podnikatelé narážejí, se týkají špatného dopravního přístupu a nízké diverzifikace podniků.

Významné podniky

Jako důležité a větší podniky lze označit TRW-DAS a.s., Centropen a.s. a Nemocnice Dačice. Podnikatelé se na tomto území orientují zejména na průmysl a stavebnictví. Ve větších městech – Dačice, Slavonice – se zpravidla nacházejí podniky zaměstnávající více jak 5 zaměstnanců. Tyto podniky lze případně nalézt i v některých dalších větších sídlech Dačicka. Drobné podnikatelské subjekty s počtem zaměstnanců do 5 osob jsou zastoupeny v každé obci mikroregionu, jedná se většinou o drobné živnostníky podnikající ve službách a obchodu nabízející přes 300 pracovních míst [40a].

5.1.5 Ekologická situace a ochrana životního prostředí ve správním území mikroregionu

Tato část se opírá o problematiku ovzduší, vody, půdy, péče o krajinu a o narušená území mikroregionu lidskou činností.

a) ovzduší

Zkoumaný mikroregion prokazuje relativně málo znečištěné ovzduší v otevřené krajině oproti znečištění celého Jihočeského kraje. Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je doprava, za kterou se dále řadí velké průmyslové firmy jako například Teplospol Č. Vrch (Plynová kotelna Dačice), TRW DAS (Strojírenský závod Dačice), Centropen (výroba kancelářských potřeb v Dačicích), Dačický lom (Uhelná kotelna). Možnosti, jak zamezit nebo zmírnit další znečišťování ovzduší, se skýtají v modernizaci vytápěcích technologií a plynofikace mikroregionu a využívání obnovitelných zdrojů energie, které podporuje stát a EU [40e].

V roce 1998 zahájila trvalý provoz ekologická kotelna v Dešné na spalování biomasy. Biomasa je nejlevnějším tamějším ekologickým zdrojem energie, protože Dešná se téměř výhradně orientuje na zemědělskou a lesnickou výrobu. Ekologická kotelna podporuje podnikání, vytváří pracovní místa a nevytváří odpady [5].

b) voda (vodní plochy, vodoteče, víceúčelové nádrže)

V Jihočeském kraji zabírá rybníkářství významnou tradici. Chov ryb představuje polovinu produkce v rámci celé ČR. V oblasti mikroregionu Dačicko je několik spíše malých a menších rybníků či drobných rybníčních soustav a vodní plochy mikroregionu zabírají pouze od 1,1 % do 2 % území. Na území Dačicka se nachází několik drobných zdrojů podzemní vody, ale prakticky zde neexistují významné zdroje podzemní vody situované v údolních nivách řek. V mikroregionu Dačicko se nachází minimální počet bodových zdrojů znečištění vod v rámci Jihočeského kraje. Možné bodové zdroje znečištění se nachází v Dačicích, Slavonicích, v Českém Rudolci a ve Studené. Zpravidla jsou zdejší vody znečištěny nadměrným obsahem živin, k čemuž přispívá i zemědělská výroba.

Jakost povrchových vod představuje 4. kvalitní třídu z pěti stupňové škály tzn., že povrchové vody mikroregionu nejsou příliš kvalitní a tedy jsou částečně nevyhovující. Na území Jihočeského kraje se nachází povrchové vody 3. třídy jakosti.

Důležitou vodotečí je Moravská Dyje (č. 406) protékající přes Dacice, Toužín, kolem Nového Hobzí, Modletic, Písečné, do Horního Rakouska do Raabs an der Thaya.

Vodní nádrže zabírají pouze okolo 2 % území. Hlavním zásobitelem pitné vody pro několik obcí mikroregionu Dačicko je Vodárenská nádrž Landštejn.

c) půda

Nejvíce zastoupena je v mikroregionu zemědělská půda, která tvoří téměř 60 % celkové půdy. Téměř 32 % půdy představuje půda lesní. Pouze 2 % území zabírají vodní plochy. Nejmenší část půdy tvoří zastavěná plocha, a sice 0,95 %. 5,9 % představují ostatní plochy. V mikroregionu chybí zcela chmelnice [40f].

Je zde evidováno několik lokalit starých ekologických zátěží, které jsou pozůstatkem průmyslové výroby nebo důsledkem neodpovídající likvidace odpadu ve 20. století [68].

d) péče o krajinu (chráněná území, ÚSES = územní systém ekologické stability)

Cenné přírodní lokality mikroregionu Dačicka jsou chráněné v několika málo máloplošných ZCHÚ (= Zvláště chráněná území). V oblasti nejsou žádné rozsáhlejší chráněné plochy. Oblast se na západě stýká s hranicí CHKO Třeboňsko. Většina oblasti leží v přírodním parku Česká Kanada [27d].

e) území narušená lidskou činností

Do území narušených lidskou činností bych zařadila ta území, kde se nachází skládky nebezpečného odpadu, spalovny a odkladiště. Je nutno konstatovat, že v mikroregionu Dačicko se nenachází žádná skládka nebezpečného odpadu, žádná spalovna a ani odkladiště. Na daném území se nachází pouze jedna skládka označena jako skládka ostatního odpadu.

V Jihočeském kraji se nachází dvě odkladiště u Mydlovar a u Českých Budějovic, jedna spalovna u Strakonice, interní odpad u Mladé Vožice, v Písku, v Temelíně a u Halámek, nebezpečný odpad u Soběslavi, nebezpečný odpad a ostatní odpad u Vodňan, u Přídoletí. Ostatní odpad je uložen včetně Dačic ve Škvotěticích, u Milevska, u Jistebnice, u Želče, u Chrástku, u Putim, u Volyně, u Temelína, Zahájí, Lišova, Plavska, Dolní Pěny, Hluboké nad Vltavou, Prachatic, Vimperku, Boletic, Mirkovic, Borovan, Dolního Dvořiště, Dolní Pěny, Starého Města pod Landštejnem [27f].

5.1.6 Širší vztahy mikroregionu

Následující text vypovídá o spolupráci mikroregionu s ostatními obcemi či oblastmi v rámci regionálního, nadregionálního kontextu a vnější vazby mikroregionu.

a) regionální kontext

Do regionálního kontextu je zařazena spolupráce obcí v mikroregionu Dačicko nebo také spolupráce obcí spadajících pod okres Jindřichův Hradec.

Sdružení pohraničních obcí a měst okresu Jindřichův Hradec

Sdružení vzniklo za účelem řešení úkolů v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví a kultury, čistoty. Spadá do kategorie: správa majetku, nakládání s odpady, ostatní, vodní hospodářství. Sídlo se nachází ve Slavonicích. Další členové mikroregionu Dačicka podílející se na tomto sdružení jsou Dešná, Peč, Písečné, Český Rudolec, Cizkrajov. Ostatní členové pochází z okresu Jindřichův Hradec [60a].

Nadační fond „Nemocnice Dačice“

Cílem nadačního fondu je zlepšování zdravotní péče poskytované občanům v Nemocnici Dačice prostřednictvím shromažďováním většího množství finančních prostředků pro zakoupení zdravotnických přístrojů. Členskými obcemi mimo jiných jsou Běňovice, Budeč, Budiškovice, Cizkrajov, Červený Hrádek, Český Rudolec, Dačice, Dešná, Dobrohošť, Dolní Němčice, Horní Slatina, Hřišice, Kostelní Vydří, Peč, Slavonice, Staré Hobzí, Třebětice, Volfířov [45].

Sdružení pro likvidaci komunálního odpadu Borek

Sdružení sídlí v Dačicích, a jak již z názvu vyplývá, slouží k likvidaci odpadu. Kromě Županovic, Písečné a Studené jsou členy sdružení všichni členové mikroregionu Dačicko [59].

Svazek obcí Vodovod Landštejn

Svazek vznikl za účelem výroby a dodávky pitné vody, odvádění a čištění odpadních vod. Členy jsou Dačice, Slavonice, Budiškovice, Cizkrajov, Kostelní Vydří, Peč, Český Rudolec, Písečné.

b) nadregionální kontext

Do nadregionálního kontextu je zařazena spolupráce některých obcí mikroregionu s obcemi, které nepatří do mikroregionu Dačicko a ani nespádají do okresu Jindřichův Hradec.

Svazek obcí „Železnice Kostelec – Slavonice“

Svazek byl založen obcemi, které leží podél železniční trati Kostelec u Jihlavy – Slavonice. Hlavním cílem je snaha o zachování železniční dopravy v tomto regionu, včetně propojení železniční trati z Kostelce u Jihlavy přes Slavonice do Rakouska. Dalšími cíli jsou ochrana životního prostředí, zdokonalování služeb v cestovním ruchu, podpora ekologické železniční dopravy, koordinace jízdních řádů ČD. V současné době svazek sdružuje 10 obcí: Obec Kostelec, Město Třešť, Obec Hodice, Obec Sedlejev, Město Telč, Obec Černíč, Město Dačice, Obec Peč, Obec Cizkrajov, Město Slavonice [64].

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS)

Sdružení je dobrovolná, zájmová, nestranická a nevládní organizace sdružující historické obce nebo jejich části, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní hodnoty. Má 211 členů, kam patří Slavonice a Dačice [57].

Svaz měst a obcí České republiky

Svaz je dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, založenou jako zájmové sdružení právnických osob. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz se podílí na přípravě a tvorbě návrhů legislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí. Svaz měst a obcí ČR k 1. červnu 2009 sdružoval 2 465 obcí [65].

c) vnější vazby mikroregionu

Pod pojmem vnější vazby mikroregionu jsou zařazeny přeshraniční vztahy mikroregionu.

Spolupráce s obcemi z okresu Waidhofen an der Thaya

Mikroregion Dačicko přistoupil na spolupráci s obcemi z okresu Waidhofen an der Thaya na projektu „Zemská výstava 2009 v Raabsu“. Přeshraniční spolupráce má mimořádný význam a výstavy probíhají každé dva roky a jsou velmi navštěvované. U příležitosti výstav se opravují významné stavby a vynakládají se velké finance do infrastruktury. Region pak po skončení výstavy využívá tohoto potenciálu pro dlouhodobý udržitelný rozvoj.

Urtenen - Schönbühl

Město Dačice podepsalo partnerskou smlouvu v r. 1995 se švýcarskou obcí Urtenen – Schönbühl, která má 5 000 obyvatel a leží 15 km od hlavního města Bernu. Partnerské obce udržují pravidelné kontakty na dálku a pomocí návštěv, nicméně se rozvíjejí také styky mezi dechovými orchestry. Švýcarská obec poskytuje Dačicím každoroční finanční pomoc směřovanou ve prospěch dačické nemocnice.

Gross Siegharts

V roce 1990 byla podepsána partnerská smlouva s dolno-rakouským městem Gross Siegharts. Obec má 3,5 tisíc obyvatel. Partnerství umožňuje výměnné koncerty hudebních škol, dechových orchestrů, společnou výstavu zájmové činnosti, výstavy věnované partnerskému městu, účast žáků na bězích a pochodech, aktivní kontakty mezi hasičskými sbory měst, styky sportovců a další aktivity [40g].

Sdružení Jihočeská Silva Nortica

Zájmové sdružení Jihočeská Silva Nortica je dobrovolným sdružením obcí, měst a dalších právnických osob z okresů Jindřichův Hradec, České Budějovice, Písek a Tábor. Toto zájmové sdružení je zaměřeno na spolupráci s obcemi, městy a vyššími celky veřejné správy pohraničního regionu Dolního Rakouska – Waldviertel. Členy jsou Dačice a Slavonice [58].

5.1.7 Závěry situační analýzy – stručné shrnutí všech poznatků analýzy

Důležité závěry k jednotlivým úsekům situační analýzy jsou zpracovány do SWOT analýzy. Pro dodržení postupu dle literatury by byly závěry jednotlivých úseků zpracovány na závěr každého úseku, ale pro dodržení stanoveného rozsahu práce jsou závěry zpracované přímo ve SWOT analýze.

5.2 SWOT analýza

SWOT analýza navazuje na situační analýzu, zahrnuje její závěry a je vyhotovena pro 10 úseků situační analýzy. Úseky byly rozděleny takto: 1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí, 2. Hydrologické podmínky, 3. Demografie, zaměstnanost, 4. Ochrana přírody a krajiny, 5. Zemědělství a průmysl, 6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura, 7. Sociální podmínky, 8. Bydlení, 9. Rekreační, 10. Hospodářské podmínky. Všechny faktory jsou uvedeny v příloze 21. SWOT analýza byla provedena podle postupu Horákové (2003).

5.2.1 Analýza SW (silných a slabých stránek)

Všechny faktory byly rozděleny do 10 úseků. Nejprve bylo provedeno hodnocení vnitřních faktorů, respektive silných a slabých stránek, mikroregionu Dačicko. Tyto faktory byly posouzeny na základě třístupňové stupnice jejich výkonnosti, která může být vysoká, průměrná nebo nízká. Také závažnost neboli důležitost faktorů byla ohodnocena pomocí třístupňové stupnice. Tedy důležitost může být vysoká, průměrná či nízká. V příloze 22 je zobrazeno hodnocení vnitřních faktorů mikroregionu Dačicko podle jejich závažnosti a výkonnosti pro 10 úseků. Hodnocení faktorů bylo provedeno z hlediska důležitosti pro rozvoj komerčních služeb. Hodnocení faktorů podle jiných hledisek zde není bráno v potaz.

Obrázek 2: Matice výkonnost/závažnost

		Výkonnost		
		nízká		vysoká
Závažnost	vysoká	1e), 3c), 5f), 6a), 6h), 6i), 6j), 6k), 6m), 6o), 6q), 7e), 7h), 7i), 8d), 8f), 9e), 9f), 9g), 9h), 9i), 9j), 10g), 10i), 10j), 10k), 10l), 10n)	1a), 2f), 2g), 5b), 6b), 6l), 6n), 6p), 7b), 7f), 7j), 8c), 8e), 10f), 10m)	1b), 2a), 2b), 2c), 2d), 4a), 4d), 4e), 6c), 6d), 6e), 6f), 6g), 7a), 7c), 7d), 8a), 9a), 9b), 9c), 9d), 10a), 10b), 10c), 10d), 10e)
	průměrná	4j), 7g), 8b)	1f), 2e), 3b), 4f), 4g), 4i)	1c), 1d), 4b), 4c), 4k), 5a), 5c), 5d), 5e)
	nízká	4h)	3a)	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Faktory, tedy silné a slabé stránky, byly dále na základě hodnocení závažnosti a výkonnosti rozděleny do matice výkonnosti a závažnosti. Z této matice je možné určit faktory, které potřebují výkonnostně posílit, ty se nacházejí v levém horním kvadrantu, a faktory v pravém horním kvadrantu představují nejdůležitější faktory pro prosperitu mikroregionu a je třeba udržet jejich pozici. V horním kvadrantu uprostřed se nachází faktory, které by měly být také zohledněny. Ve spodních kvadrantech se nacházejí faktory nepříliš důležité.

5.2.2 Analýza OT (příležitostí a ohrožení)

Faktory byly opět rozděleny do 10 úseků. Příležitosti mikroregionu Dačicko byly hodnoceny podle pravděpodobnosti úspěchu a přitažlivosti. Jak pro hodnocení pravděpodobnosti úspěchu, tak pro hodnocení přitažlivosti bylo užito třístupňové hodnocení. Tedy pravděpodobnost úspěchu a přitažlivost může být vysoká, průměrná či nízká. Toto hodnocení je zobrazeno v příloze 23. Výsledné hodnocení bylo zpracováno do matice příležitostí.

Obrázek 3: Matice příležitostí

		Pravděpodobnost úspěchu		
		vysoká	nízká	
Přitažlivost	vysoká	1a), 3a), 5b), 6a), 6b), 7b), 8a), 8c), 9b), 9c), 9d), 10a), 10b), 10c), 10f), 10g), 10h) Výborné příležitosti	4a), 7a), 10e)	3b), 9a), 10d)
	nízká	2a), 2b), 2c), 2d), 5a), 6c), 6e)	6d), 8b)	
				Nevýznamné příležitosti

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Nejlépe využitelné příležitosti jsou zařazeny do levého horního kvadrantu. Nejméně vhodné příležitosti jsou umístěny v pravém dolním kvadrantu. Pravý horní kvadrant prezentuje atraktivní příležitosti obtížně realizovatelné. Levý dolní kvadrant nevykazuje vysokou

atraktivnost znamenající jasný úspěch. Levý dolní a pravý horní kvadrant mohou ovšem přitažlivost i pravděpodobnost zvýšit, a proto je dobré nepustit je zcela ze zřetele (Horáková, 2003).

Faktory představující ohrožení byly ohodnoceny podle pravděpodobnosti výskytu a závažnosti. Pro hodnocení pravděpodobnosti výskytu a závažnosti bylo opět použito třístupňové hodnocení: vysoká, průměrná a nízká pravděpodobnost a závažnost. Hodnocení je zobrazeno v příloze 24. Ohodnocené faktory jsou rozčleněny v matici ohrožení.

Obrázek 4: Matice ohrožení

		Pravděpodobnost výskytu	
		vysoká	nízká
Závažnost	vysoká	3a), 3c), 3d), 3f), 3g), 3h), 5a), 5b), 6b), 7a), 8a), 9a), 9b), 9c), 10a), 10b) Výrazné hrozby	4a),
	průměrná	1a), 3b), 3e), 6a), 7b), 7c)	3i), 3j), 2a),
	nízká		Málo závažná ohrožení

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Podle Horákové (2003) jsou nejvýraznější hrozby v matici ohrožení umístěny v levém horním kvadrantu. Ohrožení v pravém dolním kvadrantu nejsou příliš podstatná. Hrozby v levém dolním a pravém horním kvadrantu nejsou tak důležité, ale neměly se podceňovat.

5.2.3 Výsledky SWOT analýzy

Na závěr byly zpracovány matice SWOT analýzy pro všech 10 úseků. Ve všech maticích pro 10 úseků jsou vytyčeny závažné a důležité faktory silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb.

1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí

Tabulka 7: Matice SWOT analýzy pro přírodní a socio-ekonomické prostředí

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	1b) Přítomnost kulturních památek, přírodních zajímavostí a krás ve větších obcích	1e) Oblast se nachází v řídké zalidněném okrese ČR
	1a) Oblast je ohraničena z jihu státní hranicí mezi ČR a Dolním Rakouskem	
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	1a) Příležitost příhraniční polohy oblasti k rozšíření podnikatelských aktivit a přilákání turistů z Rakouska	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Jako skutečně silné stránky mikroregionu Dačicko se jeví přítomnost kulturních památek, přírodních zajímavostí a krás a výhodné umístění mikroregionu, které je ohraničené z jihu státní hranicí mezi ČR a Dolním Rakouskem. Nabízí se zde příležitost této příhraniční polohy k rozšíření podnikatelských aktivit a k přilákání turistů nejen z Rakouska, ale i z jiných regionů ČR. Slabou stránkou je řídké zalidnění dané oblasti.

2. Hydrologické podmínky

Tabulka 8: Matice SWOT analýzy pro hydrologické podmínky

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	2a) Mikroregion Dačicko nepatří do území s hrozbou záplav mimo Slavonice	2f) Na území Dačicka se nachází několik drobných zdrojů podzemní vody
	2b) V mikroregionu se nachází minimální počet bodových zdrojů znečištění vod v rámci Jihočeského kraje	2g) Povrchové vody mikroregionu nejsou příliš kvalitní, a tedy jsou částečně nevyhovující
	2c) Důležitou vodotečí je Moravská Dyje	
	2d) Hlavním zásobitelem pitné vody pro obce mikroregionu je Vodárenská nádrž Landštejn	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Pro tuto oblast se jeví jako důležité pouze silné a slabé stránky a žádné příležitosti a ohrožení. Silnou stránkou mikroregionu je skutečnost, že území nepatří mezi území s hrozbou záplav mimo obec Slavonice, kde se mohou vyskytnout pouze menší záplavy, kterým by bylo možno předejít výstavbou protipovodňových hrází a nádrží, odbahnění rybníků, zpevnění jejich hrází a břehů vodotečí, podpora hasičským sborům v obcích a obnova veřejného rozhlasu jako součást varovného systému obyvatel. Další silnou stránkou je minimum bodových zdrojů znečištění vod

v mikroregionu v rámci Jihočeského kraje a důležitá vodoteč Moravské Dyje. Jako poslední silná stránka se jeví Vodárenská nádrž Landštejn, která je hlavním zásobitelem pitné vody pro obce mikroregionu. Naopak důležitými slabými stránkami je existence pouze několika drobných zdrojů podzemní vody a nevelká kvalita povrchových vod, které tedy částečně nevyhovují.

3. Demografie, zaměstnanost

Tabulka 9: Matice SWOT analýzy pro demografii a zaměstnanost

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
		3c) Dačicko patří k oblastem, kde převládá trvale vyšší míra nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných, oblasti v příhraničí dosahují míru nezaměstnanosti přes 20 %
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	3a) Zajistit pro mikroregion stálou podporu ze strany MMR (zdroje ze státního rozpočtu) a Jihočeského kraje	3a) Zpravidla klesající počet obyvatel
		3c) V současnosti se díky celosvětové finanční krizi nezaměstnanost ještě více prohlubuje
		3d) Průměrná mzda mikroregionu Dačicka je oproti Jihočeskému kraji nižší
		3f) Migrace vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do jiných regionů
		3g) Snížená poptávka po kvalifikovaných odbornících
		3h) Největší sociální problém představuje nedostatek pracovních příležitostí

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

V oblasti demografie a zaměstnanosti nebyla stanovena důležitá silná stránka. Jako slabou stránku lze charakterizovat mikroregion Dačicko jako oblast, kde trvale převládá vyšší míra nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných. Příhraniční oblasti mikroregionu dosahují dokonce přes 20 % míry nezaměstnanosti. Důležitou příležitostí pro Dačicko je zajištění stálé finanční podpory ze strany Ministerstva pro místní rozvoj a ze strany Jihočeského kraje. Nejvíce faktorů bylo charakterizováno jako potenciální hrozby. Mezi tyto hrozby lze zařadit klesající počet obyvatel, zvyšování nezaměstnanosti díky celosvětové finanční krizi, nižší průměrná mzda v rámci Jihočeského kraje, migrace vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do jiných regionů, snížená poptávka po kvalifikovaných odbornících a nedostatek pracovních příležitostí.

4. Ochranu přírody a krajiny

Tabulka 10: Matice SWOT analýzy pro ochranu přírody a krajiny

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	4a) Mikroregion představuje území s relativně málo znečištěným ovzduším v otevřené krajině oproti celkovému krajskému znečištění	
	4d) Většina oblasti leží v přírodním parku Česká Kanada	
	4e) V mikroregionu Dačicko se nenachází žádná skládka nebezpečného odpadu, žádná spalovna a ani odkladiště	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

V oblasti ochrany přírody a krajiny byly nalezeny pouze silné stránky. Mezi tyto stránky patří skutečnost, že mikroregion představuje území s relativně málo znečištěným ovzduším v otevřené krajině oproti celkovému znečištění. Další silnou stránkou je umístění mikroregionu v rámci přírodního parku Česká Kanada a na daném území se nenachází žádná skládka nebezpečného odpadu, žádná spalovna a ani žádné odkladiště.

5. Zemědělství a průmysl

Tabulka 11: Matice SWOT analýzy pro zemědělství a průmysl

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	5b) Větší podniky v Dačicích jsou zaměřeny především na průmysl a stavebnictví	5f) Průmyslová výroba se nachází v Jihočeském kraji převážně v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice, nikoliv na Dačicku
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	5b) Lesní plochy představují potenciál pro cestovní ruch – relaxace, houbaření	5a) Dotační politika vůči zemědělcům také není dostačující
		5b) Snižování počtu zemědělských subjektů snižuje také počet pracovních míst

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Slabou stránkou pro oblast mikroregionu je to, že průmyslová výroba v rámci Jihočeského kraje je soustředěna převážně v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice, nikoliv na Dačicku. Silnou stránkou je ale to, že pro oblast zemědělství a průmyslu je zaměření větších podniků v Dačicích především na průmysl a stavebnictví. Jako důležitá příležitost se

jeví potenciál lesních ploch pro využití k relaxaci a houbaření pro cestovní ruch. Hrozby se vztahují na oblast zemědělství. Mezi tyto hrozby patří nedostačující dotační politika vůči zemědělcům a snižování počtu pracovních míst v rámci snižování počtu zemědělských subjektů.

6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Tabulka 12: Matice SWOT analýzy pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	6c) V mikroregionu nejsou větší problémy při zásobování obcí el. energií	6a) Poměrně dostatečná autobusová obslužnost ve 13 obcích
	6d) Dačicko je vybaveno z 87 % vodovodem a převážně pokrývá potřeby obyvatel obcí	6h) Omezený výskyt silnice 1. třídy
	6e) Telekomunikační sítě jsou v dané oblasti zavedeny do všech obcí	6i) Dálnice a rychlostní komunikace přes území nevedou
	6f) Situace v oblasti odpadového hospodářství je v mikroregionu na dobré úrovni	6j) Komunikace ve vlastnictví obcí jsou ve špatném stavu a většina z nich vyžaduje rekonstrukci, na kterou chybí finanční prostředky
	6g) Systém třídění odpadů je zaveden ve většině obcí Jihočeského kraje	6k) Obce mikroregionu jsou jen z 30 % vybaveny plynofikací
	6b) Vhodné podmínky pro rozvoj cyklodopravy	6m) Nedostatečně řešeny obce s obyvateli < než 1 000, kde převládá individuální čištění odpadních vod, nebo je odkanalizována jen část obce
		6o) 3 obce musí čerpat vodu ze studen
		6q) Možnost využívat internetové připojení v domácnostech se jeví jako nedostatečná
		6l) V oblasti kanalizace a čištění odpadních vod v mikroregionu není situace ideální, pouze polovina obcí disponuje veřejnou kanalizací s čističkou odpadních vod
		6n) Jihočeský kraj oproti dalším krajům ČR patří v odpadovém hospodářství k průměrným a tedy i Dačicko
		6p) Přestože je v mikroregionu dostatečné množství vysílačů, objevují se v některých oblastech problémy s dosahem signálu poskytovatelů mobilních telefonních služeb
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	6a) Železniční doprava by získala na významu, pokud by došlo k propojení do Dolního Rakouska	6b) Limitující jsou finanční prostředky
	6b) Propojením do Rakouska se trať může stát tepnou osobní i nákladní dopravy, která by posílila zaměstnanost a podnikání v mikroregionu.	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

V této oblasti bylo nalezeno velké množství důležitých slabých stránek. V mikroregionu ve zbylých 10 obcích není dostatečná autobusová obslužnost. Další slabou stránkou je velmi omezený výskyt silnice 1. třídy a úplná absence dálnic a rychlostních komunikací. Komunikace ve vlastnictví obcí jsou ve špatném stavu a většina z nich vyžaduje rekonstrukci, na kterou chybí finanční prostředky. Další slabou stránkou je malé vybavení obcí plynofikací a 3 obce nejsou napojeny na veřejný vodovod. Obce s malým počtem obyvatel mají převážně individuální čištění odpadních vod nebo jsou jen z části odkanalizovány, a tedy není situace ideální. Dále je nedostatečná možnost využívat internetové připojení v domácnostech. Mikroregion patří k průměrným regionům v rámci odpadového hospodářství. Přes dostatečné množství vysílačů se objevují problémy s dosahem signálu mobilních telefonních služeb v některých oblastech mikroregionu. Naopak silnými stránkami lze charakterizovat dobré zásobování obcí elektrickou energií, převážná vybavenost obcí vodovodem, telekomunikačními sítěmi. Také situaci odpadového hospodářství a třídění odpadů je na dobré úrovni. Poslední silnou stránkou jsou vhodné podmínky pro rozvoj cyklodopravy. Nalezené příležitosti se týkají železniční dopravy, respektive propojení železniční dopravy do Dolního Rakouska, čímž by se trať mohla stát tepnou osobní i nákladní dopravy, která by posílila zaměstnanost a podnikání v mikroregionu. Velmi důležitou hrozbou jsou nedostatečné finanční prostředky.

7. Sociální podmínky

Tabulka 13: Matice SWOT analýzy pro sociální podmínky

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	7a) Vybavenost mikroregionu je v oblasti předškolní péče a základního školství dostačující	7e) Nedostatek středoškolských vzdělávacích zařízení
	7c) Pro seniory, pro zdravotně postižené a pro rodiny s dětmi, pro os. ohrožené závislostí nebo pro závislé na návykových látkách se v mikroregionu vyskytuje nabídka soc. zařízení	7h) Specializované formy vzdělávání zde chybí
	7d) Existuje zde nabídka jiných subjektů např. klubu důchodců, domácí zdravotní péče, svaz tělesně postižených, DDM, Prevc., zájmové spolky duchovního a zdravotnického směru	7i) Za dalšími možnostmi vzdělávání musí studenti dojíždět do sousedních krajů nebo správních obvodů
	7b) Ve větších obcích se nalézá určité zdravotnické zařízení	7f) Potřeby vzdělávací infrastrukt. jsou uspokojeny jen částečně
		7j) Obyvatelé menších obcí mikroregionu musejí dojíždět za zdravotními službami
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	7b) Nemocnice plánuje do budoucna rozšířit nabídku svých služeb	7a) Ukazatelé Dačicka zůstávají pod republikovým i krajským průměrem - jakož i index vzdělání

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

V oblasti sociálních podmínek se objevuje mnoho důležitých nepříznivých slabých stránek. Jde o nedostatek středoškolských vzdělávacích zařízení, nedostatek specializovaných forem vzdělávání, nutnost dojíždění studentů za vzděláním do sousedních krajů či správních obvodů. Tedy potřeby regionu v ohledu na vzdělávací infrastrukturu jsou uspokojeny jen částečně. Poslední slabou stránkou je nutnost dojíždění obyvatel žijících v menších obcích za zdravotními službami. Do silných stránek lze zařadit dostačující vybavenost v předškolní péči a základních školství. Další silnou stránkou je nabídka sociálních zařízení pro seniory, pro zdravotně postižené a pro rodiny s dětmi, pro osoby ohrožené závislostí nebo pro závislé na návykových látkách a nabídka jiných neregistrovaných subjektů např. klubu důchodců, domácí zdravotní péče, svaz tělesně postižených, dům dětí a mládeže, Prevcentrum, zájmové spolky duchovního a zdravotnického směru. Poslední silnou stránkou je existence zdravotních zařízení ve větších obcích. Příležitostí mikroregionu je rozšíření nabídky služeb znovu otevřené nemocnice v Dačicích. Jako ohrožení lze označit podprůměrné ukazatele mikroregionu Dačicka v rámci Jihočeského kraje, jakož i index vzdělání.

8. Bydlení

Tabulka 14: Matice SWOT analýzy pro bydlení

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	8a) V Dačicích je dostatek rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů	8d) Osídlení je nevyrovnané
		8f) Hustota osídlení je výrazně nižší než průměr ČR
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	8a) Vzhledem k venkovskému charakteru a kvalitě životního prostředí oblasti roste zájem o rekreační bydlení	8a) Silná vazba a závislost ostatních členských obcí na přirozené centrum oblasti – Dačice
	8c) V navržených plochách v Dačicích je vyhraněno území pro sportovní plochy	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Mezi silné stránky se řadí dostatek rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů. Příležitostí je vyhraněné území k těmto navrženým plochám pro sportovní aktivity. Další příležitostí je rostoucí zájem o rekreační bydlení díky kvalitě životního prostředí a venkovskému charakteru prostředí. Slabou stránkou lze označit nevyrovnané osídlení, které je výrazně nižší než průměr ČR. Hrozbou může být silná vazba a závislost ostatních členských obcí na přirozené centrum oblasti – Dačice.

9. Rekreace

Tabulka 15: Matice SWOT analýzy pro rekreaci

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	9a) V mikroregionu se nachází cenná architektura, řada památek, kostelů, kaplí, zámečků, tvrzí, tradiční architektury a Slavonice jako důležitá obec pro cestovní ruch	9e) Služby a turistická infrastruktura (informovanost) nejsou dostatečně využívány pro cestovní ruch
	9b) Obce mají bohatou historii	9f) Chybějící komplexní propagace jednotných propagačních materiálů
	9c) Kvalitní životní prostředí a malebnost kraj. Dačicka zvyšuje zájem o rekreační bydlení, rekreační a sportovní aktivity	9g) Sport není v Dačicích nebo Slavonicích příliš dominantní
	9d) Mikroregion poskytuje dobré podmínky pro zájmové činnosti díky pestré škále přírodních společenství – myslivost, rybářství, ochrana přírody	9h) V lokalitě chybí areál soustředěných pohybových aktiv a zařízení typu wellness
		9i) Naučné stezky se objevují zatím jen ve Slavonicích
		9j) Sezónnost cestovního ruchu (jen léto)
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	9b) Existují značné rezervy pro rekreační využití přírodního potenciálu města a jeho atraktivního okolí	9a) V mikroregionu se nenachází oblasti s nejvyšší koncentrací turistických stezek
	9c) Cestovní ruch představuje pravděpodobně největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu	9b) Nedostatek nových ploch pro rozvoj sportu
	9d) Mikroregion by měl využít možnosti rozšířit sportovní aktivity	9c) Zařízení pro širokou škálu sportovních aktivit a většina areálů jsou stabilizovány

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

Pro oblast rekreace bylo nalezeno poměrně dost slabých stránek. Jde o nedostatečné využívání služeb a turistické infrastruktury (informovanost) pro cestovní ruch, chybějící komplexní propagace jednotných propagačních materiálů, nepříliš dominantní sport, neexistence areálu soustředěných pohybových aktivit a zařízení typu wellness, omezené množství naučných stezek, sezónnost cestovního ruchu (letní). Naopak mezi silné stránky patří cenná architektura, řada památek, kostelů, kaplí, zámečků, tvrzí, tradiční architektury a Slavonice jako důležitá obec pro cestovní ruch, bohatá historie obcí, kvalitní životní prostředí a malebnost krajiny Dačicka zvyšující zájem o rekreační bydlení, rekreační a sportovní aktivity a dobré podmínky pro zájmové činnosti díky pestré škále přírodních společenství, např. myslivost, rybářství, ochrana přírody. Příležitostí jsou značné rezervy pro rekreační využití přírodního potenciálu města a jeho atraktivního okolí a využití možnosti rozšířit sportovní aktivity. Největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu se skrývá pravděpodobně v cestovním ruchu. Nutno vzít v potaz

ještě ohrožení, kterými mohou být neexistence vysoké koncentrace turistických stezek, nedostatek nových ploch pro rozvoj sportu, stabilizovaná sportovní zařízení a areály.

10. Hospodářské podmínky

Tabulka 16: Matice SWOT analýzy pro hospodářské podmínky

Obsah faktorů	Typy faktorů	
	Příznivé	Nepříznivé
Vnitřní	Silné stránky	Slabé stránky
	10a) Nejvíce podnikatelských subjektů podniká ve službách	10g) Mikroregion podle eko. ukazatelů patří do hospodářsky slabých regionů
	10b) Podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně ve městě	10i) Image příhraničního regionu v jižní části republiky, nedostatek kvalifikované pracovní síly v některých oborech
	10c) Existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívá k jejich trvalému rozvoji a prosperitě	10j) Problémy pro podnikatele spočívají především ve špatném dopravním přístupu a v nízké diverzifikaci podniků
	10d) Největší navržená plocha k příležitosti k podnikání je v Dačicích	10k) Vážné komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost
	10e) Některé obce mikroregionu Dačicka se aktivně podílejí i v jiných svazcích či sdruženích, nadregionální a přeshraniční spolupráci	10l) Význam cestovního ruchu pro městskou ekonomiku zatím nedoceněn
		10n) Převážná většina podnikatelů není zapojena do žádné organizované formy spolupráce s jinými podnikateli
		10f) Podnikatelské prostředí se jeví jako průměrné
		10m) Omezené služby v malých obcích
Vnější	Příležitosti	Hrozby
	10a) Podpora místních produktů a tradičních výrob	10a) Podnikatelské aktivity jsou ve srovnání s ORP Jihočeského kraje nejnižší
	10b) Podpořit rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem	10b) Malá aktivita podnikatelů pro získání dotací
	10c) Podpořit přípravu a rozvoj ploch vyčleněných pro podnikání	
	10f) Vytváří se podmínky pro přechod z města průmyslu na město služeb	
	10g) Využit potenciálu vysokého počtu turistických atraktivit k rozvoji podnikání v cestovním ruchu	
	10h) Zesílení tlaku na samosprávu a státní správu pro získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů MMR, Jihoč. kraje a zdrojů EU pro realizace rozvojových záměrů obcí	

Zdroj: Vlastní zpracování podle Horákové (2003)

I u hospodářských podmínek se nachází značné množství slabých stránek. Mikroregion patří k hospodářsky slabým regionům s průměrným podnikatelským prostředím, je zde špatný image příhraničního regionu v jižní části republiky a nedostatek kvalifikované pracovní síly v

některých oborech, špatný dopravní přístup a nízká diverzifikace podniků vytváří problémy pro podnikatele, vážne komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost, význam cestovního ruchu pro městskou ekonomiku zatím nedoceněn, převážná většina podnikatelů není zapojena do žádné organizované formy spolupráce s jinými podnikateli, v malých obcích jsou omezené služby. Ohroženími v mikroregionu mohou být nejnižší podnikatelské aktivity v rámci Jihočeského kraje a malá aktivita podnikatelů pro získání dotací. Naopak existují i početné silné stránky mikroregionu, do nichž patří nejvyšší počet podnikatelských subjektů zabývajících se službami, podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně ve městě, existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívající k jejich trvalému rozvoji a prosperitě, největší navržená plocha k příležitosti k podnikání v Dačicích, aktivní podílení některých obcí i v jiných svazcích či sdruženích, nadregionální a přeshraniční spolupráce. Nakonec je dobré charakterizovat ještě příležitosti, kterých také není málo. Patří sem podpora místních produktů, tradičních výrob, rozvoje služeb spojených s cestovním ruchem a podpora přípravy a rozvoje ploch vyčleněných pro podnikání. Dále se vytváří podmínky pro přechod z města průmyslu na město služeb. Bylo by dobré využít potenciálu vysokého počtu turistických aktivit k rozvoji podnikání v cestovním ruchu a zesílení tlaku na samosprávu a státní správu pro získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů MMR, Jihočeského kraje a zdrojů EU pro realizace rozvojových záměrů obcí.

6 Vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb v mikroregionu Dačicko

K vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb v mikroregionu Dačicko posloužily údaje získané z řízených rozhovorů se starosty obcí, z dotazníků pro podnikatele, z nabídky a poptávky služeb, ze situační analýzy a ze SWOT analýzy. Tyto předpoklady jsou vymezeny v oblasti úlohy mikroregionu, kooperace, cestovního ruchu a jeho využití a v oblasti demografických vlivů.

6.1.1 Úloha mikroregionu

Podle rozhovorů se starosty obcí spočívá úloha mikroregionu převážně v tom, že mikroregion jako svazek obcí má lepší přístup k dotacím z Evropské unie než jednotlivé obce. Tyto dotace slouží pro společné projekty, například slouží k rekonstrukci chodníků, hřišť, dotace pro získání mobiliáře, služby v oblasti školení jsou při hromadné žádosti levnější. Dalším přínosem zapojení obce do mikroregionu může být lepší přístup k informacím, zapojení samospráv, možnost společného řešení problémů, hájení zájmů, společnými silami se snaží o rozvoj a řešení úkolů v oblastech školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury a cestovního ruchu, sportu, ochrany životního prostředí, podpory podnikání apod. Posílení spolupráce obcí v mikroregionu může být přínosné i z hlediska získání financí pro rozvoj celého mikroregionu, pro rozvoj v turistice, pro kapacity pro nová místa, rychlejší rozvoj aktivit a zvýšení povědomí o obci.

6.1.2 Kooperace

V mikroregionu je zaznamenána nízká podnikatelská aktivita, která může být zapříčiněna vedle špatného dopravního přístupu podnikatelů a nízké diverzifikaci podniků také omezenou komunikací obcí s podnikateli, informovaností a spoluprací. Další působící faktor lze charakterizovat jako převážnou neexistenci organizovaných forem spolupráce mezi podniky. Spousta dotázaných podnikatelů ani nevěděla, že nějaké formy spolupráce existují. Jako důvod, proč se dotázaní podnikatelé žádné organizované formy spolupráce neúčastní, lze uvést, že polovina respondentů vidí nulové přínosy pro svůj podnik a necelá druhá polovina na danou otázku neodpověděla. Z takových odpovědí vyvozují domněnku, že dotázaní podnikatelé jsou nedostatečně informovaní o možnostech organizovaných forem spolupráce mezi podniky. V mikroregionu podnikají převážně podnikatelé s místním vlastnictvím podniku. Podle provedené SWOT analýzy existuje příležitost podpořit rozvoj organizovaných forem spolupráce mezi podnikateli (faktor 10d v matici výkonnosti a závažnosti). Tato příležitost se jeví jako

vysoce přitažlivá pro mikroregion Dačicko, ale na druhé straně se předpokládá, že pravděpodobnost úspěchu bude nízká. Přesto bych navrhovala, aby mikroregion značně posílil informovanost o různých formách kooperace všem podnikům. Podniky pro cestovní ruch by mohly využít například kulturní destinace, kooperace a marketingové aliance v destinacích. Další formou spolupráce může být klastr. Kooperace je cesta, jak zvýšit konkurenceschopnost, růst malých a středních podniků a představuje nástroj rozvoje regionů.

6.1.3 Cestovní ruch a jeho využití

Pro cestovní ruch existuje značný potenciál, který doposud nebyl zcela využit. Mikroregion Dačicko je umístěn v „zapadlém koutu“ Jihočeského kraje v příhraničí s Rakouskem. Tato skutečnost představuje z jedné strany nevýhodu v podobě velké vzdálenosti od hlavních center, nekvalitních silnic a z druhé strany v sobě skrývá příležitost rozšířit podnikatelské aktivity a přilákat turisty nejen z Rakouska, z Jihočeského kraje, ale i z ostatních krajů ČR, díky potenciálu kulturních památek, přírodních zajímavostí a krás. Na základě toho, že mikroregion prokazuje zdravé ovzduší, žádné nebezpečné skládky a leží v přírodním parku Česká Kanada, existují zde možnosti pro využití služeb v cestovním ruchu, pro využití volného času a služeb v oblasti sportu. Přímě v Dačicích chybí například zimní stadion, ale nachází se zde navrhované plochy pro sportovní aktivity a bylo by vhodné využít jich.

V mikroregionu jsou také vhodné podmínky pro **zemědělství**. Mezi problémy dnešní doby patří nedostačující dotační politika vůči zemědělcům a snižování počtu pracovních míst v rámci snižování počtu zemědělských subjektů. Alternativou, která by podporovala zemědělství, by mohla být kupříkladu zemědělská výroba spojená s agroturistikou, kde by zemědělci dosáhli příjmů z cestovního ruchu a nadále by se zemědělstvím zabývali. Jako příležitost pro cestovní ruch se jeví potenciál lesních ploch pro využití k relaxaci a houbaření.

Bydlení představuje další oblast, kde existuje potenciál pro nové služby cestovního ruchu. Jedná se o využití rekreačního bydlení turistů ve venkovských oblastech.

Prozatím je **cestovní ruch** pouze sezónní záležitostí. Příroda, památky a kvalitní životní prostředí dávají vhodné podmínky pro rozvoj cykloturistiky. Doporučovala bych vytvořit i taková zařízení, která by podporovala zimní turistiku. Mezi zimní aktivity na Dačicku patří běžkování. Také zde chybí jednotná propagace aktivit dané oblasti a zařízení sportovních aktivit typu wellness. V současnosti je ale také problémem nepříliš dominantní sport v mikroregionu Dačicko. Další problém, který je třeba překlénout, je problém udržení turistů v této oblasti

například tím, že by mikroregion respektive podnikatelé dokázali nabídnout návštěvníkům pestré škálu aktivit a služeb pro strávení celé jejich dovolené na tomto území. Bylo by dobré vytvářet další naučné a turistické stezky, které se nyní nachází pouze jen v omezených místech. Značným problémem, se kterým podnikatelé zápasí, jsou finance. Převážně malé obce mikroregionu nemají téměř důvod věnovat se rozvíjení cestovního ruchu.

6.1.4 Demografické vlivy

Demografické vlivy souvisí s hospodářskými podmínkami. **Hospodářské podmínky** ovlivňují celkovou situaci v mikroregionu Dačicko, a proto bych nejprve vytyčila tyto podmínky.

Mikroregion patří k hospodářsky slabým regionům s průměrným podnikatelským prostředím a s image příhraničního regionu. Problémy pro podnikatele jsou představovány špatným dopravním přístupem, nízkou diverzifikací podniků, vážné komunikace obcí s podnikateli a jejich spolupráce a vzájemná informovanost. Mikroregion dosahuje nejnižší podnikatelské aktivity v porovnání s Jihočeským krajem. Ohrožením pro danou oblast je malá aktivita podnikatelů pro získání dotací. Naopak existují i početné silné stránky mikroregionu, do nichž patří nejvyšší počet podnikatelských subjektů zabývajících se službami, podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně ve městě, existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívající k jejich trvalému rozvoji a prosperitě, největší navržená plocha k příležitosti k podnikání v Dačicích, aktivní podílení některých obcí i v jiných svazcích či sdruženích, nadregionální a přeshraniční spolupráce. Příležitosti lze hledat v podpoře místních produktů, tradičních výrob, rozvoje služeb spojených s cestovním ruchem a podpoře přípravy a rozvoje ploch vyčleněných pro podnikání. Bylo by dobré využít potenciálu vysokého počtu turistických atraktivit k rozvoji podnikání v cestovním ruchu a zesílení tlaku na samosprávu a státní správu pro získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů MMR, Jihočeského kraje a zdrojů EU pro realizace rozvojových záměrů obcí.

Další část představuje vymezení **demografických vlivů**. Protože je v mikroregionu vysoká míra nezaměstnanosti a je zde dosahováno podprůměrných mezd, mohou si zdejší obyvatelé pořídit jen omezené množství produktů. Příhraniční oblasti mikroregionu dosahují dokonce přes 20 % míry nezaměstnanosti. Na Dačicku žije méně lidí a problémy pro podnikatele představují konkurenti velkých obchodů, nedostatečná podpora malých podnikatelů a jejich přístup k penězům. Z tohoto důvodu se v malých obcích nevyskytuje ani příliš podnikatelů. Podle názoru některých starostů by se poskytovatelé dalších nových služeb v menších obcích

neuživili. Zřízení dalších komerčních služeb zejména do menších obcí mikroregionu by provázal pravděpodobně neúspěch. Z tohoto důvodu je prioritnější zaměřit se nejprve na snížení nezaměstnanosti a zvýšení mezd obyvatel a následně po vyřešení tohoto problému bych doporučovala orientovat se na rozvoj komerčních služeb pro obyvatele mikroregionu.

Navrhovala bych přilákat do mikroregionu podnikatele, kteří by dokázali nabídnout místním občanům dostatečný počet pracovních míst a dobré finanční ohodnocení. Možným řešením může být založení většího podniku, který by mohl být zaměřen na průmyslovou výrobu a využil by areál z objektů tzv. brownfield. Ovšem muselo by zde být zohledněno ekologické hledisko průmyslové výroby. Prostřednictvím nabídky pracovních míst se stimuluje poptávka po práci. Zaměstnaní lidé budou mít finanční prostředky, za které budou moci nakupovat služby. Čím více finančních prostředků budou mít k dispozici, tím více nebo tím kvalitnější služby budou poptávat. Pokud by došlo ke snížení nezaměstnanosti a ke zvýšení poptávky po pracovní a po odborné pracovní síle, mohl by se zbrzdít současný trend snižování počtu obyvatel v důsledku migrace za lepšími pracovními příležitostmi. Podle provedené SWOT analýzy existuje přitažlivá příležitost pro mikroregion, a sice přilákání investorů, kteří by zřídili větší průmyslové podniky na Dačicku (faktor 3b v matici příležitostí). Velkým problémem ale zřejmě bude nízká pravděpodobnost úspěchu, protože mikroregion Dačicko představuje prozatím neatraktivní oblast pro investory.

Vybaveností **technické infrastruktury** jsou obce mikroregionu převážně pokryty. U některých menších obcí existuje ale nedostatek pokrytí a je třeba pokrýt všechny obce, aby byla zajištěna základní vybavenost mikroregionu. Teprve potom se mohou rozvíjet ostatní služby. Nedostatečné pokrytí technickou infrastrukturou se projevuje v oblasti veřejné dopravy, v kvalitě silničních komunikací, ve vybavenosti plynofikací, čištění odpadních vod a odkanalizování, internet v domácnostech, dosah signálu mobilních telefonních služeb v některých oblastech mikroregionu. Existují velké příležitosti v oblasti železniční dopravy, respektive propojení železniční dopravy do Dolního Rakouska, čímž by se trať mohla stát tepnou osobní i nákladní dopravy, která by mohla posílit zaměstnanost a podnikání v mikroregionu.

V oblasti **školsství** jsou středoškolská a specializovaná zařízení nedostatečná, protože mnoho žáků musí za těmito službami dojíždět do jiných regionů. Také ukazatele mikroregionu Dačicka v rámci Jihočeského kraje, jakož i index vzdělání, jsou podprůměrné.

Ve **zdravotní sfěře** je velkým přínosem znovuotevření dačické nemocnice, která ale v současnosti poskytuje pouze omezené služby nemocným. Je tedy třeba rozšířit nabídku služeb. Obyvatelé žijící v menších obcích musí za zdravotními službami dojíždět. Nabídku sociálních zařízení pro seniory, pro zdravotně postižené spoluobčany a pro osoby ohrožené závislostí nebo závislé shledávám jako dostačující. Nutno ještě zdůraznit, že nepříznivý trend ubývajícího počtu dětí a obyvatel v mikroregionu je nutné při rozhodování o kapacitách navrhovaných služeb zvážit.

V oblasti **bydlení** se objevuje problém s nedostatkem bezbariérových bytů pro tělesně postižené. Na druhé straně se ale nachází přímo v Dačicích dostatek rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů a současně v tomto vyhraněném areálu existují navržené plochy pro sportovní aktivity.

7 Závěr

Na závěr diplomové práce je uvedeno stručné vymezení předpokladů rozvoje komerčních služeb v mikroregionu Dačicko. Skutečnost, že jsou potřeba nové služby, podporují fakta, podle kterých mikroregion dosahuje nejnižší podnikatelské aktivity ve srovnání k celému Jihočeskému kraji, a podle ekonomických ukazatelů patří Dačicko do hospodářsky slabých regionů.

Nové služby by bylo potřeba zaměřit na oblast cestovního ruchu, který je prozatím v této oblasti nedoceněn a ve kterém existuje značný potenciál doposud zcela nevyužitý. Mikroregion Dačicko je umístěn v „zapadlém koutu“ Jihočeského kraje v příhraničí s Rakouskem. Tato skutečnost představuje z jedné strany nevýhodu v podobě velké vzdálenosti od hlavních center, nekvalitních silnic a z druhé strany v sobě skrývá příležitost rozšířit podnikatelské aktivity a přilákat turisty nejen z Rakouska, z Jihočeského kraje, ale i z ostatních krajů ČR, díky potenciálu kulturních památek, přírodních zajímavostí a krás. Zdravé ovzduší, žádné nebezpečné skládky, umístění oblasti v přírodním parku Česká Kanada, to vše podporuje volbu pro využití služeb v cestovním ruchu, pro využití volného času a služeb v oblasti sportu. Současně by měly být snahy v cestovním ruchu doprovázeny návrhy, jak přilákat turisty v mikroregionu zdržet, aby byli spokojeni a utratili zde maximum finančních prostředků.

Z průzkumu situace v mikroregionu bylo zjištěno, že daná oblast uspokojuje nabízenými službami základní potřeby obyvatel. Pro rozvoj komerčních služeb a pro rozvoj celého mikroregionu je ale nejprve nutné zajistit určitý standart životní úrovně tamějších obyvatel. Aby mohli obyvatelé mikroregionu nakupovat nové rozmanitější a kvalitnější služby, musí dosahovat jisté finanční úrovně. Znamená to, že obyvatelé musejí mít dostatek pracovních příležitostí a odpovídající mzdové ohodnocení. Tento požadavek není splněn. Mikroregion dosahuje vysoké míry nezaměstnanosti a podprůměrných mezd. V příhraničních dosahuje míra nezaměstnanosti až přes 20 %. Možným řešením je přilákat investory, kteří by zřídili větší podniky a uspokojili tak poptávku po práci.

Z dotazníkového šetření bylo prokázáno, že v mikroregionu téměř neexistují organizované formy spolupráce mezi podnikateli. Domnívám se, že místní podnikatelé nemají žádné povědomí o možnostech organizovaných forem spolupráce, a tudíž by bylo vhodné šířit informace a nabízet bezplatné školení všem podnikatelům o různých možnostech spolupráce.

Kooperace je cesta, jak zvýšit konkurenceschopnost, růst malých a středních podniků a představuje nástroj rozvoje regionů.

Mikroregion Dačicko jako svazek obcí má větší šanci na úspěch při žádání o dotace z Evropské unie než jednotlivé obce. Takto získané dotace se využívají pro rozvoj dané oblasti. To ale samo o sobě nestačí. Je důležité podpořit místní podnikatele, výrobu místních produktů, tradičních výrob, rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem, přípravy a rozvoj ploch vyčleněných pro podnikání, přilákat nové podnikatele a oživit zdejší ekonomiku. V současné době je důležité vytvářet a udržovat regionální, nadregionální a přeshraniční spolupráci obcí. Pro realizaci rozvojových záměrů obcí je nezbytné zesílit tlak na samosprávu a státní správu za účelem získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů Ministerstva pro místní rozvoj, Jihočeského kraje a zdrojů EU.

8 Summary

A diploma work was draw up on the theme The Assumptions of Commercial Services Development in A Chosen Area – Microregion Dačice. Goal of the diploma work has been to describe choice bunch of municipalities with a view to given to region commercial services microregion Dačice, to carry out situation analysis and further delimitate assumptions to given to areas of commercial services development. Work is implicated in solution to research program ZF JU MSM 600766 5806. Partial goal has been to acknowledge or to uproot 5 hypotheses.

It was made controlled talks with chief of magistrate municipalities, checklists for entrepreneurs, a supply and demand of services, a situation analysis and a SWOT analysis. The situation analysis enabled to find strengths, weaknesses, opportunities and threats in microregion for the SWOT analysis. The SWOT analysis has been to foreshadow possible to findings for assumptions commercial services development.

According to economic values Dačicko belongs to the economic weak regions. Mikroregion has bigger chance obtain grant from EU for the development of microregion than individual municipalities. Tool for the development of regions can be cooperation of companies. According to checklists research in microregion majority of entrepreneurs isn't engaged to any form of organized cooperation.

To travel movement there has been considerable potential that the till now wasn't quite used. Nature, sights and high - quality environment arrange fit conditions for expansion of service, of travel movement and in a sport (biking` travel). For the present travel movement is only a seasonal business. Problems, with which businessmen are fighting, are finance and small municipalities in microregion haven`t almost reason follow evolution travel movement.

Because is in microregion high rate of unemployment and is here reach substandard wages, they may local inhabitants come off only stint quantity of products. For this reason is crash fixate first on decrease unemployment and increasing of wages and as far as then orient on commercial services development for inhabitants microregion.

Key words

Microregion, Services, Situation analyse, SWOT analyse, Services development

9 Použitá literatura

- 1) *Agenda 21*. [on-line]. [05.12.2008]. Dostupný z WWW: <[http://www.env.cz/osv/edice.nsf/B56F757C1507C286C12570500034BA62/\\$file/42.htm](http://www.env.cz/osv/edice.nsf/B56F757C1507C286C12570500034BA62/$file/42.htm)>
- 2) BEDNÁŘ, F., *Management a marketing služeb*. 1. vyd. Brno: Janáčkova akademie múzických umění v Brně, 2002. 46 s. ISBN 80-85429-70-5.
- 3) *Business center.cz: Novela živnostenského zákona č. 130/2008 Sb.* [on-line]. [03.01.2009]. Dostupný z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/>>
- 4) *BusinessInfo*. [on-line]. [06.02.2009]. Dostupný z WWW:
 - a) <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/rozvoj-regionu/strategie-regionalniho-rozvoje-cr-07-13/1001179/46051/>>
 - b) <<http://www.businessinfo.cz/cz/nace/>>
- 5) *Časopis BIOM*. [on-line]. [08.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://stary.biom.cz/sborniky/sb98petr/dvorak.html>>
- 6) *Časopis Moderní obchod* [on-line]. [17.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.mobchod.cz/index.php?itemid=480>>
- 7) *Časopis TRUCK & BUSINESS*. [on-line]. [17.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.truck-business.cz/clanek.php?id=29>>
- 8) ČEPELKA, O. A KOL., *Místní partnerství a rozvoj venkova (příprava na iniciativu LEADER)*. 1. vyd. Liberec: Obč. sdružení Omega, 2004. 88 s. ISBN 80-902376-5-7.
- 9) *Česká informační agentura životního prostředí*. [on-line]. [05.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.ma21.cz/>>
- 10) *Český statistický úřad*. [on-line]. [19.04.2009]. Dostupný z WWW: <[http://noteswww2.czso.cz/xr/edicniplan.nsf/t/BE003AD00E/\\$File/31400309304.pdf](http://noteswww2.czso.cz/xr/edicniplan.nsf/t/BE003AD00E/$File/31400309304.pdf)>
- 11) *Český statistický úřad: NACE REV 2. Metodická příručka*. [on-line]. [21.08.2009]. Dostupný z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_\(cz_nace\)](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_ekonomickych_cinnosti_(cz_nace))>
- 12) *Český statistický úřad*. [on-line]. [19.04.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/2008edicniplan.nsf/kapitola/4030-08-1998_az_2007-02000>
- 13) *Český statistický úřad*. [on-line]. [19.04.2009]. Dostupný z WWW: <http://www2.czso.cz/xr/redakce.nsf/i/vybrane_ukazatele_podle_okresu_spravnich_obvodu_obci_s_rozsirenou_pusobnosti_a_spravnich_obvodu_obci_s_poverenymi_obecnimi_urady>
- 14) *Český statistický úřad: Změny ve struktuře jednotlivých sekcí a oddílů ve srovnání dle OKEČ a CZ-NACE*. [on-line]. [21.08.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/zmeny_ve_strukture_jednotlivych_sekci_a_oddilu_ve_srovnani_dle_okec_a_cz_nace>
- 15) *Demografie*. [on-line]. [08.06.2009]. Dostupný z WWW: <<http://demografie.info/>>
- 16) *Fondy Evropské unie*. [on-line]. [06.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika>>
- 17) FORET, M., FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. 1. vyd. Praha: Grada, 2001. 180 s. ISBN 80-247-0207-X.
- 18) HESKETT, J. L., SASSER, W. E., HART, Ch. W. L., Jr. *Služby – cesta k úspěchu*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1993. 273 s. ISBN 80-85605-36-8.

- 19) HESKOVÁ, M. A KOL., *Kooperace II: Forma rozvoje regionálního trhu*. 1.vyd. Praha: Profess Consulting, 2006. 91 s. ISBN 978-80-7259-054-4.
- 20) HOMBURG, CH., KROHMER, H., *Marketingmanagement: Strategie-Instrumente-Umsetzung-Unternehmensführung*. 2. vyd. Wiesbaden: Gabler, 2006. 1374 s. ISBN 978-3-8349-0289-4.
- 21) HORÁKOVÁ, H., *Strategický marketing*. 2. vyd. Praha: Grada Publishing, 2003, 209 s. ISBN 80-247-0447-1.
- 22) HORNER, S., SWARBROOKE, J., *Cestovní ruch, ubytování a stravování, využití volného času*. 1788. publikace. Praha: Grada Publishing, 2003. 488 s. ISBN 80-247-0202-9.
- 23) HRABALOVÁ, S. A KOL., *THE CASE STUDY – Případová studie k problémům regionálního rozvoje ČR*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001. 123 s. ISBN 80-210-2572-7.
- 24) HUDEČKOVÁ, H., LOŠTÁK, M., ŠEVČÍKOVÁ, A., *Regionalistika, regionální rozvoj a rozvoj venkova*. 1. vyd. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2007. 193 s. ISBN 978-80-213-1413-9.
- 25) JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing měst a obcí*. 1. vyd. Praha: Grada, 1999. 184 s. ISBN 80-7169-750-8.
- 26) JANEČKOVÁ, L., VAŠTÍKOVÁ, M. *Marketing služeb*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 180 s. ISBN 80-7169-995-0.
- 27) *Jihočeský kraj*. [on-line]. [12.07.2009]. Dostupný z WWW:
 a)<<http://www.jihocesky-kraj.cz/obce.asp?obec=433&historie=1>>
 b)<[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=134&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=134&par[lang]=CS)>
 c)<[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=390&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=390&par[lang]=CS)>
 d)<[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=1467&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1467&par[lang]=CS)>
 e)<<http://www.kraj-jihocesky.cz/shelf/file.php?view=1&id=24204>>
 f)<<http://www.kraj-jihocesky.cz/shelf/file.php?view=1&id=24128>>
 g)< [http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=343&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=343&par[lang]=CS)>
 h)<http://jindrichohradecky.denik.cz/zpravy_region/aktualne-nezamestnanych-opet-pribylo20090408.html>
- 28) KOLEKTIV. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 3. vyd. Praha: IFEC, 2001. 264 s. ISBN 80-86412-08-3.
- 29) *Komunitní plán rozvoje sociálních služeb města Dačice*. [on-line]. [12.07.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.dacice.cz/download/komunitni_plan.pdf>
- 30) *Koncepce ochrany přírody a krajiny Jihočeského kraje*. [on-line]. [15.07.2009]. Dostupný z WWW: <www.krajjihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=38702...0>
- 31) *Koncepce protipovodňových opatření*. [on-line]. [20.07.2009]. Dostupný z WWW: <www.kraj-jihocesky.cz/file.php?par%5Bid_r%5D=29644>
- 32) KOTLER, P., ARMSTRONG, G., *Marketing*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004, 855 s. ISBN 80-247-0513-3.
- 33) KOTLER, P. *Marketing management: analýza, plánování, využití, kontrola*. 10. rozšířené vyd. Praha: Grada, 2001. 719 s. ISBN 80-247-0016-6.
- 34) LABOUNKOVÁ, V., PŮČEK, M., ROHREREOVÁ, L. A KOL. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionu*. [on-line]. [24.02.2009].

Dostupný z WWW: <<http://www.uur.cz/images/uzemnirozvoj/regionalnipolitika/Mikroregiony/MetodikaSRDmikroregionu/Metodika.pdf>>

35) LEDNICKÝ, V. *Tvorba strategie územního celku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB-Technická univerzita Ostrava, 2003. 143 s. ISBN 80-248-0468-9.

36) LUKÁŠ, M. *Městský informační management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 320 s. ISBN 80-7169-554-8.

37) MAIER, K., ČTYROKÝ, J. *Ekonomika územního rozvoje*. 1. vyd. Praha: Grada, 2000. 144 s. ISBN 80-7169-644-7.

38) MCCARTHY, J. E., PERREAULT, W. D., Jr. *Základy marketingu*. 1. vyd. Praha: Victoria Publishing, 1995. 509 s. ISBN 80-85605-29-5.

39) *MF dnes*. [on-line]. Poslední aktualizace 23.10.2007. [23.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://dacicko.blog.cz/0710>>

40) *Mikroregion Dačicko*. [on-line]. [25.02.2009]. Dostupný z WWW:

a) <<http://www.m-dacicko.cz/>>

b) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu/kultura-cestovni-ruch-a-sport>>

c) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu/ekonomicke-prostredi>>

d) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu/zemedelstvi-lesnictvi-a-rybarstvi>>

e) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu/zivotni-prostredi>>

f) <http://www.m-dacicko.cz/download/pr_struktury.pdf>

g) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=preshranicni-spoluprace>>

h) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/profil-mikroregionu>>

i) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu/poloha-geologicke-pomery-a-klimaticke-podminky>>

j) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=o-mikroregionu>>

41) *Mikroregion Dačicko: Sídlní struktura*. [on-line]. [12.07.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.m-dacicko.cz/download/pr_sidelstrukt.pdf>

42) *Mikroregion Luznice - CPKP*. [on-line]. [03.12.2008]. Dostupný z WWW: <www.cpkp.cz/jc/luznice.html>

43) *Ministerstvo pro místní rozvoj*. [on-line]. [15.12.2008]. Dostupný z WWW: <www.mmr.cz>

44) *Ministerstvo vnitra ČR*. [on-line]. [16.07.2009]. Dostupný z WWW: <<http://web.mvcr.cz/adresa/rozsobce/dacic.html>>

45) *Nadační fond Nemocnice Dačice*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.i.slavonice-mesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200036&id=6854>

46) *Novinky.cz*. [on-line]. [21.07.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.novinky.cz/domaci/141232-deset-procent-cechu-je-zdravotne-postizenych.html>>

47) PALATKOVÁ, M., *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2006, 341 s. ISBN 80-247-1014-5.

48) PARMOVÁ, Dagmar. *Přednášky z předmětu ŘS*, 2004.

49) PARMOVÁ, D., WYTRZENS, H., K., *Demografické změny a jejich implikace na regionální rozvoj v česko-rakouském příhraničí*. 1. vyd. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2004. 92 s. ISBN 80-7040-687-9.

- 50) PAYNE, A. *Marketing služeb*. 1. vyd. Praha: Grada, 1996. 248 s. ISBN 80-7169-276-X.
- 51) PĚLUCHA, M. A KOL., *Rozvoj venkova v programovacím období 2007-2013 v kontextu reformy SZP EU*. 1. vyd. Praha: JDS tiskárna, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
- 52) PÍCHA, Kamil. *Přednášky z předmětu ŘOP*, 2006.
- 53) *Plán rozvoje vodovodů a kanalizací na území Jihočeského kraje*. [on-line]. [18.07.2009]. Dostupný z WWW: <[http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par\[id_v\]=1230&par\[lang\]=CS](http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1230&par[lang]=CS)>
- 54) *Přednášky, Reader zum Kurs Strategie und Marketing*. Johannes Kepler Universität Linz, 2006.
- 55) *Regionální informační servis*. [on-line]. [25.07.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.risy.cz/vyskakovaci/mikroregiony.php?id=727>>
- 56) *Rozpočty obcí*. [on-line]. [10.08.2009]. Dostupný z WWW:
a) <http://www.dacice.cz/page.php?mx=214_radnice/povinne-informace/informace-dle-zakona-c--1061999-sb-/rozpocet&ax=706_rozpocet-na-rok-2009>
b) <http://www.slavonice-mesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=15036&id=90682&p1=15274>
c) <<http://www.studena.cz/download/rozpocet-2009-schvaleny-23.3.2009-oprava.pdf>>
d) <http://www.ceskyrudolec.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=2310&id=15081>
e) <http://www.jilem.eu/dokumenty/rozpocet/2009_20-00-37.pdf>
f) <<http://www.obecbudec.cz/index.php?nid=3546&lid=CZ&oid=451635>>
g) <http://www.cizkrajov.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=1786&id=1073>
h) <www.hrisice-jersice.cz/?document=29>
i) <www.starehobzi.cz/file.php?nid=1250&oid=546932>
j) <<http://www.trebetice.cz/index.php/obecn-urad/rozpocet-obce>>
k) <http://www.obcecr.cz/volfirov/images/sablona14/1181860005_Rozpocet-2007.pdf>
- 57) *Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.shscms.cz/?akce=memberlist&type=1&page=11>>
- 58) *Sdružení Jihočeská Silva Nortica*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <www.silvanortica.com>
- 59) *Sdružení pro likvidaci komunálních odpadů Borek*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.risy.cz/vyskakovaci/mikroregiony.php?id=241&idkraj=3>>
- 60) *Slavonice*. [on-line]. [15.08.2009]. Dostupný z WWW:
a) <http://www.slavonice-mesto.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=15036&id_u=985&p1=15272>
b) <http://www.slavonicemesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?idorg=15036&id=90556&vol_stavzobrazeni=2>
- 61) *Stránky jednotlivých obcí*. [on-line]. [20.07.2009]. Dostupný z WWW:
a) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/banovice>>
b) <http://www.i.slavonice-mesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=200036&id=2547&p1=25044>
c) <www.budec.cz>
d) <www.budiskovice.cz>
e) <www.cizkrajov.cz>
f) <www.cerven-hradek.wl.cz/o_obci.html>
g) <www.ceskyrudolec.cz>
h) <<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/dobrohost>>

- i)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/hermanec>>
- j)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/horni-meziricko>>
- k)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?>>
- l)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/horni-slatina>>
- m)<www.hrisice-jersice.cz>
- n)<www.obecjilem.cz>
- o)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/kostelni-vydri>>
- p)<www.pec-obec.cz/>
- q)<sweb.cz/obec.pisecne/>
- r)<www.starehobzi.cz>
- ř)<www.studena.cz>
- s)<www.trebetice.cz>
- t)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/volfirov>>
- u)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=clenske-obce/zupanovice>>

62) *Strategie regionálního rozvoje České republiky na roky 2007–13*. [on-line]. [20.02.2009]. Dostupný z WWW: < <http://www.mmr.cz/strategie-regionálního-rozvoje-ceske-republiky-proleta-2007-2013>>

63) *Strategie rozvoje mikroregionu Dačicko*. [on-line]. [18.07.2009]. Dostupný z WWW:

- a)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu>>
- b)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/strategicka-cast/specifikace-opatreni/zmirneni-dopadu-okrajove-polohy-mikroregionu>>
- c)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/strategicka-cast/specifikace-opatreni/zlepsit-stav-ovzdusi-zajistit-ukladani-odpadu-a-ochranu-prirody/zlepsit-podminky-pro-rozvoj-maleho-a-stredniho-podnikani>>
- d)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/profil-mikroregionu/infrastruktura-a-doprava>>
- e)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/strategicka-cast/specifikace-opatreni/zlepsenim-stavu-technicke-infrastruktury-zajistit-dalsi-rozvoj-obci/zajistit-ochranu-proti-zivelnym-pohromam>>
- f)<<http://www.m-dacicko.cz/page.php?fp=strategie-rozvoje-mikroregionu/strategicka-cast/vize-mikroregionu-dacicko>>

64) *Svazek obcí „Železnice Kostelec – Slavonice“*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.telc-etc.cz/telc/?target=staticka&id=296&menu=485>>

65) *Svaz měst a obcí České republiky*. [on-line]. [16.08.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.smocr.cz/clenove/clenska-zakladna.aspx>>

66) TOMÁŠKOVÁ, E., PALATOVÁ, D., BLAŽEK, J., VÁGNER, I., WEBER, M., *Interakce ekonomie, managementu a práva při rozvoji regionů*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2006. 192 s. ISBN 80-210-4095-5.

67) *Územně analytické podklady Jihočeského kraje*. [on-line]. [05.07.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.kraj-jihocesky.cz/shelf/file.php?view=1&id=24204>>

68) *Územně analytické podklady správního obvodu ORP Dačice*. [on-line]. [16.07.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.dacice.cz/download/textova_cast.pdf>

69) *Územní plán města Dačice*. [on-line]. [22.07.2009]. Dostupný z WWW:

- a)<http://www.dacice.cz/download/up_zmena_5_6.pdf>
- b)<http://www.dacice.cz/download/up_zmena_7.pdf>

- 70) VARADZIN, F., A KOL., *Ekonomický rozvoj a růst*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2004. 329 s. ISBN 80-86419-61-4.
- 71) VAŠKO, M., *Cestovní ruch a regionální rozvoj*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2002. 96 s. ISBN 80-245-0445-6.
- 72) VAŠTÍKOVÁ, M., *Marketing služeb efektivně a moderně*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2008, 232 s. ISBN 978-80-247-2721-9.
- 73) VLK, J. A KOL. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. [on-line]. [17.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.kr-jihomoravsky.cz/PrintPreview.aspx?PubID=3850&TypeID=2>>
- 74) *Výhledu rozvoje města Dačic a místních částí pro roky 2005 – 2009*. [on-line]. [09.08.2009]. Dostupný z WWW: <http://www.m-dacicko.cz/download/pr_pril4.pdf>
- 75) *Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí*, § 6. [on-line]. [20.02.2009]. Dostupný z WWW: <<http://www.tzb-info.cz/t.py?t=15&i=385>>

Seznam obrázků, tabulek a grafů

Obrázek 1: Kruhová metoda územní analýzy

Obrázek 2: Matice výkonnost/závažnost

Obrázek 3: Matice příležitostí

Obrázek 4: Matice ohrožení

Tabulka 1: Nejčastější formy stravování

Tabulka 2: Využití kapacit respondenta

Tabulka 3: Přizpůsobení nabídky turistům

Tabulka 4: Zaměstnanci respondenta

Tabulka 5: Rozdělení obyvatel mikroregionu podle věkových skupin

Tabulka 6: Stručná charakteristika obcí

Tabulka 7: Matice SWOT analýzy pro přírodní a socio-ekonomické prostředí

Tabulka 8: Matice SWOT analýzy pro hydrologické podmínky

Tabulka 9: Matice SWOT analýzy pro demografii a zaměstnanost

Tabulka 10: Matice SWOT analýzy pro ochranu přírody a krajiny

Tabulka 11: Matice SWOT analýzy pro zemědělství a průmysl

Tabulka 12: Matice SWOT analýzy pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu

Tabulka 13: Matice SWOT analýzy pro sociální podmínky

Tabulka 14: Matice SWOT analýzy pro bydlení

Tabulka 15: Matice SWOT analýzy pro rekreaci

Tabulka 16: Matice SWOT analýzy pro hospodářské podmínky

Graf 1: Jaké služby svým zákazníkům poskytujete?

Graf 2: Srovnání cenové úrovně respondenta s konkurencí

Graf 3: Průměrný podíl turistů mezi zákazníky (v %)

Graf 4: Co láká turisty do dané oblasti?

Graf 5: Důvody, proč se respondenti neúčastní spolupráce

Graf 6: Přínosy spolupráce pro respondenty

Graf 7: Místo, kde respondenti podnikají

Graf 8: Pracují v podniku i členové rodiny?

Graf 9: Spokojenost respondentů se ziskovostí podniku

Graf 10: Tržby respondentů za loňský hospodářský rok

Graf 11: Umístění provozovny respondentů

Seznam příloh

Příloha 1: Seznam CZ-NACE Klasifikace ekonomických činností

Příloha 2: Mapa mikroregionu

Příloha 3: Počet podnikatelských subjektů v obcích podnikajících v průmyslu a stavebnictví

Příloha 4: Počet podnikatelských subjektů v průmyslu a stavebnictví

Příloha 5: Vývoj míry nezaměstnanosti podle mikroregionů

Příloha 6: Průměrná nominální mzda v roce 2008 podle krajů (na fyzické osoby)

Příloha 7: Míra nezaměstnanosti a podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. 2005

Příloha 8: Nezaměstnanost podle obcí s rozšířenou působností pro rok 2006

Příloha 9: Míra nezaměstnanosti podle správních obvodů ORP JK

Příloha 10: Vybrané ukazatele ORP Dačice za rok 2008

Příloha 11: Charakteristika obcí a podnikatelská sféra – ORP Dačice (10. 6. 2009)

Příloha 12: Dopravní obslužnost mikroregionu Dačicko

Příloha 13: Obecně-geografická mapa

Příloha 14: Nejpalčivější sociální problém Dačicka podle dotazníkového šetření

Příloha 15: Věkové složení obyvatel mikroregionu podle pohlaví a pětiletých věkových skupin

Příloha 16: Počet živě narozených v Jihočeském kraji v letech 1990-2007

Příloha 17: Vzdělanost za SO ORP Dačice ve srovnání s ČR a krajem (%)

Příloha 18: Význam jednotlivých ORP z hlediska letního cestovního ruchu

Příloha 19: Návrh rozpočtu mikroregionu Dačicko na rok 2009

Příloha 20: Výhled rozvoje města Dačic a místních částí pro roky 2005 - 2009

Příloha 21: Faktory SWOT analýzy (silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení)

Příloha 22: Hodnocení vnitřních faktorů (silné a slabé stránky) mikroreg. Dačicko dle jejich závažnosti a výkonnosti

Příloha 23: Hodnocení příležitostí mikroregionu Dačicko dle pravděpodobnosti úspěchu a přitažlivosti

Příloha 24: Hodnocení ohrožení mikroregionu Dačicko dle pravděpodobnosti výskytu a závažnosti

Příloha 25: Dotazník podnikatelským subjektům poskytující komerční služby

10 Přílohy

Příloha 1: Seznam CZ-NACE Klasifikace ekonomických činností

- 01 Rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti
- 02 Lesnictví a těžba dřeva
- 03 Rybolov a akvakultura
- 05 Těžba a úprava černého a hnědého uhlí
- 06 Těžba ropy a zemního plynu
- 07 Těžba a úprava rud
- 08 Ostatní těžba a dobývání
- 09 Podpůrné činnosti při těžbě
- 10 Výroba potravinářských výrobků
- 11 Výroba nápojů
- 12 Výroba tabákových výrobků
- 13 Výroba textilií
- 14 Výroba oděvů
- 15 Výroba usní a souvisejících výrobků
- 16 Zpracování dřeva, výroba dřevěných, korkových, proutěných a slaměných výrobků, kromě nábytku
- 17 Výroba papíru a výrobků z papíru
- 18 Tisk a rozmnožování nahraných nosičů
- 19 Výroba koksu a rafinovaných ropných produktů
- 20 Výroba chemických látek a chemických přípravků
- 21 Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků
- 22 Výroba pryžových a plastových výrobků
- 23 Výroba ostatních nekovových minerálních výrobků
- 24 Výroba základních kovů, hutní zpracování kovů; slévárnictví
- 25 Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení
- 26 Výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení
- 27 Výroba elektrických zařízení
- 28 Výroba strojů a zařízení j. n.
- 29 Výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů
- 30 Výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení
- 31 Výroba nábytku
- 32 Ostatní zpracovatelský průmysl
- 33 Opravy a instalace strojů a zařízení
- 35 Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu
- 36 Shromažďování, úprava a rozvod vody
- 37 Činnosti související s odpadními vodami
- 38 Shromažďování, sběr a odstraňování odpadů, úprava odpadů k dalšímu využití
- 39 Sanace a jiné činnosti související s odpady
- 41 Výstavba budov
- 42 Inženýrské stavitelství
- 43 Specializované stavební činnosti
- 45 Velkoobchod, maloobchod a opravy motorových vozidel
- 46 Velkoobchod, kromě motorových vozidel
- 47 Maloobchod, kromě motorových vozidel
- 49 Pozemní a potrubní doprava
- 50 Vodní doprava

- 51 Letecká doprava
- 52 Skladování a vedlejší činnosti v dopravě
- 53 Poštovní a kurýrní činnosti
- 55 Ubytování
- 56 Stravování a pohostinství
- 58 Vydavatelské činnosti
- 59 Činnosti v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti
- 60 Tvorba programů a vysílání
- 61 Telekomunikační činnosti
- 62 Činnosti v oblasti informačních technologií
- 63 Informační činnosti
- 64 Finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování
- 65 Pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného sociálního zabezpečení
- 66 Ostatní finanční činnosti
- 68 Činnosti v oblasti nemovitostí
- 69 Právní a účetnické činnosti
- 70 Činnosti vedení podniků; poradenství v oblasti řízení
- 71 Architektonické a inženýrské činnosti; technické zkoušky a analýzy
- 72 Výzkum a vývoj
- 73 Reklama a průzkum trhu
- 74 Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti
- 75 Veterinární činnosti
- 77 Činnosti v oblasti pronájmu a operativního leasingu
- 78 Činnosti související se zaměstnáním
- 79 Činnosti cestovních agentur, kancelářů a jiné rezervační a související činnosti
- 80 Bezpečnostní a pátrací činnosti
- 81 Činnosti související se stavbami a úpravou krajiny
- 82 Administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání
- 84 Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
- 85 Vzdělávání
- 86 Zdravotní péče
- 87 Pobytové služby sociální péče
- 88 Ambulantní nebo terénní sociální služby
- 90 Tvůrčí, umělecké a zábavní činnosti
- 91 Činnosti knihoven, archivů, muzeí a jiných kulturních zařízení
- 92 Činnosti heren, kasin a sázkových kancelářů
- 93 Sportovní, zábavní a rekreační činnosti
- 94 Činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů
- 95 Opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost
- 96 Poskytování ostatních osobních služeb
- 97 Činnosti domácností jako zaměstnavatelů domácího personálu
- 98 Činnosti domácností produkujících blíže neurčené výrobky a služby pro vlastní potřebu
- 99 Činnosti exteriorních organizací a orgánů

Zdroj: [4b], 2009

Příloha 2: Mapa mikroregionu

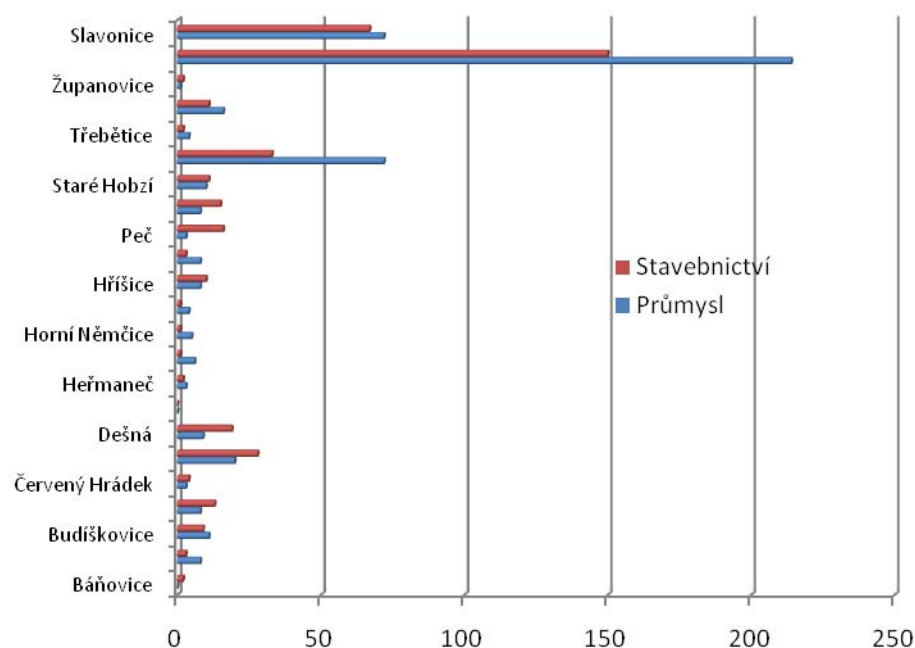
Zdroj: [40j], 2008

Příloha 3: Počet podn. subjektů v obcích podnikajících v průmyslu a stavebnictví

Počet podnik. subjektů v obci	Průmysl		Stavebnictví	
	Obec	Počet obcí	Obec	Počet obcí
0	Baňovice, Dobrohošť	2	Dobrohošť	1
1-5	Červený Hrádek, Heřmaněč, Horní Němčice, Horní Slatina, Peč, Třebětice, Županovice	7	Baňovice, Budeč, Červený Hrádek, Heřmaněč, Horní Meziříčko, Horní Němčice, Horní Slatina, Kostelní Vydří, Třebětice, Županovice	10
6-10	Budeč, Cizkrajov, Dešná, Horní Meziříčko, Hříšice, Kostelní Vydří, Písečné, Staré Hobzí,	8	Budiškovice, Hříšice,	2
11-15	Budiškovice	1	Cizkrajov, Písečné, Staré Hobzí, Volfířov	4
16-20	Český Rudolec, Volfířov	2	Dešná, Peč,	2
28-33		0	Český Rudolec, Studená	2
65-75	Studená, Slavonice	2	Slavonice	1
146-150		0	Dačice	1
211-215	Dačice	1		0

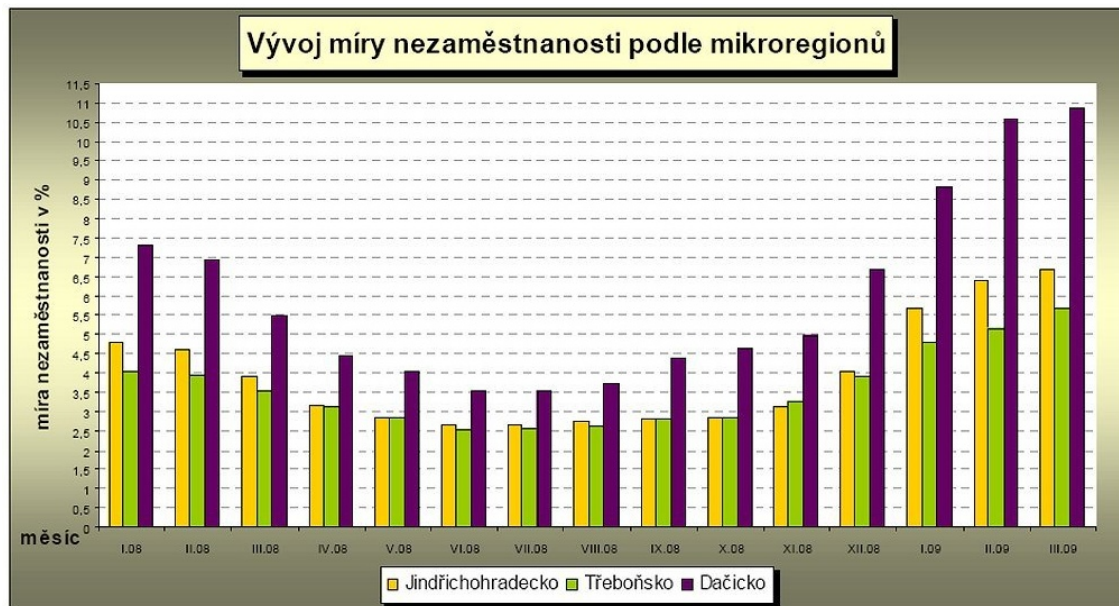
Zdroj: Vlastní zpracování dle [40c], 2009

Příloha 4: Počet podnikatelských subjektů v průmyslu a stavebnictví

Zdroj: Vlastní zpracování dle [40c], 2009

Příloha 5: Vývoj míry nezaměstnanosti podle mikroregionů

Zdroj: [27h], 2009

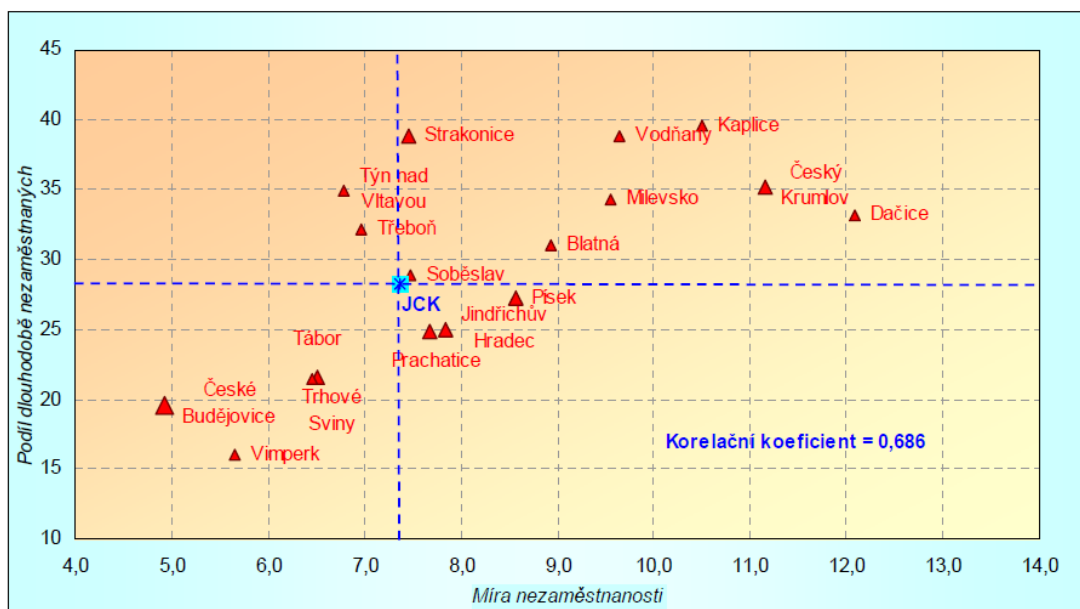
Príloha 6: Průměrná nominální mzda v roce 2008 podle krajů (na fyzické osoby)

Kraje	Průměrná mzda v Kč		Meziroční index v %		Míra nezaměstnаноsti k 31. 12. 2008 v %	Průměrný evidenční počet zaměstnanců
	rok	rok	nominální	reálné		
	2007	2008	mzdy	mzdy 1)		
Praha	26 813	29 408	109,7	103,2	2,1	967 956
Středočeský kraj	21 621	23 057	106,6	100,3	4,5	296 190
Jihočeský kraj	19 106	20 389	106,7	100,4	4,8	163 111
Plzeňský kraj	20 059	21 663	108,0	101,6	5,0	160 064
Karlovarský kraj	18 146	19 411	107,0	100,7	7,6	70 505
Ústecký kraj	19 583	20 962	107,0	100,7	10,3	188 993
Liberecký kraj	19 495	21 170	108,6	102,2	7,0	110 697
Královéhradecký kraj	18 603	20 195	108,6	102,2	4,8	138 024
Pardubický kraj	18 569	20 096	108,2	101,8	6,0	134 830
Vysočina	18 963	20 616	108,7	102,3	6,3	136 728
Jihomoravský kraj	19 893	21 554	108,3	101,9	6,8	335 734
Olomoucký kraj	18 508	20 011	108,1	101,7	6,9	150 661
Zlínský kraj	18 778	20 401	108,6	102,2	6,1	155 026
Moravskoslezský kraj	20 057	21 570	107,5	101,1	8,5	336 162
Celkem ČR	21 694	23 542	108,5	102,1	6,0	3 344 682

1) při použití indexu spotřebitelských cen (106,3 %)

Zdroj: Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2009

Príloha 7: Míra nezaměstnanosti a podíl dlouhodobě nezaměstnaných k 31. 12. 2005

Zdroj: Český statistický úřad, 2009

Příloha 8: Nezaměstnanost podle obcí s rozšířenou působností pro rok 2006

KR 13-05 PM.1 **Nezaměstnanost podle obcí s rozšířenou působností**

Období: 31.12.2006

Kraje, SO ORP	Ekonomicky aktivní ¹	Uchazeči o zaměstnání		Míra nezaměstnanosti ²	
		celkem	dosažitelní	celkem	dosažitelní ³
Jihočeský kraj	320 546	20 426	18 803	6,37	5,87
v tom Blatná	6 862	552	538	8,04	7,84
České Budějovice	77 295	3 367	2 985	4,36	3,86
Český Krumlov	21 805	2 109	2 007	9,67	9,20
Dačice	10 033	999	969	9,96	9,66
Jindřichův Hradec	24 043	1 448	1 324	6,02	5,51
Kaplice	10 300	879	829	8,53	8,05
Milevsko	9 552	753	699	7,88	7,32
Písek	25 979	1 874	1 744	7,21	6,71
Prachovice	17 291	1 133	985	6,55	5,70
Soběslav	10 949	747	692	6,82	6,32
Strakonice	22 831	1 536	1 446	6,73	6,33
Tábor	41 206	2 499	2 282	6,06	5,54
Trhové Sviny	8 639	448	401	5,19	4,64
Třeboň	12 716	705	641	5,54	5,04
Týn nad Vltavou	6 839	428	385	6,26	5,63
Vimperk	8 728	480	436	5,50	5,00
Vodňany	5 478	469	440	8,56	8,03

Zdroj: Český statistický úřad, 2009

Příloha 9: Míra nezaměstnanosti podle správních obvodů ORP JK

	Ekonomicky aktivní (SLDB 2001)	Míra nezaměstnanosti ¹⁾								
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kraj celkem	320 546	5,77	5,98	6,59	6,91	7,18	7,37	6,37	4,70	5,14
v tom SO ORP:										
Blatná	6 862	7,49	7,64	7,93	8,18	8,58	8,93	8,04	6,11	6,46
České Budějovice	77 295	4,15	4,42	4,31	4,46	4,29	4,92	4,36	3,38	3,75
Český Krumlov	21 805	9,25	9,16	11,02	11,10	10,92	11,16	9,67	7,58	7,97
Dačice	10 033	7,30	8,84	10,91	11,30	11,61	12,09	9,96	7,03	6,71
Jindřichův Hradec	24 043	4,44	4,53	5,53	6,19	7,06	7,84	6,02	4,23	4,00
Kaplice	10 300	7,43	9,18	10,41	10,64	10,72	10,50	8,53	5,83	6,95
Milevsko	9 552	7,76	7,42	8,17	9,19	9,11	9,55	7,88	6,37	6,64
Písek	25 979	6,97	6,86	7,72	7,97	8,42	8,56	7,21	4,82	5,07
Prachovice	17 291	5,80	6,77	7,41	7,31	8,35	7,67	6,55	4,20	5,30
Soběslav	10 949	6,21	6,32	6,93	7,57	7,76	7,48	6,82	5,20	6,12
Strakonice	22 831	6,08	6,37	6,75	7,68	7,77	7,47	6,73	5,23	6,20
Tábor	41 206	5,57	5,13	5,47	6,17	6,29	6,51	6,06	4,52	5,11
Trhové Sviny	8 639	5,70	5,87	6,52	5,42	5,97	6,46	5,19	3,83	4,12
Třeboň	12 716	4,23	4,60	5,59	5,86	7,10	6,98	5,54	3,90	3,89
Týn nad Vltavou	6 839	4,99	5,23	5,88	6,02	7,38	6,78	6,26	4,18	4,77
Vimperk	8 728	5,87	6,20	7,29	6,71	7,28	5,66	5,50	3,95	4,32
Vodňany	5 478	7,17	7,16	7,58	8,47	9,02	9,64	8,56	7,34	7,85

¹⁾ míra nezaměstnanosti je v celé časové řadě vypočtena jako podíl registrovaných uchazečů o zaměstnání celkem a obyvatel ekonomicky aktivních (podle sčítání lidu, domů a bytů k 1. 3. 2001) - od roku 2005 se však počítá a publikuje pouze z uchazečů dosažitelných)

Zdroj: Český statistický úřad, 2009

Příloha 10: Vybrané ukazatele ORP Dačice za rok 2008

Název obce	Počet obyvatel									Průměrný věk	Míra nezaměstnanosti	
	Celkem	0 - 14			15 - 64			65 a více				
		Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy			Celkem
SO ORP Dačice celkem	20 003	1 574	1 420	2 994	7 258	6 929	14 187	1 132	1 690	2 822	39,8	7,0
v tom obce:												
Báňovice	104	11	5	16	36	32	68	8	12	20	39,8	4,0
Budeč	232	27	16	43	76	75	151	15	23	38	38,3	5,3
Budíkovice	786	63	54	117	287	240	527	55	87	142	41,5	7,7
Cizkrajov	554	54	40	94	193	193	386	29	45	74	39,0	10,2
Červený Hrádek	201	14	12	26	86	63	149	9	17	26	39,5	3,7
Český Rudolec	967	67	66	133	354	340	694	54	86	140	40,1	8,5
Dačice	7 848	565	511	1 076	2 838	2 834	5 672	448	652	1 100	40,4	4,7
Dešná	674	56	62	118	246	220	466	36	54	90	38,8	16,3
Dobrohošť	45	4	1	5	17	17	34	2	4	6	38,9	-
Heřmaněč	94	12	11	23	33	26	59	3	9	12	36,7	29,7
Horní Meziříčko	115	10	2	12	43	43	86	9	8	17	42,2	8,0
Horní Němčice	94	5	8	13	35	33	68	6	7	13	38,6	12,5
Horní Slatina	154	11	14	25	57	58	115	8	6	14	38,1	7,7
Hříšice	323	33	32	65	106	111	217	19	22	41	36,6	6,4
Kostelní Vydří	156	11	8	19	63	49	112	10	15	25	41,1	3,9
Peč	393	35	22	57	153	138	291	21	24	45	39,4	6,7
Písečné	552	58	51	109	188	183	371	27	45	72	38,2	11,4
Slavonice	2 671	212	189	401	1 014	925	1 939	132	199	331	38,9	8,6
Staré Hobzí	591	51	51	102	215	198	413	32	44	76	38,8	9,2
Studená	2 400	165	184	349	855	811	1 666	151	234	385	41,1	6,4
Třebětice	303	30	23	53	103	97	200	20	30	50	39,0	8,4
Volfířov	696	75	53	128	247	222	469	37	62	99	38,5	8,5
Županovice	50	5	5	10	13	21	34	1	5	6	34,6	42,9

Zdroj: Český statistický úřad, 2009

Příloha 11: Charakteristika obcí a podnikatelská sféra – ORP Dačice (10. 6. 2009)

Název obce	Výměra v ha	Nadm. výška	Počet CO	Počet ZSJ	Základní škola	Zdravot. zařízení	Vodovod	Kanalizace s ČOV	Plyno- fikace	Vzdálenost od obce s rozšířenou působností v km	Počet ekonomických subjektů				
											Celkem	zeměd.	průmysl	staveb.	obchod
					(ano=1, ne=0)										
SO ORP Dačice celkem ¹⁾	47 194	x	95	107	10	9	20	11	7	x	3 699	521	542	530	1 139
v tom obce:															
Báňovice	479	516	1	1	0	0	0	0	0	12	22	13	-	2	5
Budeč	512	488	2	2	1	1	1	0	0	14	48	15	4	5	13
Budíškovice	2 304	512	4	4	*	1	1	1	0	12	104	26	15	17	25
Cizkrajov	2 583	477	4	4	*	1	1	0	1	10	86	19	11	14	23
Červený Hrádek	679	525	1	1	0	0	1	0	1	11	32	5	4	8	7
Český Rudolec	4 931	511	10	11	1	1	1	1	0	15	186	41	21	27	55
Dačice	6 702	577	16	24	1	1	1	1	1	0	1 569	107	232	190	586
Dešná	3 771	466	7	7	*	1	1	0	0	23	110	39	5	16	19
Dobrohošť	338	515	1	1	0	0	0	0	0	5	10	6	1	-	2
Heřmaněč	509	609	1	1	0	0	1	0	0	16	20	5	3	3	4
Horní Meziříčko	439	555	1	1	0	0	1	0	1	22	29	12	6	2	3
Horní Němčice	417	593	1	1	0	0	1	0	0	16	20	10	5	-	3
Horní Slatina	582	507	1	1	0	0	1	0	0	12	29	8	4	4	6
Hříšice	1 168	524	2	2	0	0	1	1	0	7	49	13	9	9	10
Kostelní Vydří	651	474	1	1	0	0	1	1	0	3	28	2	8	4	2
Peč	1 815	481	3	3	0	0	1	1	1	6	61	9	4	19	13
Písečné	3 354	443	7	7	0	0	1	1	0	17	97	22	10	24	24
Slavonice	4 579	512	7	8	1	1	1	1	1	14	513	50	89	89	158
Staré Hobzí	2 470	514	5	5	1	1	1	1	0	11	120	31	11	27	30
Studená	4 494	618	10	11	1	1	1	1	1	18	401	47	74	52	114
Třebětice	691	487	1	1	0	0	1	1	0	10	37	16	6	3	5
Volfířov	3 279	498	8	9	*	0	1	0	0	7	120	23	19	13	32
Županovice	448	512	1	1	0	0	0	0	0	23	8	2	1	2	-

¹⁾ Součtové údaje ve vybavenosti obcí konkrétním zařízením vyjadřují počet obcí, kde se zařízení vyskytuje.

Zdroj: Český statistický úřad, 2009

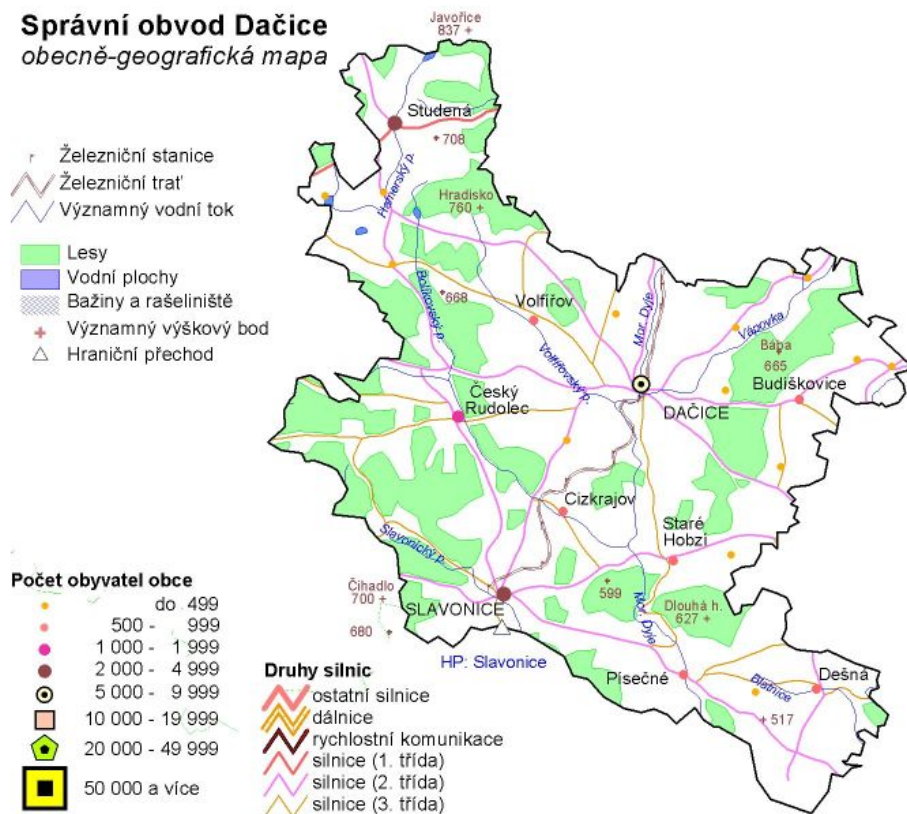
Příloha 12: Dopravní obslužnost mikroregionu Dačicko

Obec	Autobusová doprava		Železniční doprava		MHD	
	Počet zastávek	Počet spojů	Počet zastávek	Počet spojů	Počet zastávek	Počet spojů
Staré Hobzí	7	12	-	-	-	-
Cizkrajov	7	10	1	11	-	-
Baňovice	1	6	-	-	-	-
Hřišice	2	9	-	-	-	-
Červený Hrádek	1	9	-	-	-	-
Třebětice	1	7	-	-	-	-
Horní Slatina	1	18	-	-	-	-
Dešná	1	14	-	-	-	-
Županovice	1	12	-	-	-	-
Budiškovice	1	5	-	-	-	-
Český Rudolec	1	19	-	-	-	-
Volfířov	8	19	-	-	-	-
Kostelní Vydří	2	4	-	-	-	-
Horní Meziříčko	3	8	-	-	-	-
Heřmaněč	2	6	-	-	-	-
Horní Němčice	2	8	-	-	-	-
Peč	3	15	2	11	-	-
Dobrohošť	2	17	-	-	-	-
Studená	14	110	-	-	-	-
Slavonice	8	34	1	11	-	-
Dačice	17	151	4	25	7	12
Písečné	8	19	-	-	-	-
Budeč	1	6	-	-	-	-

Zdroj: [40a], 2009

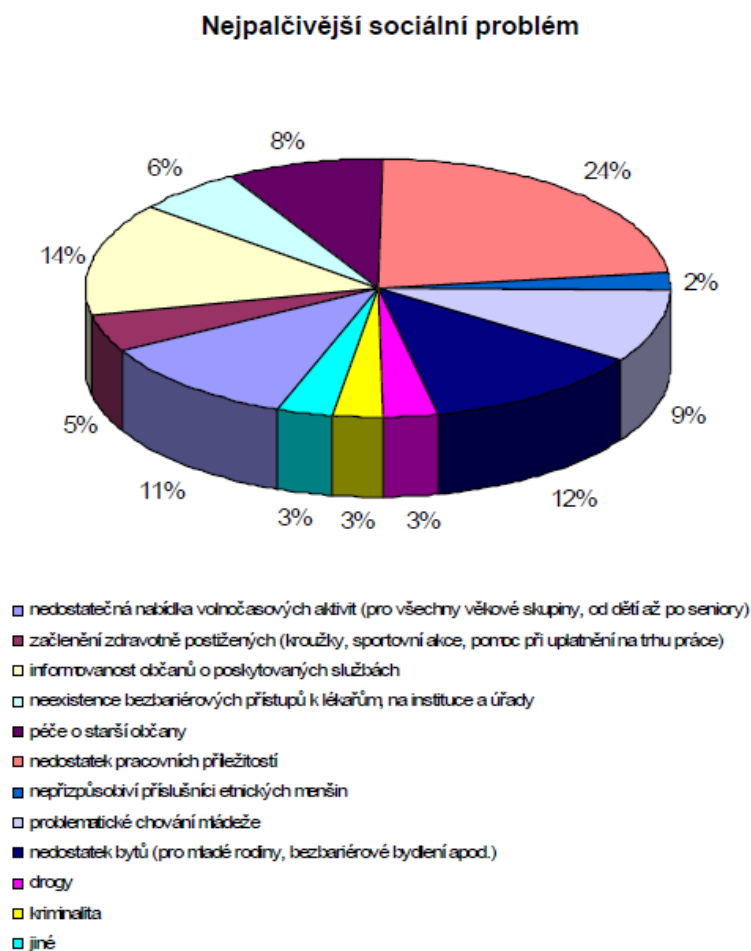
Příloha 13: Obecně-geografická mapa

Správní obvod Dačice obecně-geografická mapa

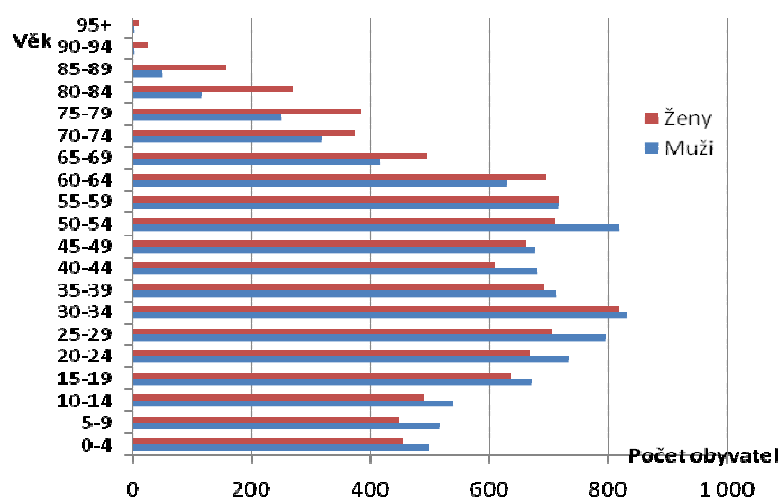
Zdroj: Český statistický úřad, 2009

Příloha 14: Nejpalčivější sociální problém Dačicka podle dotazníkového šetření

Zdroj: [29], 2009

Příloha 15: Věkové složení obyvatel mikroregionu podle pohlaví a pětiletých věkových skupin

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ, 2009

Příloha 16: Počet živě narozených v Jihočeském kraji v letech 1990-2007

Rok	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Počet živě narozených	8 163	8 039	7 450	7 455	6 745	6 040	5 553	5 649	5 612
Rok	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet živě narozených	5 608	5 650	5 554	5 733	5 736	5 941	6 137	6 370	6 922

Zdroj: [27g], 2009

Příloha 17: Vzdělanost za SO ORP Dačice ve srovnání s ČR a krajem (%)

	základní	střední odborné	úplně střední	vysokoškolské	index vzdělání
ČR	23,5	38,0	28,4	8,9	45,3
Jihočeský kraj	23,6	38,9	28,5	7,8	44,2
Dačice	29,7	41,8	22,9	4,8	34,5

Zdroj: [29], 2008

Příloha 18: Význam jednotlivých ORP z hlediska letního cestovního ruchu

Zdroj: [27e], 2009

Příloha 19: Návrh rozpočtu mikroregionu Dačicko na rok 2009

Mikroregion Dačicko
Krajčůva 27/I
380 01 Dačice

Návrh rozpočtu na rok 2009

	paragraf	položka	částka v Kč
PŘÍJMY			
Neinvestiční dotace od obcí		4121	92 000,00
Investiční dotace od obcí		4221	0,00
Příjmy z úroků	6310	2141	3 000,00
Příjmy celkem			95 000,00
VÝDAJE			
Ostatní platy	3635	5019	21 500,00
Ostatní povinné pojistné	3635	5039	7 500,00
Materiál	3635	5139	0,00
Služby pošt	3635	5161	1 500,00
Poplatky bance	6310	5163	500,00
Poradenské služby	3635	5166	6 000,00
Nákup služeb	3635	5169	58 000,00
Běžné výdaje celkem			95 000,00
Kapitálové výdaje			0,00
Výdaje celkem			95 000,00
Financování			0,00

Vypracovala: Skořepová Jana

Vyvěšeno:

Sejmuto:

Rudolf Hájek
předseda svazku

Zdroj: [60b], 2009

Příloha 20: Výhled rozvoje města Dačic a místních částí pro roky 2005 - 2009

	Plánované náklady v tis. Kč	Žádost o dotace v tis. Kč	Podíl žádostí o dotace k plánovaným nákladům (v %)
Doprava	79 400	53000	66,75
Vodní hospodářství	38 900	10300	26,48
Školství	63500	52000	81,89
Kultura	4700	0	0
Sport	77000	77000	100
Zdravotnictví	62000	4000	6,45
Bydlení a kumunální rozvoj	21700	0	0
Životní prostředí	3000	3000	100
Vnitřní správa	3500	0	0
Celkový součet	353 700	199300	56,35

Zdroj: Vlastní zpracování dle [74], 2009

Příloha 21: Faktory SWOT analýzy (silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení)

1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Oblast je ohraničena z jihu státní hranicí mezi ČR a Dolním Rakouskem	1	1W	Oblast se nachází v řídce zalidněném okrese ČR
2	2S	Ve větších obcích je přítomnost kulturních památek, přítomnost přírodních zajímavostí a krás	2	2W	Nevýrazná existence rybníků, která je dána kopcovitým charakterem krajiny
3	3S	Území geologicky hodnoceno jako jednoduché, vhodné pro těžbu kamene			
4	4S	Půdy jsou vesměs zkulturněné a využívány k zemědělským účelům			
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
5	1O	Příležitost příhraniční polohy oblasti k rozšíření podnikatelských aktivit a k přilákání turistů z Rakouska	3	1T	Území je charakterizováno intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou – hrozba eroze

2. Hydrologické podmínky

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Mikroregion Dačicko nepatří do území s hrozbou záplav mimo Slavonice	1	1W	Vodní plochy mikroregionu zabírají pouze od 1,1 % do 2 % území oproti J.kraji
2	2S	V mikroregionu se nachází minimální počet bodových zdrojů znečištění vod v rámci Jihočeského kraje	2	2W	Na území Dačicka se nachází několik drobných zdrojů podzemní vody
3	3S	Důležitou vodotečí je Moravská Dyje	3	3W	Povrchové vody mikroregionu nejsou příliš kvalitní, a tedy jsou částečně nevyhovující
4	4S	Hlavním zásobitelem pitné vody pro obce mikroregionu je Vodárenská nádrž Landštejn			
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
5	1O	Výstavba protipovodňových hrází a nádrží	4	1T	Menší záplavy mohou nastat v části Slavonic
6	2O	Odbahnění rybníků, zpevnění jejich hrází a břehů vodotečí			
7	3O	Podpora hasičským sborům v obcích			
8	4O	Obnova veřejného rozhlasu jako součásti varovného systému obyvatel			

3. Demografie, zaměstnanost

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Obyvatelstvo je z hlediska pohlaví rovnoměrně rozloženo, a sice téměř 50 % ku 50 %	1	1W	Dačicko patří k oblastem, kde převládá trvale vyšší míra nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných, oblasti v příhraničí dosahují míru nezaměstnanosti přes 20 %
2	2S	Průměrný věk mikroregionu Dačicka je nepatrně nižší než v Jihočeském kraji			
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
3	1O	Zajistit pro mikroregion stálou podporu ze strany MMR (zdroje ze státního rozpočtu) a Jihoč. kraje	2	1T	Zpravidla klesající počet obyvatel
4	2O	Vybudování průmyslové zóny v Dačicích – snížení nezaměstnanosti	3	2T	Průměrný věk se zvyšuje - demografické stárnutí populace
			4	3T	V současnosti se díky celosvětové finanční krizi nezaměstnanost ještě více prohlubuje
			5	4T	Průměrná mzda mikroregionu je oproti Jihočeskému kraji nižší

			6	5T	Část obyvatel musí dojíždět za prací
			7	6T	Migrace vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do jiných regionů
			8	7T	Snížená poptávka po kvalifikovaných odbornících
			9	8T	Největší sociální problém představuje nedostatek pracovních příležitostí
			10	9T	Dalšími sociálními problémy jsou informovanost občanů o poskytovaných službách, bezbariérové byty, nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny
			11	10T	Sociální problémy menšího rozsahu představují problematické chování mládeže, péče o starší občany, neexistence bezbariérových přístupů k lékařům, na instituce, začlenění zdravotně postižených

4. Ochrana přírody a krajiny

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Mikroregion představuje území s relativně málo znečištěným ovzduším v otevřené krajině oproti celkovému krajskému znečištění	1	1W	2 % jsou vodní plochy
2	2S	Nejvíce zastoupena je v mikroregionu zemědělská půda (60 %)	2	2W	Nejmenší část půdy je představována zastavěnou plochou (0,95 %)
3	3S	32 % půdy představuje půda lesní	3	3W	V mikroregionu je úplná absence chmelnic
4	4S	Většina oblasti leží v přírodním parku Česká Kanada	4	4W	V mikroregionu je evidováno několik lokalit starých ekologických zátěží
5	5S	V mikroregionu Dačicko se nenachází žádná skládka nebezpečného odpadu, spalovna a ani odkladiště	5	5W	V mikroregionu nejsou žádné rozsáhlejší chráněné plochy, pouze maloplošné ZCHÚ
			6	6W	Na Dačicku se nachází pouze jedna skládka označena jako skládka ostatního odpadu
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
6	1O	Menší míra znečišťování ovzduší spočívá ve využívání obnovitelných zdrojů energie podpor. EU a státem, v modernizaci vytápěcích technologií a plynofikace Dačicka	7	1T	Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je doprava, poté průmyslové firmy

5. Zemědělství a průmysl

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	V Mikroregionu se nachází nerostné suroviny kamene, a tedy i kamenolomy	1	1W	Průmyslová výroba se nachází v Jihočeském kraji převážně v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice, nikoliv na Dačicku
2	2S	Podniky v Dačicích jsou zaměřeny především na průmysl a stavebnictví			
3	3S	V mikroregionu je pro zemědělské účely využito téměř 60 % celkové rozlohy území			
4	4S	Stejně jak v Jihočeském kraji, tak i v mikroregionu zabírají lesní plochy 1/3 území			
5	5S	Největší lesní plochu mikroregionu zabírá Český Rudolec			
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
6	1O	V současnosti je trendem snižování kvantity a posilování kvality zemědělské činnosti	2	1T	Dotační politika vůči zemědělcům také není dostačující
7	2O	Lesní plochy představují potenciál pro cestovní ruch – relaxace, houbaření	3	2T	Snižování počtu zemědělských subjektů snižuje také počet pracovních míst

6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Poměrně dostatečná autobusová obslužnost ve 13 obcích	1	1W	Omezený výskyt silnice 1. třídy
2	2S	Vhodné podmínky pro rozvoj cyklo dopravy	2	2W	Dálnice a rychlostní komunikace přes území nevedou
3	3S	V mikroregionu nejsou žádné větší problémy při zásobování obcí elektrickou energií	3	3W	Komunikace ve vlastnictví obcí jsou ve špatném stavu a většina z nich vyžaduje rekonstrukci, na kterou chybí finanční prostředky
4	4S	Dačicko je vybaveno z 87 % vodovodem a převážně pokrývá potřeby obyvatel obcí	4	4W	Obce mikroregionu jsou jen z 30 % vybaveny plynofikací
5	5S	Telekomunikační sítě jsou v dané oblasti zavedeny do všech obcí	5	5W	V oblasti kanalizace a čištění odpadních vod v mikroregionu není situace ideální, pouze polovina obcí disponuje veřejnou kanalizací s čističkou odpadních vod
6	6S	Situace v oblasti odpadového hospodářství je v mikroregionu na dobré úrovni	6	6W	Nedostatečně jsou řešeny obce s počtem obyvatel menším než 1 000, kde převládá individuální čištění odpadních vod, nebo je odkanalizována jen část obce
7	7S	Systém třídění odpadů je zaveden ve většině obcí Jihočeského kraje	7	7W	Jihočeský kraj oproti dalším krajům ČR patří v odpadovém hospodářství k průměrným a tedy i Dačicko
			8	8W	3 obce musí čerpat vodu ze svých studen
			9	9W	Přestože je v mikroregionu dostatečné množství vysílačů, objevují se v některých oblastech problémy s dosahem signálu poskytovatelů mobilních telefonních služeb
			10	10W	Možnost využívat internetové připojení v domácnostech se jeví jako nedostatečná
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
8	1O	Železniční doprava by získala na významu, pokud by došlo k plánovanému propojení do Dolního Rakouska	11	1T	Problém s osázením krajnic komunikací vyšší zelení v zájmu zachování venkovského charakteru krajiny
9	2O	Propojením do Rakouska se trať může stát tepnou osobní i nákladní dopravy, která by posílila zaměstnanost a podnikání v mikroregionu.	12	2T	Limitující jsou finanční prostředky
10	3O	V některých obcích se buduje plynovod			
11	4O	Do budoucna se plánuje zřídit čističky odpadních vod a výstavba vodovodu v obcích, kde doposud nebyly zřízeny, rekonstrukce rozvodů nevyhovujících kanalizací			
12	5O	Zajistit maximální pokrytí sídel mikroregionu kvalitní vodou ze zdroje Landštejn			

7. Sociální podmínky

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Vybavenost mikroregionu je v oblasti předškolní péče a základního školství dostačující	1	1W	Nedostatek středoškolských vzdělávacích zařízení
2	2S	Ve větších obcích se nalézá určité zdravotnické zařízení	2	2W	Potřeby regionu v ohledu na vzdělávací infrastrukturu jsou uspokojeny jen částečně
3	3S	Pro seniory, pro zdravotně postižené a pro rodiny s dětmi, pro os. ohrožené závislostí nebo pro závislé na návykových látkách se v mikroregionu vyskytuje nabídka soc. zařízení, která je vymezena pro pomoc těmto lidem	3	3W	V mikroregionu je nejméně dětí na jednu třídu na základě srovnání všech obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje

4	4S	Existuje zde nabídka jiných neregistrovaných subjektů např. klubu důchodců, domácí zdravotní péče, svaz tělesně postižených, dům dětí a mládeže, Prevcentrum, zájmové spolky duchovní a zdravotnického směru	4	4W	Specializované formy vzdělávání zde chybí
			5	5W	Za dalšími možnostmi vzdělávání musí studenti dojíždět do sousedních krajů nebo správních obvodů
			6	6W	Obyvatelé ostatních obcí musejí dojíždět za zdravotními službami
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
5	1O	V Dačicích je znovu otevřena nemocnice, která prozatím nabízí jen omezené služby	7	1T	Ukazatelé Dačicka zůstávají pod republikovým i krajským průměrem - jakož i index vzdělání
6	2O	Nemocnice plánuje do budoucna rozšířit nabídku svých služeb	8	2T	Z důvodu stěhování mladých rodin do velkých měst dochází ke koncentraci žáků do velkých městských škol a k rušení 2. stupňů v malých obcích
			9	3T	Nyní i v budoucnu trend ubývajících počtu dětí, i přes celorepublikový nárůst porodnosti

8. Bydlení

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	V Dačicích se nachází dostatek rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů	1	1W	Problémem v této oblasti může být hluk podél silnic
			2	2W	Sídla mají venkovský charakter a jsou velikostně menší
			3	3W	Osídlení je nevyrovnané
			4	4W	Obyvatelé dojíždí za prací, za zdravotnickými a sociálními službami, za kulturou, sportem do přirozeného centra oblasti – Dačic
			5	5W	Hustota osídlení je výrazně nižší než průměr ČR
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
3	1O	Vzhledem k venkovskému charakteru a kvalitě životního prostředí oblasti roste zájem o rekreační bydlení	6	1T	Silná vazba a závislost ostatních členských obcí na přirozeném centru oblasti – Dačice
4	2O	Zvětšuje se plocha bytů i počet m² obytné plochy na osobu			
5	3O	V navržených plochách v Dačicích je vyhraněno území pro sportovní plochy			

9. Rekreační

		Silné stránky (Strengths)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	V mikroregionu se nachází cenná architektura, řada památek, kostelů, kaplí, zámeků, tvrzí, tradiční architektury a Slavonice jako důležitá obec pro cestovní ruch	1	1W	Služby a turistická infrastruktura (informovanost) nejsou dostatečně využívány pro cestovní ruch
2	2S	Vznik většiny obcí se datuje do 13.-15. stol., znamená to, že obce mají bohatou historii	2	2W	Chybějící komplexní propagace jednotných propagačních materiálů
3	3S	Kvalitní životní prostředí a malebnost krajiny Dačicka zvyšuje zájem o rekreační bydlení, rekreační a sportovní aktivity	3	3W	Sport není v Dačicích nebo Slavonicích příliš dominantní
4	4S	Mikroregion poskytuje dobré podmínky pro zájmové činnosti díky pestré škále přírodních společenství – myslivost, rybářství, ochrana přírody	4	4W	V lokalitě chybí areál soustředěných pohybových aktivit a zařízení typu wellness
			5	5W	Naučné stezky se objevují zatím jen ve Slavonicích
			6	6W	Sezónost cestovního ruchu (jen léto)

		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
5	10	Existují sídla pro perspektivní budoucí rozvoj a posílení sídelní struktury území - Studená, Český Rudolec a Staré Hobzí	7	1T	V mikroregionu se nenachází oblasti s nejvyšší koncentrací turistických stezek
6	20	Existují značné rezervy pro rekreační využití přírodního potenciálu města a jeho atraktivního okolí	8	2T	Nedostatek nových ploch pro rozvoj sportu
7	30	Cestovní ruch představuje pravděpodobně největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu	9	3T	Zařízení pro širokou škálu sportovních aktivit a většina areálů jsou stabilizovány
8	40	Mikroregion by měl využít možnosti rozšířit sportovní aktivity			

10. Hospodářské podmínky

		Silné stránky (Strenghts)			Slabé stránky (Weaknesses)
1	1S	Nejvíce podnikatelských subjektů podniká ve službách	1	1W	Podnikatelské prostředí se jeví jako průměrné
2	2S	Pozitiva jsou tyto: podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně ve městě	2	2W	Mikroregion podle ekonomických ukazatelů patří do hospodářsky slabých regionů
3	3S	Existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívá k jejich trvalému rozvoji a prosperitě	3	3W	Image příhraničního regionu v jižní části republiky, nedostatek kvalifikované pracovní síly v některých oborech
4	4S	Největší navržená plocha k příležitosti k podnikání je v Dačicích	4	4W	Problémy pro podnikatele spočívají především ve špatném dopravním přístupu a v nízké diverzifikaci podniků
5	5S	Některé obce mikroregionu Dačicka se aktivně podílejí i v jiných svazcích či sdruženích, nadregionální a přeshraniční spolupráci	5	5W	Vážné komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost
			6	6W	Význam cestovního ruchu pro městskou ekonomiku zatím nedoceněn
			7	7W	Omezené služby v malých obcích
			8	8W	Převážná většina podnikatelů není zapojena do žádné organizované formy spolupráce s jinými podnikateli
		Příležitosti (Opportunities)			Hrozby (Threats)
5	10	Podpora místních produktů a tradičních výrob	9	1T	Podnikatelské aktivity jsou ve srovnání s ORP Jihočeského kraje nejnižší
6	20	Podpořit rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem	10	2T	Malá aktivita podnikatelů pro získání
7	30	Podpořit přípravu a rozvoj ploch vyčleněných pro podnikání			
8	40	Podpořit rozvoj přeshraniční podnikatelské a institucionální spolupráce (hospodářská komora, euroregion), jakož i podpořit rozvoj organizovaných forem spolupráce podniků			
9	50	Využít nevyužité lokality Dačicka typu „brownfield“ nacházející se v Borku, Budči, Českém Rudolci, Horním Meziříčku, Starém Hobzí			
10	60	Vytváří se podmínky pro přechod z města průmyslu na město služeb			
11	70	Využít potenciálu vysokého počtu turistických atraktivit k rozvoji podnikání v cestovním ruchu			
12	80	Zesílení tlaku na samosprávu a státní správu pro získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů MMR, Jihočeského kraje a zdrojů EU pro realizace rozvojových záměrů obcí			

Zdroj: Vlastní zpracování, 2009

Príloha 22: Hodnocení vnitřních faktorů (silné a slabé stránky) mikroreg. Dačicko dle jejich závažnosti a výkonnosti

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí						
1a) Oblast je ohraničena z jihu státní hranicí mezi ČR a Dolním Rakouskem		.		.		
1b) Ve větších obcích je přítomnost kulturních památek, přírodních zajímavostí a krás	.			.		
1c) Území geologicky hodnoceno jako jednoduché, vhodné pro těžbu kamene	.				.	
1d) Půdy jsou vesměs zkulturněné a využívané k zemědělským účelům	.				.	
1e) Oblast se nachází v řídce zalidněném okrese ČR			.	.		
1f) Nevýrazná existence rybníků, která je dána kopcovitým charakterem krajiny		.			.	
2. Hydrologické podmínky						
2a) Mikroregion Dačicko nepatří do území s hrozbou záplav mimo Slavonice	.			.		
2b) V mikroregionu se nachází minimální počet bodových zdrojů znečištění vod v rámci Jihočeského kraje	.			.		
2c) Důležitou vodotečí je Moravská Dyje	.			.		
2d) Hlavním zásobitelem pitné vody pro obce mikroregionu je Vodárenská nádrž Landštejn	.			.		
2e) Vodní plochy mikroregionu zabírají pouze od 1,1 % do 2 % území oproti J.kraji		.			.	
2f) Na území Dačicka se nachází několik drobných zdrojů podzemní vody		.		.		
2g) Povrchové vody mikroregionu nejsou příliš kvalitní, a tedy jsou částečně nevyhovující		.		.		
3. Demografie, zaměstnanost						
3a) Obyvatelstvo je z hlediska pohlaví rovnoměrně rozloženo, a sice téměř 50 % ku 50 %		.				.
3b) Průměrný věk mikroregionu Dačicka je nepatrně nižší než v Jihočeském kraji		.			.	
3c) Dačicko patří k oblastem, kde převládá trvale vyšší míra nezaměstnanosti a vyšší podíl dlouhodobě nezaměstnaných, oblastí v příhraničí dosahují míru nezaměstnanosti přes 20 %			.	.		

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
4. Ochranu přírody a krajiny						
4a) Mikroregion představuje území s relativně málo znečištěným ovzduším v otevřené krajině oproti celkovému krajskému znečištění	.			.		
4b) Nejvíce zastoupena je v mikroregionu zemědělská půda (60 %)	.				.	
4c) 32 % půdy představuje půda lesní	.				.	
4d) Většina oblasti leží v přírodním parku Česká Kanada	.			.		
4e) V mikroregionu Dačicko se nenachází žádná skládka nebezpečného odpadu, žádná spalovna a ani odkladiště	.			.		
4f) 2 % území jsou vodní plochy		.			.	
4g) Nejmenší část půdy je představována zastavěnou plochou (0,95 %)		.			.	
4h) V mikroregionu je úplná absence chmelnic			.			.
4i) V mikroregionu je evidováno několik lokalit starých ekologických zátěží		.			.	
4j) V mikroregionu nejsou žádné rozsáhlejší chráněné plochy, pouze maloplošné ZCHÚ			.		.	

4k) Na Dačicku se nachází pouze jedna skládka označena jako skládka ostatního odpadu	.				.	
5. Zemědělství a průmysl						
5a) V Mikroregionu se nachází nerostné suroviny kamene, a tedy i kamenolomy	.				.	
5b) Větší podniky v Dačicích jsou zaměřeny především na průmysl a stavebnictví		.		.		
5c) V mikroregionu je pro zemědělské účely využito téměř 60 % celkové rozlohy území	.				.	
5d) Stejně jak v Jihočeském kraji, tak i v mikroregionu zabírají lesní plochy 1/3 území	.				.	
5e) Největší lesní plochu mikroregionu zabírá Český Rudolec	.				.	
5f) Průmyslová výroba se nachází v Jihočeském kraji převážně v českbudějovické aglomeraci a v okresech Tábor a Strakonice, nikoliv na Dačicku			.	.		

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura						
6a) Poměrně dostatečná autobusová obslužnost ve 13 obcích			.	.		
6b) Vhodné podmínky pro rozvoj cyklodopravy		.		.		
6c) V mikroregionu nejsou žádné větší problémy při zásobování obcí elektrickou energií	.			.		
6d) Dačicko je vybaveno z 87 % vodovodem a převážně pokrývá potřeby obyvatel obcí	.			.		
6e) Telekomunikační sítě jsou v dané oblasti zavedeny do všech obcí	.			.		
6f) Situace v oblasti odpadového hospodářství je v mikroregionu na dobré úrovni	.			.		
6g) Systém třídění odpadů je zaveden ve většině obcí Jihočeského kraje	.			.		
6h) Omezený výskyt silnice 1. třídy			.	.		
6i) Dálnice a rychlostní komunikace přes území nevedou			.	.		
6j) Komunikace ve vlastnictví obcí jsou ve špatném stavu a většina z nich vyžaduje rekonstrukci, na kterou chybí finanční prostředky			.	.		
6k) Obce mikroregionu jsou jen z 30 % vybaveny plynofikací			.	.		
6l) V oblasti kanalizace a čištění odpadních vod v mikroregionu není situace ideální, pouze polovina obcí disponuje veřejnou kanalizací s čističkou odpadních vod		.		.		
6m) Nedostatečně jsou řešeny obce s počtem obyvatel menším než 1 000, kde převládá individuální čištění odpadních vod, nebo je odkanalizována jen část obce			.	.		
6n) Jihočeský kraj oproti dalším krajům ČR patří v odpadovém hospodářství k průměrným a tedy i Dačicko		.		.		
6o) 3 obce musí čerpat vodu ze svých studen			.	.		
6p) Přestože je v mikroregionu dostatečné množství vysílačů, objevují se v některých oblastech problémy s dosahem signálu poskytovatelů mobilních telefonních služeb		.		.		
6q) Možnost využívat internetové připojení v domácnostech se jeví jako nedostatečná			.	.		

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká

7. Sociální podmínky						
7a) Vybavenost mikroregionu je v oblasti předškolní péče a základního školství dostačující	•			•		
7b) Ve větších obcích se nalézá určité zdravotnické zařízení		•		•		
7c) Pro seniory, pro zdravotně postižené a pro rodiny s dětmi, pro os. ohrožené závislostí nebo pro závislé na návykových látkách se v mikroregionu vyskytuje nabídka sociálního zařízení, která je vymezena pro pomoc těmto lidem	•			•		
7d) Existuje zde nabídka jiných neregistrovaných subjektů např. klubu důchodců, domácí zdravotní péče, svaz tělesně postižených, dům dětí a mládeže, Prevcentrum, zájmové spolky duchovní a zdravotnického směru	•			•		
7e) Nedostatek středoškolských vzdělávacích zařízení			•	•		
7f) Potřeby regionu v ohledu na vzdělávací infrastrukturu jsou uspokojeny jen částečně		•		•		
7g) V mikroregionu je nejméně dětí na jednu třídu na základě srovnání všech obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje			•		•	
7h) Specializované formy vzdělávání zde chybí			•	•		
7i) Za dalšími možnostmi vzdělávání musí studenti dojíždět do sousedních krajů nebo správních obvodů			•	•		
7j) Obyvatelé menších obcí mikroregionu musejí dojíždět za zdravotními službami		•		•		
8. Bydlení						
8a) V Dačicích se nachází dostatek rozvojových ploch pro výstavbu rodinných domů	•			•		
8b) Problémem v této oblasti může být hluk podél silnic			•		•	
8c) Sídla mají venkovský charakter a jsou velikostně menší		•		•		
8d) Osídlení je nevyrovnané			•	•		
8e) Obyvatelé dojíždí za prací, za zdravotnickými a sociálními službami, za kulturou, sportem do přirozeného centra oblasti – Dačic		•		•		
8f) Hustota osídlení je výrazně nižší než průměr ČR			•	•		

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
9. Rekreace						
9a) V mikroregionu se nachází cenná architektura, řada památek, kostelů, kaplí, zámčků, tvrzí, tradiční architektury a Slavonice jako důležitá obec pro cestovní ruch	•			•		
9b) Vznik většiny obcí se datuje do 13.-15. stol., znamená to, že obce mají bohatou historii	•			•		
9c) Kvalitní životní prostředí a malebnost krajiny Dačicka zvyšuje zájem o rekreační bydlení, rekreační a sportovní aktivity	•			•		
9d) Mikroregion poskytuje dobré podmínky pro zájmové činnosti díky pestré škále přírodních společenství – myslivost, rybářství, ochrana přírody	•			•		
9e) Služby a turistická infrastruktura (informovanost) nejsou dostatečně využívány pro cestovní ruch			•	•		

9f) Chybějící komplexní propagace jednotných propagačních materiálů			.	.		
9g) Sport není v Dačicích nebo Slavonicích příliš dominantní			.	.		
9h) V lokalitě chybí areál soustředěných pohybových aktiv a zařízení typu wellness			.	.		
9i) Naučné stezky se objevují zatím jen ve Slavonicích			.	.		
9j) Sezónost cestovního ruchu (jen léto)			.	.		

Hodnocené faktory	Výkonnost (Posouzení stavu)			Závažnost (Důležitost)		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
10. Hospodářské podmínky						
10a) Nejvíce podnikatelských subjektů podniká ve službách	.			.		
10b) Podnikatelský základ z minulosti, atraktivní okolí města, životní prostředí, množství zeleně	.			.		
10c) Existence místních podniků, tradičních výrob, služeb a řemesel v obcích přispívá k jejich trvalému rozvoji a prosperitě	.			.		
10d) Největší navržená plocha k příležitosti k podnikání je v Dačicích	.			.		
10e) Některé obce mikroregionu Dačicka se aktivně podílejí i v jiných svazcích či sdruženích, nadregionální a přeshraniční spolupráci	.			.		
10f) Podnikatelské prostředí se jeví jako průměrné		.		.		
10g) Mikroregion podle ekonomických ukazatelů patří do hospodářsky slabých regionů			.	.		
10i) Image příhraničního regionu v jižní části republiky, nedostatek kvalifikované pracovní síly v některých oborech			.	.		
10j) Problémy pro podnikatele spočívají především ve špatném dopravním přístupu a v nízké diverzifikaci podniků			.	.		
10k) Vázne komunikace obcí s podnikateli, jejich spolupráce a vzájemná informovanost			.	.		
10l) Význam cestovního ruchu pro městskou ekonomiku zatím nedoceněn			.	.		
10m) Omezené služby v malých obcích		.		.		
10n) Převážná většina podnikatelů není zapojena do žádné organizované formy spolupráce s jinými podnikateli			.	.		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2009

Příloha 23: Hodnocení příležitostí mikroregionu Dačicko dle pravděpodobnosti úspěchu a přitažlivosti

Hodnocené faktory	Pravděpodobnost úspěchu			Přitažlivost		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí						
1a) Příležitost příhraniční polohy oblasti k rozšíření podnikatelských aktivit a k přilákání turistů z Rakouska	.			.		
2. Hydrologické podmínky						
2a) Výstavba protipovodňových hrází a nádrží	.				.	

2b) Odbahnění rybníků, zpevnění jejich hrází a břehů vodotečí	.				.	
2c) Podpora hasičským sborům v obcích	.				.	
2d) Obnova veřejného rozhlasu jako součásti varovného systému obyvatel	.				.	
3. Demografie, zaměstnanost						
3a) Zajistit pro mikroregion stálou podporu ze strany MMR (zdroje ze státního rozpočtu) a Jihočeského kraje	.			.		
3b) Vybudování průmyslové zóny v Dačicích – snížení nezaměstnanosti			.	.		
4. Ochrana přírody a krajiny						
4a) Menší míra znečišťování ovzduší spočívá ve využívání obnovitelných zdrojů energie podpor. EU a státem, v modernizaci vytápěcích technologií a plynofikace Dačicka		.		.		
5. Zemědělství a průmysl						
5a) V současnosti je trendem snižování kvantity a posilování kvality zemědělské činnosti	.				.	
5b) Lesní plochy představují potenciál pro cestovní ruch – relaxace, houbaření	.			.		
6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura						
6a) Železniční doprava by získala na významu, pokud by došlo k plánovanému propojení do Dolního Rakouska	.			.		
6b) Propojením do Rakouska se trať může stát tepnou osobní i nákladní dopravy, která by posílit zaměstnanost a podnikání v mikroregionu.	.			.		
6c) V některých obcích se buduje plynovod	.				.	
6d) Do budoucna se plánuje zřídit čističky odpadních vod a výstavba vodovodu v obcích, kde doposud nebyly zřízeny, rekonstrukce rozvodů nevyhovujících kanalizací		.			.	
6e) Zajistit maximální pokrytí sídel mikroregionu kvalitní vodou ze zdroje Landštejn	.				.	
Hodnocené faktory	Pravděpodobnost úspěchu			Přitažlivost		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
7. Sociální podmínky						
7a) V Dačicích je znovu otevřena nemocnice, která prozatím nabízí jen omezené služby		.		.		
7b) Nemocnice plánuje do budoucna rozšířit nabídku svých služeb	.			.		
8. Bydlení						
8a) Vzhledem k venkovskému charakteru a kvalitě životního prostředí oblasti roste zájem o rekreační bydlení	.			.		
8b) Zvětšuje se plocha bytů i počet m ² obytné plochy na osobu	.				.	
8c) V navržených plochách v Dačicích je vyhraněno území pro sportovní plochy	.			.		
9. Rekreace						
9a) Existují sídla pro perspektivní budoucí rozvoj a posílení sídelní struktury území - Studená, Český Rudolec a Staré Hobzí			.	.		

9b) Existují značné rezervy pro rekreační využití přírodního potenciálu města a jeho atraktivního okolí	.			.		
9c) Cestovní ruch představuje pravděpodobně největší příležitost pro rozvoj celého mikroregionu	.			.		
9d) Mikroregion by měl využít možnosti rozšířit sportovní aktivity	.			.		
10. Hospodářské podmínky						
10a) Podpora místních produktů a tradičních výrob	.			.		
10b) Podpořit rozvoj služeb spojených s cestovním ruchem	.			.		
10c) Podpořit přípravu a rozvoj ploch vyčleněných pro podnikání	.			.		
10d) Podpořit rozvoj přeshraniční podnikatelské a institucionální spolupráce (hospodářská komora, euroregion), jakož i podpořit rozvoj organizovaných forem spolupráce podniků			.	.		
10e) Využit nevyužitých lokalit Dačicka typu „brownfield“ nacházející se v Borku, Budči, Českém Rudolci, Horním Meziříčku, Starém Hobzí	.			.		
10f) Vytváří se podmínky pro přechod z města průmyslu na město služeb	.			.		
10g) Využit potenciálu vysokého počtu turistických aktivit k rozvoji podnikání v cestovním ruchu	.			.		
10h) Zesílení tlaku na samosprávu a státní správu pro získání stabilního přísunu finančních prostředků dotačních zdrojů MMR, Jihočeského kraje a zdrojů EU pro realizaci rozvojových záměrů obcí	.			.		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2009

Příloha 24: Hodnocení ohrožení mikroregionu Dačicko dle pravděpodobnosti výskytu a závažnosti

Hodnocené faktory	Pravděpodobnost výskytu			Závažnost		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
1. Přírodní a socio-ekonomické prostředí						
1a) Území je charakterizováno intenzivně obdělávanou zemědělskou půdou – hrozba eroze	.				.	
2. Hydrologické podmínky						
2a) Menší záplavy mohou nastat v části Slavonic			.		.	
3. Demografie, zaměstnanost						
3a) Zpravidla klesající počet obyvatel	.			.		
3b) Průměrný věk se zvyšuje - demografické stárnutí populace	.				.	
3c) V současnosti se díky celosvětové finanční krizi nezaměstnanost ještě více prohlubuje	.			.		
3d) Průměrná mzda mikroregionu Dačicka je oproti Jihočeskému kraji nižší	.			.		
3e) Část obyvatel musí dojíždět za prací	.				.	
3f) Migrace vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva do jiných regionů	.			.		
3g) Snížená poptávka po kvalifikovaných odbornících	.			.		
3h) Největší sociální problém představuje nedostatek pracovních příležitostí	.			.		

3i) Dalšími sociálními problémy jsou informovanost občanů o poskytovaných službách, bezbariérové byty, nedostatečná nabídka volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny		•			•	
3j) Sociální problémy menšího rozsahu představují problematické chování mládeže, péče o starší občany, neexistence bezbariérových přístupů k lékařům, na instituce, začlenění zdravotně postižených		•			•	
4. Ochranu přírody a krajiny						
4a) Hlavním zdrojem znečištění ovzduší je doprava, poté průmyslové firmy		•		•		
5. Zemědělství a průmysl						
5a) Dotační politika vůči zemědělcům také není dostačující	•			•		
5b) Snižování počtu zemědělských subjektů snižuje také počet pracovních míst	•			•		

Hodnocené faktory	Pravděpodobnost výskytu			Závažnost		
	Vysoká	Průměrná	Nízká	Vysoká	Průměrná	Nízká
6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura						
6a) Problém s osázením krajnic komunikací vyšší zelení v zájmu zachování venkovského charakteru krajiny	•				•	
6b) Limitující jsou finanční prostředky	•			•		
7. Sociální podmínky						
7a) Ukazatelé Dačicka zůstávají pod republikovým i krajským průměrem - jakož i index vzdělání	•			•		
7b) Z důvodu stěhování mladých rodin do velkých měst dochází ke koncentraci žáků do velkých městských škol a k rušení 2. stupňů v malých obcích	•				•	
7c) Nyní i v budoucnu trend ubývajícího počtu dětí, i přes celorepublikový nárůst porodnosti	•				•	
8. Bydlení						
8a) Silná vazba a závislost ostatních členských obcí na přirozené centrum oblasti – Dačice	•			•		
9. Recreace						
9a) V mikroregionu se nenachází oblasti s nejvyšší koncentrací turistických stezek	•			•		
9b) Nedostatek nových ploch pro rozvoj sportu	•			•		
9c) Zařízení pro širokou škálu sportovních aktivit a většina areálů jsou stabilizovány	•			•		
10. Hospodářské podmínky						
10a) Podnikatelské aktivity jsou ve srovnání s ORP Jihočeského kraje nejnižší	•			•		
10b) Malá aktivita podnikatelů pro získání dotací	•			•		

Zdroj: Vlastní zpracování, 2009

Příloha 25: Dotazník podnikatelským subjektům poskytující komerční služby

Dotazník – podnikatelské subjekty poskytující komerční služby

Dobrý den, jmenuji se Eva Leupoldová, jsem studentkou Ekonomické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a zpracovávám svou diplomovou práci na téma „Předpoklady rozvoje komerčních služeb ve vybrané oblasti – mikroregion Dačicko“.

V rámci této práce provádím u podnikatelů v této oblasti výzkum jejich stavu, kapacit a konkurenceschopnosti. Výsledky by měly pomoci při přípravě specifických nástrojů podpory, například ze strany samosprávy a dalších institucí a organizací, především na úrovni mikroregionu.

Všechny Vámi uvedené informace slouží pouze pro statistické účely, budou zpracovány anonymně a nebudou jednotlivě uveřejněny. Celkově bude vyplnění trvat maximálně 15 minut. Jakékoliv dotazy a připomínky můžete směřovat na následující kontaktní osobu: Ing. Viktor Vojtko, katedra obchodu a cestovního ruchu, Ekonomická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Studentská 13, 370 05 České Budějovice. E-mail vojtko@ef.jcu.cz, tel. 387 772 696, mobil 777 133 485.

1. Jaké služby svým zákazníkům poskytujete? *(Ize více možností, není-li uvedeno jinak, pokračujte otázkou 6)*

- ☐ Maloobchodní (prodej zboží konečným spotřebitelům)
- ☐ Ubytování *(pokračujte otázkou 2)*
- ☐ Stravování *(pokračujte otázkou 4)*
- ☐ Osobní služby (např. kadeřnictví, pedikúra), které _____
- ☐ Opravárenské služby
- ☐ Kulturní
- ☐ Sportovní
- ☐ Jiné, upřesněte _____

2. Jaký typ ubytování nabízíte?

- ☐ Kemp
- ☐ Chaty a chalupy, v soukromí
- ☐ Turistická ubytovna
- ☐ Hotel
- ☐ Hotel garni
- ☐ Motel
- ☐ Botel
- ☐ Penzion
- ☐ Jiné, upřesněte _____

3. Kolik lůžek/míst nabízíte? *(pokračujte otázkou č. 5)* _____

4. Jakou formu stravování nabízíte?

- ☐ Restaurace
- ☐ Pohostinství
- ☐ Motorest
- ☐ Samoobslužná restaurace
- ☐ Bufet
- ☐ Bistro (fast-food)

- ☐ Občerstvení, kiosek
- ☐ Denní bar (gril bar, pizzerie, snack bar)
- ☐ Noční bar (noční klub, varieté, dancing)
- ☐ Vinárna
- ☐ Kavárna a cukrárna
- ☐ Hostinec a pivnice
- ☐ Jiné, upřesněte _____

5. Jak byste ohodnotili celkové využití svých kapacit během jednotlivých čtvrtletí?

Leden – Březen:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Duben – Červen:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Červenec – Září:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální
Říjen – Prosinec:	☐ Nedostatečné	☐ Dostatečné	☐ Maximální

6. Jak byste ohodnotili cenovou úroveň vašich služeb ve srovnání s konkurencí?

- ☐ Nízká ☐ Spíše nízká ☐ Střední ☐ Spíše vyšší ☐ Vyšší

7. Jaký je podíl turistů mezi vašimi zákazníky? _____ %

8. Je mezi nimi významný podíl turistů ze zahraničí? ☐ Ne ☐ Ano

9. Přizpůsobujete svou nabídku turistům?

- ☐ Ne, vůbec ☐ Ano, částečně ☐ Ano, významně

10. Co podle vás nejvíce láká turisty do vaší oblasti?

- ☐ Příroda
- ☐ Památky
- ☐ Kulturní akce
- ☐ Sportovní vyžití
- ☐ Jiné, upřesněte _____

11. Měl by podle vašeho názoru někdo podporovat další příliv turistů do vaší oblasti?

- ☐ Ne ☐ Ano, především obce a kraj ☐ Ano, především podnikatelé

12. Jste zapojeni do nějaké organizované formy spolupráce, např. destinačního managementu, nákupní aliance, přípravy společných marketingových balíčků apod.?

- ☐ Ne, vůbec ☐ Ano, uveďte prosím detaily (*pokračujte otázkou 14*)

13. Jaký je důvod, že se žádné organizované formy spolupráce neúčastníte? (*pokračujte otázkou 15*)

- ☐ Nevím, zda existuje ☐ Nemám k ní důvěru ☐ Nevidím přínosy pro svůj podnik

14. Jak hodnotíte přínosy uvedených forem spolupráce?

- ☐ Záporné ☐ Nulové ☐ Pozitivní ☐ Velmi pozitivní

15. Podnikáte pouze v rámci tohoto mikroregionu?

- ☐ Ano
- ☐ Ne, sídlo mám zde, ale podnikám i jinde
- ☐ Ne, podnikám zde, ale sídlo mám jinde

16. Pracují ve vašem podniku i další členové vaší rodiny?

- ☐ Ne
- ☐ Ano, spolu s dalšími zaměstnanci
- ☐ Ano, pouze členové rodiny

17. Kolik máte zaměstnanců?

- ☐ 0 (*pokračujte otázkou 19*)
- ☐ 1 až 5
- ☐ 6 až 10
- ☐ 11 až 20
- ☐ Více jak 20

18. Jaká je platová úroveň vašich zaměstnanců oproti běžným platům?

- ☐ Nižší
- ☐ Obdobná
- ☐ Vyšší

19. Jak jste spokojeni se ziskovostí svého podniku?

- ☐ Velmi nespokojen/a
- ☐ Spíše nespokojen/a
- ☐ Ani spokojen/a, ani nespokojen/a
- ☐ Spíše spokojen/a
- ☐ Velmi spokojen/a

20. Vaše tržby za loňský hospodářský rok byly přibližně:

- ☐ méně než 1 milion Kč
- ☐ 1 až 5 milionů Kč
- ☐ 5 až 10 milionů Kč
- ☐ 10 až 20 milionů Kč
- ☐ více než 20 milionů Kč

Děkujeme za vyplnění dotazníku.

21. Umístění provozovny (obec)

Zdroj: Dotazník převzat z Jihočeské univerzity v ČB, 2008